BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Bursa Naat Okuyor

(Bursa Geleneksel Naat Şölenleri Kitabı)

2011-2016

Editörler

Metin Önal Mengüşoğlu
Cevat Akkanat

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı / Bursa Naat Okuyor

Editör / Metin Önal Mengüşoğlu - Cevat Akkanat

Görsel Tasarım / Yakup Şahiner

Kapak Tasarım / Gülçin Dinç

ISBN / 978-605-9968-54-6
Basım Yılı ve Yeri / 1. Baskı; Nisan 2016, Star Matbaacılık / Bursa

BURSA
KÜLTÜR A.Ş.

Yapım / © 2016 Bursa Kültür A.Ş. Bu kitabın tüm yayın hakları Bursa Kültür A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmadan kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz.

Dağıtım / Bursa Kültür A.Ş. - Merinos Atatürk Kongre Kültür Merkezi B Kapısı
Osmangazi-Bursa/Türkiye
Tel: + 90 224 253 26 46 Faks: + 90 224 253 14 85 info@bursakultur.com / www.bursakultur.com

İçindekiler

TAKDİM....5
ÖNSÖZ....7
Metin Önal MENGÜŞOĞLU....7
GİRİŞ....12
Cevat AKKANAT....12
Mustafa ÖZÇELİK....15
Mehmet PEKTAŞ....18
Yunus Emre ALTUNTAŞ....29
ABDURRAHMAN ADIYAN....34
1. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ....45
A.Vahap AKBAŞ....46
Nurettin DURMAN....49
Mehmet Atilla MARAŞ....52
Mustafa ÖZÇELİK....53
Cumali Ünaldı HASANNEBİOĞLU....55
Adem TURAN....56
Cevat AKKANAT....60
Sıddık Ertaş....63
Hüseyin AKIN....66
Özcan ÜNLÜ....68
Mustafa Baki EFE....71
2. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ....73
Mustafa ÖZÇELİK....74
Şeref AKBABA....75
Cevat AKKANAT....77
Murat SOYAK....78
Abdurrahman ADIYAN....79
Mustafa OĞUZ....81
Yunus Emre ALTUNTAŞ....85
3. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ....87
Bahaettin KARAKOÇ....88
Hüseyin KAYA....89
Tayyib ATMACA....91
Adem TURAN....94

4. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ 96
İbrahim ERYİĞİT 97
Rasim DEMİRTAŞ 99
Abdurrahman ADIYAN 102
Celal FEDAİ 105
5. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ 106
Nurullah GENÇ 107
Bestami YAZGAN 113
Fatma Şengil SÜZER 114
Mehmet PEKTAŞ 116
Mehmet BAŞ 121
Resul TAMGÜÇ 127
6. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ 132
Ahmet EFE 133
Suavi Kemal YAZGIÇ 135
Mustafa UÇURUM 136
Muhsin İlyas SUBAŞI 138
NAAT ŞÖLENLERİMİZDE OKUNAN DİĞER NAATLAR 140
YUNUS EMRE 140
FUZULÎ 141
NIYAZ-İ MISRÎ 144
MEHMET ÂKİF 145
Arif Nihat ASYA 147
Sezai KARAKOÇ 152
İsmet ÖZEL 153
BİYOGRAFİLER 156

TAKDİM

Tarihi güzide miraslarla donanmış olan Bursa, günümüz Türkiye'sinde de siyasî, ekonomik, kültürel, vb. pek çok alanda merkezî bir konuma sahiptir.

Şehirlerin kimliğinde maddi donanımların yanı sıra, manevî dinamikler de önemli rol oynar. Bursa, manevî dinamikleri bakımından da ülkemizin önde gelen şehirlerindendir.

Türk dinî edebiyatının Süleyman Çelebi, Lâmi Çelebi, Eşrefoğlu Rumi, Âşık Yunus gibi öncülerini yetiştiren Bursa, bu yönüyle milli ve manevi edebiyatımızın beşiği mahiyetindedir. Bu beşikten neş'et eden edebiyatın ana akımı 'sevgi' yüklüdür. Şu halde Bursa, 'sevgi' üzerine kurulu zengin bir edebî birikimin ana yurdudur.

'Sevgi' edebiyatının pek çok veçhesi vardır. Fakat bu veçhelerin en mühimi Sevgililer Sevgilisi çevresinde oluşturulmuş olanıdır. Bu görklü oluşumu Peygamber Edebiyatı olarak adlandırmak da mümkündür.

Malum olduğu üzere, edebiyatçılarımız, Rehber-i Hakikî için sevgi, hürmet, bağlılık hisleriyle yüklü edebî metinler oluşturmuştur. Böylece, mevlid, mirâcnâme, gazavatname, şefaatname, mucizâtname, Esmâ-i Nebî, Ahlâku'n-Nebî, hilye, kırk hadis gibi Hz. Muhammed'in hayatını, isim ve sıfatlarını, bedenî ve ahlâki özelliklerini, mucizelerini, üstünlüklerini, sözlerini, vb. anlatan ve aktaran edebî türler vücut bulmuştur.

Naat de bunlar arasındadır. Kısaca, Hz. Peygamber'i övmek amacıyla kaleme alınan şiir anlamına gelir naat.

Üstad Sezai Karakoç, "Na't" başlıklı yazısında şöyle der: "İnsanın ufku, mü'mindir. Müminin ufku Peygamberdir. Peygamberin ufku da, mutlak gerçeklerin habercisi, her peygamberin şahsiyetini, kanatlarında birer yaprak gibi bulunduran Son Peygamber... Peygamber nasıl insanın ufkuysa, Na't da şiirin ufkudur."

Bursa bu ufkun nadide şehirlerindendir.

Türkiye'de geleneksel olarak sadece Bursa'da yapılan Naat Şiirleri Şöleni'nin altı yıllık birikimini kapsayan bu kitabın nadide etkiler oluşturması dileğiyle...

Recep ALTEPE

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

ÖNSÖZ

Metin Önal MENGÜŞOĞLU

Allah'ın Son Resulü Sevgili Önderimiz Muhammed Aleyhisselam

Son Allah Elçisi, sevgili önderimiz hakkında, aralarında yaşadığımız toplumun sergilediği sevgi seli, alaka, edebi metinlerde bazen manzum bazen de mensur naat şeklinde tezahür etmiştir. Bu bir okuma ve anlama modeli olmaktan çok duyguların ötesine taşan şuur ötesi bir temayül olarak karşımıza çıkmaktadır. Peki, bu tezahür ve temayülün büyüklüğü nispetinde iz takibi yapılmakta mıdır; O'nun siret ve tabir caizse sünneti olması gerektiği gibi İlahi Kelam'ın müminlerden istediği şekilde yerine getirilmekte midir? Allah Resulü sevgili önderi sevenlerin O'nun hakkındaki bilgileri, O'na dair okuma ve anlamaları Allah'ın muradı ölçüsünde sahih ve hakiki midir?

O'nu tanımanın, anlamanın, öğrenmenin birinci kaynağı hiç şüphesiz İlahi Kelam olmalıdır. Gelin görün ki edebi ürünlere, naatlara, siret ve hadis metinlerine ince bir titizlikle bakıldığında, oralardan edinilmiş malumatın çoğu kere İlahi Kelam ile uyuşmadığı, rahatlıkla görülecektir.

Yalnızca, bilgi ve şuur dışı sevgiyle Allah Resulü'ne gösterilen alaka neticesinde öylesine aşırı bir yüceltme ile karşılaşırsınız ki, artık İlahi Kelam'ın "beşer, Muhammed, insan, örnek ve model" nitelemesi ortadan kalkmıştır. Karşınızda tarihi realitelere, sünnetullaha, fıtrata aykırı adeta bir Süpermen çıkartılmıştır. Bütün mesleklerden anlayan, kâinatın yüzü suyu hürmetine bizzat kendisinden yaratıldığı söylenen, varlık sebebi birisidir O.

Tarihte, tıpkı Allah Resulü İsa Aleyhisselam'ı aşırı biçimde yücelterek, evvela Tanrı'nın oğlu, ardından da ölmeyip gökyüzünde yaşatan ve kıyamette yeryüzüne döneceği iddiasıyla insanları şaşırtan, Allah Kitabı İncil'in tahribatını sağlayan azizleri kopyalamışlardır.

İlahi Vahyin Son Örneği Kuran-ı Kerim'deki Son Allah Resulü hakkındaki bilgi ve tanıtıcı hayat modelleri esasen O yüce insanı öğrenmek bakımından birinci kaynaktır.

Her ne kadar merhum üstat Necip Fazıl yanıltılmış ve Çöle İnen Nur adlı eserinde Allah'ın, elçisine Muhammed ismiyle hitap etmediğini, güya O'na Habibim dediğini kaydetmişse de, bu bir galat-ı meşhurdan başka bir şey değildir. Çünkü herkes bilir ki Son İlahi Kitap'ta Muhammed Suresi mevcuttur. Ayrıca Muhammed ismi de dört kez geçmektedir.

Öyleyse öğreniyoruz ki Kuran-ı Kerim O'na Muhammed diye öz ismiyle hitap etmektedir: "Muhammed, yalnızca bir elçidir. O'ndan önce de (başka) elçiler gelip geçtiler. Öyleyse O ölür yahut öldürülürse, topuklarınız üzerinde gerisin geri mi döneceksiniz?" (Kuran-ı Kerim: 3 Ali İmran, 144)

Bilinen ve Allah'ın da zikrettiği isminin dışında O'nun yaratılışıyla alakalı da bilgi bulmak mümkündür İlahi Kelam'ın ayetleri arasında. Yani bütün öteki beşer cinsinden hiç de farklı olmayan bir yaratılıştır O'nunki de. İlahi Vahyi getirdiğini bildirdiğinde kendisine itiraz eden yahut inanması için kalbinin tatmin olmasını dileyenlere İlahi Kelam diliyle şöyle hitaplar mevcuttur:

"Ben ölümlü bir beşerden başka biri miyim ki?" (Kuran-ı Kerim: 17 İsra, 93)

"De ki: Ben de sizin gibi ölümlü bir beşerim. İlahınızın bir tek ilah olduğu vahyolundu bana." (Kuran-ı Kerim: 18 Kehf, 110; 41 Fussilet, 6)

Örnekleri çoğaltabiliriz ancak meramımızın anlayışlı okuyucu nezdinde hâsıl olduğu düşüncesiyle bu kez beşer sıfatına değinelim. Herkes gibi bir ismi bulunan Allah Elçisi yine herkes gibi dünyaya bir beşer sıfatıyla gelmiştir. Biyolojik, fizyolojik ve anatomik ihtiyaçlar, maddi ve manevi donanımlar bakımından öteki beşer cinsiyle arasında hiçbir ayırıcı özellik yoktur. Yer, içer, çarşılarda dolaşır, evlenir, çocukları olur, düşer kalkar, yorulur, terler, üzülür, yanılabilir vb.

İlahi Kelam'ın "beşer" kelimesini kullandığı ayetleri Türkçeleştirirken "insan" diye tercüme etmek hatadır. Çünkü yaratılış ve gündelik ihtiyaçlar bakımından beşer olan Allah Resulü "bizim gibi bir insan" olarak anılamaz. Zira açıktır ki O, bizden, hepimizden daha iyi bir insandı. Şunu söylemek isteriz ki beşer olarak dünyaya gelişimiz bizim elimizde değildi. Kimin çocuğu, hangi kavme

mensup, nerede doğduğumuz bizim dışımızda cereyan eder. Oysa insanlık bir bakıma kazanılan bir değerdir. Kişinin ahlakıyla yani davranışları, muamele ve münasebetleri ile alakalı bir sıfattır. İşte O, bu bakımlardan üstün bir insandı. Ki Allah O'nu kendisine Elçi seçti.

Allah Resulü'nün konumu nedir, nasıldır? "Allah ve Resulü bir işe hükmettiği zaman, mümin erkek ve kadın için muhayyerlik yoktur." (Kuran-ı Kerim: 33 Ahzap, 36) Dikkat edilirse burada Elçi ismiyle değil seçilmiş sıfatıyla anılmaktadır. Çünkü Allah'a itaat mutlaktır. Aha Muhammed'e denilseydi beşer sıfatıyla karşımıza çıkacaktı. Resule ittatten söz açılınca anlaşılmaktadır ki Resul yani Elçi, kendisinden bir şey söyleyen birisi değildir. O, kendisini gönderenden haber getirmiştir.

Müminlerin Allah Elçisi karşısındaki konumu, durumu, tutumu bakımından da şu ayet manidardır, mealen: "Allah ve melekleri şüphesiz Nebi'ye salat ederler. Ey müminler, siz de salat ederek teslim olun." (Kuran-ı Kerim: 33 Ahzap, 56)

Müslüman toplulukların diline "Salavat" biçiminde girmiş bir eylem vardır. Umumiyetle insanlar bazen tek başlarına bazen topluluk halinde sözle tekrar ederler bu manayı. Allah Resulü'ne salavat getirirler. İşin aslı böyle midir sahiden? Allah ve melekleri acaba Nebi'ye salat ederken tespih mi çekmektedirler? Salat kelimesinin İlahi Kelam dilinde hangi konumda hangi anlama geldiği üzerinde düşünülmeyince salavat, belli kalıptaki sözü defalarca tekrarlamaktan ibaret bir ritüele dönüşmüştür.

Salatın buradaki manası yardım etmek, destek çıkmaktır. Allah ve meleklerinin destek çıktığı Elçi'ye müminler de O'nun izini takip ederek, yaşadığı modeli yaşanır kılarak yardım edecek, destek çıkacaklardır. Emanete sahip çıkmaktan daha güzel daha doğru destek ve yardım olabilir mi?

Allah Resulü hayatta iken, kendisiyle mücadele eden müşrikler sürekli kendisinden bir mucize beklediklerini haykırırlar. Hud Suresi, İsra Suresi ve daha bir takım ayetlerde bu talebe karşılık şu cevap verilmektedir: "Elçi sadece bir uyarıcıdır."

Müşriklerin bu ve benzeri talepleri asla karşılanmamasına rağmen, maalesef Müslümanlar arasında kimi uydurma haberlere dayanılarak öyle tehlikeli yüceltmeler, haddini aşmalar gerçekleştirilmiştir ki, müşriklerin tahribatından daha büyük felaketlere meydan vermiştir. O'na dair kimi eserlerdeki bu abartılı

yakıştırmalardan birkaç örneği hatırlayalım: "Gölgesinin olmadığı, idrarı, kanı, tükrüğü, (şimdilerde) sümüğü şifa, hem önden hem arkadan görmesi, doğumundaki olağanüstülükler, toprağın cesedini yememesi, 12 yaşındaki yolculuğunda bulutun gölgelemesi, sırtında Peygamber mührü taşıması, ağaç ve taşların O'nu selamlaması, kırk erkek gücü taşıması vb."

O'nun İslam Milleti'ne bıraktığı asıl emanete gelince, onları da sıralayalım, sahih siret kitaplarından alıntılanmıştır:

"Kendisine 'Efendi' denildiğinde buna itiraz etmiş ve "Efendi Allah'tır" demiştir.

Yönetim işlerinde daima istişare etmiştir.

Medine'de Site Devleti reisi iken karşılaştığı bedevi karşısında ezilip büzülünce, onun kendisiyle aynı hizada durması gerektiğini, birbirleriyle kardeş olduklarını ve kendisinin de kurutulmuş et yiyen, davarları güden bir kadının oğlu olduğunu hatırlatmıştır.

Bir meclise girdiğinde baş köşeye değil boş köşeye oturmuştur.

Meclise girdiğinde ayağa kalkanlar olunca, Kisralara yapılan teşrifatın kendisine yapılmasına mani olmuştur.

"İçimizde yarın ne olacağını bilen biri var" diyen kişiye, hiddetlenerek "Vallahi ben ne size ne de kendime yarın ne olacağını bilemem, gaybı yalnız Allah bilir" itirazını yapmıştır."

Hülasa Allah Resulü'nü doğru tanımak, anlamak, öğrenmek isteyenlerin Kuran-ı Kerim'i çok okumaları gerekmektedir. O'nu yücelterek güya şehinşahlar, sultanlar, firavunlar, tiranlar, krallar, yarı ilahlar seviyesine indirmek (elbette çıkartmak değil) büyük vebal taşır. Bilinmelidir ki Allah Resulü bir din adamı filan değildi. Vatikan'ın Katolik papalarıyla, dev sakallı, simsiyah cübbeli, görüntüleriyle gizemli ama içi boş rahiplerle karıştırılmamalıdır. Tütsüler içerisinde eylemlerine sır katan Ortodoks rahipleri, tapınakta Nirvanaya duran Budist keşişleri ile bir arada anılamaz.

O, Allah Elçisi, Son İlahi Kelam'ın tebliğcisi ve tatbikçisidir. İnsanlar arasında bir şahit, bir müjdeci ve uyarıcıdır. Bizler gibi beşer, bizden daha iyi, daha güzel ahlaklı, daha dürüst bir insan ve İlahi Vahyi arasına hiçbir şey katmadan

ve arasından hiçbir şey çıkartmadan olduğu gibi tebliğ eden önderimiz, rehberimiz, kılavuzumuzdur. Salat ve selam O'nun üzerine olsun.

GİRİŞ

Cevat AKKANAT

Bursa Naat Okuyor

Bursa'da, son yıllarda gözle görülür bir kültürel inkılap gerçekleşiyor. Özellikle fikir, sanat, edebiyat alanlarında daha bir net gözlemlenen bu gelişmenin merkezinde Bursa Büyükşehir Belediyesi yer alıyor. Bursa Büykşehir Belediyesi'nin ve Bursa Kültür AŞ'in etkinliklerinden olan Naat Şiirleri Şöleni, bunlardan sadece birisi.

İlki 2011'de Ördekli Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen şölen, sonraki yıllarda İbrahim Paşa Kültür Merkezi'nde devam ettirilmiş, böylece etkinliğe geleneksel bir yapı kazandırılmıştır.

Ortaya çıkan ciddi bir birikimin temelini şöleni 2011'de ilk kez organize eden Adem Turan ile Sıddık Ertaş atmışlardır. Naat Şiirleri Şöleni'ni geliştiren ve bugünkü aşamaya getirenler ise Metin Önal Mengüşoğlu ve Cevat Akkanat'ın sonraki yıllarda yaptıkları organizasyonlardır.

Geleneksel ama dinamik...

Bursa Geleneksel Naat Şiirleri Şöleni, Türkiye'nin geleneksel bir mahiyet almış olarak yaşayan tek naat şölenidir.

Bu özelliği ile birlikte, şölenin dikkate değer dinamik bir diğer yönü, alışılagelmiş benzeri etkinliklerden farklı boyutlarının olmasıdır. Şölenin içeriğiyle ilgili bir durumdur bu ve şöyle açıklanabilir: Etkinlikte sadece şairler şiirlerini okumuyor, bununla birlikte konunun bir yönüyle ilgili olarak yaptıkları araştırmaları da dinleyicilerle paylaşıyorlar. Böylece kültürel etkinlik, bilimsel bir hüviyet de kazanarak daha cazip bir hal alıyor.

Sözümüzün tam da bu noktasında, Hz. Peygamber ve Naat konularında sunulan tebliğlerden net bir şekilde bahsedebiliriz:

14 Nisan 2012'de icra edilen şölenimiz bünyesinde Metin Önal Mengüşoğlu "Hz. Peygamber'i Anlamak", Mustafa Özçelik "Türk Edebiyatında Naat" başlıklı sunumlar gerçekleştirdiler.

26 Nisan 2013'te düzenlenen 3. Naat şöleninde Adem Turan "Edebiyatımızda Naat", Yunus Emre Altuntaş "Yeni Türk Şiirinde Naat", Abdurrahman Adıyan "İslâmî Kürt Şiirinde Naat" başlıklı kısa sunumlar yapmışlardır.

4. Naat Şiirleri Şöleni 26 Nisan 2014 tarihinde gerçekleşmiş, programda Metin Önal Mengüşoğlu "Hz. Peygamber Sevgisi" üzerine konuşmuş, Cevat Akkanat da "Naat Şairlerimiz" üzerinde toparlayıcı bir konuşma yapmıştır.

25 Nisan 2015'te düzenlenen 5. etkinliğin konuşmacıları arasında yer alan Mehmet Pektaş, "Divan Edebiyatında Na't" başlıklı hayli kapsamlı bir tebliğiyde dikkat çekmiştir.

Tek tek zikrettiğimiz bu tebliğlerden bir kısmını, tabii bize yazılı olarak teslim edilenleri, işbu kitabın önsöz ve giriş bölümlerinde dikkatinize sunuyoruz.

Birkaç teknik bilgi...

Burada, Bursa Naat Şiirleri Şöleni'yle ilgili söylenebilecek ayrıntılardan birisi de etkinlikte sadece katılımcı şairlerin şiirlerinin okunuyor olmamasıdır. Şairlerimiz, kendi şiirlerinin yanı sıra, şiirimizin güzide örneklerini de okuyarak, Naat geleneğimizin ebedî mirasçılarına olan şükranlarını sunmanın bahtiyarlığını yaşamış ve yaşatmışlardır. Elinizdeki bu kitabın son kısmında işbu abide şiirleri de okuyabileceksiniz.

Kitabın sonuna şölenlerimize katılan şairlerin kısa biyografilerini de aldık. Bu biyografilerin bizzat şairler tarafından bize sunulan biyografiler olduğunu, bununla birlikte belirli bir standardı yakalamak için kimi müdahalelerde bulunduğumuzu bildirmek isteriz.

Bursa Naat Şiirleri Şöleni'nin katılımcı şairlerinin tercihiyle ilgili bir hassasiyeti de burada anmak gerekiyor. Etkinliklerimize her yıl farklı şairleri davet etmeye çalışıyoruz. Fakat az sayıda da olsa, farklı yıllarda birkaç kez bizimle naatlerini paylaşan şairlerimiz oldu. Söylemek istediğimiz husus şu: Eğer bu şairlerimiz farklı oturumlarda aynı şiirlerini okumuşlarsa, metinlerini ilk katılım tarihleri itibariyle dikkate aldık.

Bu yıl (22 Nisan 2016) Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür AŞ tarafından 6. kez düzenlenen "Naat Şiirleri Şöleni"nin oluşturduğu birikimin şahsi ve toplumsal hayatımıza nitelikli kazanımlar sunmasını diliyor, işbu diriltici ruh atmosferinin nice yıllar devam etmesini temenni ediyorum.

Mustafa ÖZÇELİK

Şiirimizde Hz. Peygamber Sevgisi

İslam toplumlarının edebiyatlarında Hz. Peygamber'i konu alan çok sayıda eser mevcuttur. Bu durum Hz. Peygamber'in özel konumundan kaynaklanır. Gerçekten de dinler tarihine baktığımızda Hz. Peygamberin bu önemli yeri hemen fark edilir. Dolayısıyla Peygamberimiz Hz. Peygamberimizin genel olarak İslâm edebiyatında, özel olarak ise Türk edebiyatında, hatta dünya edebiyatında bu özel yerinden ve önemden dolayı konu olarak sıkça işlendiğini görmekteyiz. Öyle ki onun adına özel bir edebi tür bile (na't) ortaya konmuştur. Şüphesiz olay bu türle sınırlı kalmamış, Mevlit'ten Şemail'e, Hilye'den Mucizat-ı Nebiye kadar pek çok türde peygamberimiz konu olarak işlenmiştir.

Na't, Arapça'dan Türkçe'ye geçmiş bir kelimedir. Sözlük manasıyla "bir kimsede bulunan özellikleri anlatmak, , nitelemek, bir şeyi veya bir kimseyi medhederek anlatma, vasıflandırma" demektir. Terim olarak ise "Hz. Peygamberi medhetmek" maksadıyla yazılan manzum ve mensur eserlere denir.

Na'tlar, genellikle kaside formundadır. Ancak, gazel ve musammat gibi başka formlarla hatta bütün nazım şekilleriyle na'tlar yazılmıştır. Bu arada bir övgü şiiri olması hasebiyle Peygamberimizin yanında dört halife ve büyük veliler için de na't yazıldığı görülür.

Na'tlarda da peygamberimizle ilgili hemen her şey, isim ve sıfatları, hayatına ait çeşitli olaylar, bedeni özellikleri, ahlâkî özellikleri, mucizeleri, üstünlüğü.... konu edilmiştir.

Nat, Arap edebiyatına ait bir türdür. Dolayısıyla ilk na't yazarları da Arap şairleridir. Ta peygamberimizden yedi asır önce yaşayan, diğer kutsal kitaplardan ve devrin âlimlerinden peygamberimizin geleceğini öğrenen Es'ad Ebû Kerîb El-Himyeri ilk na't şairidir.

Peygamber devrinin ilk na't yazarı ise Kab b. Züheyr'dir. Peygamberimizi konu aldığı "Bânet Suâd" isimli kasidesiyle ün kazanmıştır. Peygamberimizin bu şiiri dinledikten sonra şairine "bürde"denilen hırkasını hediye ettiği için "Kaside-i Bürde" olarak da bilinen bu şiir, en meşhur na'tların ilkini teşkil eder. Bu iki örneğin dışında cahiliye edebiyatının etkilerinden bağımsız ilk na't ise İbni

Abbas tarafından yazılmıştır. Ayrıca bu devirde Hassân Bin Sâbit, Abdullah İbni Revâha, Kâ'b Bin Mâlik, Âmir Bin Sinâni'l-Ekvâ ve Enşece müşrikleri hicveden ve Hz. Peygamberi öven şiirler yazmış diğer na't şairleridir.

Hz.Peygamber'in vefatından sonra ise Mummeyt Bin Zeyde'l Esedî, Dağbel, Ferazdak, Eş-Şerîfü'-Radıy ve Mihyâre"d-Deylemî, Emeviler devrinin ünlü na't şairleridir. Sonraki devirlerde ise hicrî yedinci asırda yaşayan El-Busîrî, İbn-Nebâte El-Mısrî ve İbn Hâcceti'l-Hamevî meşhur na't şairleridir.

Arap edebiyatında gelişmesini sürdürdükten sonra İran edebiyatına geçen na't, burada da güçlü şairlerin elinde yazılmıştır. İran'da ilk na't şairi Hakîm Senâyî'dir. Şeyh Sâ'dî'nin ünlü eseri Gülistan'ın girişindeki na't, bu türün en güzel örnekleri arasındadır. Yine İran edebiyatında Ferîdüddîn-i Attâr'ın mesnevilerinde na't örnekleri bulunmaktadır. Bunlara 13. asırda Emir Husrev-i Dihlevî ve Molla Câmi'nin na'tlarını ilâve edebiliriz.

Türk edebiyatına gelince öncelikle şunu söyleyebiliriz ki; bu edebiyat, na't konusunda çok zengin bir edebiyattır. Türklerin İslâmiyet'i kabulünden itibaren hem Çağatay hem Anadolu sahasında pek çok na't şairi yetişmiştir. İlk örneğine ise Yusuf Has Hacib'in Kudadgu Bilig isimli eserinde rastlanmaktadır. Edip Ahmet Yükneki'nin Atabet'ül Hakâyık'ında da na't bulunmaktadır. Anadolu sahasının dışında na't şairlerinden bir önemli sima da Ahmet Yesevî'dir. Onun hikmet adını verdiği şiirlerinde de samimi ve yoğun bir peygamber sevgisi dile getirilmiştir.

Sonraki yüzyıllarda ise Çağatay sahasında Haydar Tilbe, Seydî Ahmet Mirzâ, Lütfî, Gedâî, Harezmî, Sultan Baykara, Ali Şîr Nevâî, Şeybânî, Ubeydullah Han, Babur Şah ve Kâmran Mirzâ önemli na't yazarlarıdır.

Anadolu sahasına geldiğimizde ise hem halk hem divan hem de tekke edebiyatında pek çok na't yazıldığını görmekteyiz. Halk edebiyatında hem anonim halk edebiyatında hem de âşık edebiyatında peygamber sevgisini konu alan pek çok eser vardır. Anonim halk edebiyatında; ninni, bilmece, duâ türünde örnekler ortaya konulurken, âşık edebiyatında da, başlangıçta müstakil na'tlara rastlanmakla birlikte mısra, beyit ve dörtlük düzeyinde Hz. Peygamber'in övüldüğü görülür. Müstakil na'tlarda ise Gevheri ve Kuloğlu ilk isimler olarak karşımıza çıkar. Onları sonraki yüzyıllarda Dertli, Bayburtlu Zihnî, Dadaloğlu, Erzurumlu Emrah, Âşık Şem'i, Seyrânî, Tokatlı Nuri, Beşiktaşlı Gedâî, Hicâbî, Gülşenî, Çıldırlı Âşık Şenlik, Cemal Hoca, Âşık Deryâmî, Artvinli

Pervânî, Ali Âşık Rahmânî na't türünde şiirler yazmışlardır. Dede Korkut hikayelerinin dua bölümlerinde de peygamberimizden bir cümleyle de olsa mutlaka bahsedilir.

Tasavvuf edebiyatında ise Yunus Emre, Mevlânâ, Dede Ömer Ruşenî, Hâlet-i Gülşenî, Şah İsmail, Üftâde, Arşî, Kul Himmet, Seyfullah Nizamoğlu, Şemseddin Sivâsî, Muhyî, Aziz Mahmud Hüdâyî, Sunullah Gaybî, Hasan Kenzî, Niyazi Mısrî,, Sezâî Gülşenî, İsmail Hakkı Bursevî, Erzurumlu İsmail Hakkı, Müştak Baba, Kuddusi, Yaman Dede... na't geleneğine önemli katkıları olan şairlerdir.

Divan edebiyatında ise hem mensur hem de manzum eserlerde na'tlara rastlanır. Mesneviler, divanlar, na't bölümünün yer aldığı eserlerdir. Mensur na't konusunda Sinan Paşa, manzum na't örneklerinde ise Yazıcıoğlu Mehmed, Karamanlı Nizâmî , Şeyyad Hamza, Hoca Mesud, Şeyhoğlu Mustafa, Mustafa Darir, Süleyman Çelebi, Yahya Bey, Fuzuli,Nef'i, Şeyhülislâm yahya, Fehim-i Kadim, Şeyh Galip, Esrar Dede, na't yazarı olarak akla gelen ilk isimler olmakla beraber bu liste oldukça uzatılabilir.

Bu gelenek Tanzimat'a kadar kesintisiz sürmüştür. Tanzimat döneminde edebiyatımız her ne kadar bir kırılmaya uğrasa da na't geleneği bu devirde ve bundan sonraki Servet-i Fünun, Fecr-i Ati, Milli Edebiyat ve Cumhuriyet edebiyatı devrelerinde de devam etmiştir. Na't yazan şairlerin sayısı günümüzde de çoktur. Tanzimattan günümüze değil bu halka içerisinde Ziyâ Paşa, Mualim Nâcî, İsmail Safa, Recâizâde Mahmut Ekrem,, Hüseyin Siret Özsever, Mehmet Akif, Ali Ekrem Bolayır, Arif Nihat Asya, Kemal Edip Kürkçüoğlu, Enver Tuncalp, Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç, Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu, Şahin Uçar, Ahmet Efe, Ali Ulvi Kurucu, Muhsin İlyas Subaşı, M. Atilla Maraş, Şükrü Karaca, Fatih Okumuş, Nurullah Genç....isimleri sayılabilir.

Mehmet PEKTAŞ

Divan Edebiyatında Na't

Giriş:

Sözlük anlamıyla "özelliklerini sayma, bir şeyi vasfetmek, bir şeyi överek anlatmak, övgü" gibi anlamlara gelen na't, edebiyatta: "Hz. Muhammed'i bütün yönleriyle konu edinen, ona duyulan sevgiyi dile getiren şiir türünün adıdır." Na'tlarda, Peygamber Efendimiz'in üstün özellikleri, isimleri, sıfatları, beden özellikleri, mucizeleri, yaşadığı sıkıntılar vs. konu edilirken na'tların sonunda şairler günahkârlıklarından dem vurarak Efendimiz'den yardım dilerler, O'nun şefaatine nail olma arzusunu dile getirirler.

Eski edebiyatımızın çok yaygın bir türü olan na'tlar, halk tarafından çok sevilmiş ve benimsenmiş, bazıları bestelenerek camilerde, tekkelerde "na'than" denilen kişilerce okunmuştur. Na'tlarıyla meşhur olan ve çokça na't yazan şairler için "na't-gû" terimi kullanılırken, Na'tî Mehmed, Na'tî Mustafa ve Gelibolulu Na'tî gibi bazı şairler çok na't yazdıkları için "Na'tî" mahlasını almışlardır.

En genel anlamıyla şairlerin şiirlerini topladıkları eserler olarak tanımlanabilecek olan divanlar, belli bir sistem içerisinde tertip edilir. Bu tertibe göre divanda önce kasideler yer alır. Kasideler de kendi içinde belli bir düzene göre sıralanır. Önce Allah'ın birliğini anlatan tevhitler ve Allah'a niyaz için yazılan münacatlar, ardından na'tlar gelir. Na'tları dört halife övgüsünde şiirler takip eder. Gelenek haline gelen bu tertip şekli, na't türünde şiir yazmayı şairler için gelenek haline getirmiştir. Dünya görüşü ne olursa olsun, hangi gruba, tarikata veya cemaate mensup olursa olsun, Divan şiirinin kendine has yapısı ve geleneği içerisinde şairler, na't yazarak divanlarını süslemişlerdir.

Peygamber Efendimiz'e duyulan büyük sevgi ve hürmet yalnız kasidelerle sınırlı kalmaz. Divanlar incelendiğinde kasîdenin yanında gazel, kıt'a, mesnevî, müstezâd, tercî-i bend, terkîb-i bend, musammat hatta rübâî, tuyuğ gibi tek bentlik nazım şekilleriyle bile na't yazıldığı görülür. Şairler, na't yazarlarken kullandıkları üsluba da dikkat ederek, daha özenli ve sanatlı bir dille yazmayı tercih ederler .

İslam Dünyasında Na't Yazma Geleneğinin Temelleri

İslam dünyasında na't yazma geleneği Peygamber Efendimiz'in doğumundan önceye dayandırılır. Türün ilk örneği olarak Efendimiz'in dünyayı teşriflerinden 7 asır önce yaşayan Tübba' namındaki Es'ad Ebû Kerib El-Himyerî'ye ait şiir kabul edilir. Hakkında kral olduğu, Kâbe'ye örtü örten ilk kişi olduğu gibi çeşitli rivayetler bulunan Ebû Kerib, yaşadığı dönemin âlim ve din adamlarından, Ahmed adında bir peygamberin geleceğini işitir ve duyduklarından etkilenerek bir şiir söyler. Müjdesini aldığı son peygambere verilmek üzere şiirini ihtiva eden bir de mektup bırakır. Mektupta Peygamber Efendimiz'e iman ettiğini bildirerek kıyamette O'nun şefaatini talep eder. Ebû Eyyûb el-Ensârî kendisine intikal eden bu mektubu sahibine verir. Mektup okununca Efendimiz, "Merhaba ey sâlih kardeş!" diyerek onu selamlar. Şiir şöyledir:

"Her şeyi yaratan Allah tarafından gönderilecek bir resûl olan Ahmed'e şahadet ederim.

Ömrüm O'nun ömrüne yetişse, O'na yardımcı olurdum.

Düşmanlarıyla savaşır, O'na üzüntü veren kederleri siler, ferahlaması için çalışırdım."

Efendimiz'den Ebû Kerib hakkında "Tübba'a küfretmeyin, zira o Müslüman olmuştur.", "Es'ad el-Himyerî'ye küfretmeyin, zira o Kâbe'ye ilk örtü giydirendir." mealinde hadisler de rivayet edilir.

Asr-ı saadette ise Ka'b Bin Züheyr'in "Bânet sûâd" isimli kasidesi hem yazıldığı dönemde, hem de na't geleneği içerisinde ayrı bir öneme sahiptir. Meşhur muallâka şairlerinden Züheyr bin Ebû Sülmâ'nın oğlu olan Ka'b, Medine döneminin ilk zamanlarında çevresinden birçok kişi Müslüman olduğu halde İslâm'ı kabul etmez. Müslüman olan kardeşi Büceyr'i ve Efendimiz'i bir şiirle hicveder. Bunun üzerine Efendimiz, Kâ'b'ın öldürülmesini ister. Kâ'b, himayesine sığındığı Müzeyne kabilesi tarafından dışlanır. Kardeşi Büceyr'in, Müslüman olduğu takdirde bağışlanacağını bildirmesi üzerine Müslüman olmaya karar verir ve Medine'ye giderek Resûlullah'ın huzurunda meşhur kasidesi "Bânet Sû'âd"ı okur. "Muhakkak ki Peygamber kendisiyle aydınlanılan, Allah'ın çekilmiş yalın kılıçlarından bir kılıçtır" mealindeki beytini söylediğinde Efendimiz duygulanarak üzerindeki Yemen hırkasını (bürde) Kâ'b'ın omuzlarına atar. Böylelikle Kab'ın şiiri "Kasîde-i Bürde" adıyla anılır ve meşhur olur. Bu olay dolayısıyla Osmanlı Devleti'nde, şairleri himaye eden

zevatın kendilerine sunulan şiirlere karşılık bir ihsanda bulunması gelenek haline gelmiş, adeta bir sünnet olarak görülmüştür.

Ka'b bin Züheyr'in şiiriyle karıştırılan ve onun kadar meşhur olan bir başka şiir de Mısırlı Busîrî'nin (h. 608-697) yazdığı na'ttır. Şairin bu kasideyi bir tarafı felçliyken yazdığı ve rüyasında Peygamber Efendimiz'i gördüğü rivayet edilir. Rüyada, Efendimiz bir zamanlar Ka'b bin Züheyr'e yaptığı gibi, sırtındaki hırkayı Busîrî'ye giydirerek onun iyileşmesini sağlar. Bu rüya sebebiyle şiire "Kasîde-i Bürde" veya Busîrî'nin iyileştirmesine vesile olması sebebiyle "Kasîde-i Bür'e" (Kurtuluş Kasidesi) denilmiştir. Büyük şöhret kazanan bu kasidenin edebiyatımızda sayısız tercümesi, şerhi ve tahmisi vardır. Müslümanlar arasında da kerametine inanılan kaside, muska olarak taşınmış, cenazelerde okunması adet olmuştur.

Dîvan Edebiyatında Na't Türünün Gelişimi:

İlk Türkçe Na'tlar:

İslamiyet'in kabulünden sonra Türk edebiyatı sahasında yazılan eserlerde Peygamber Efendimiz'e duyulan derin sevginin her fırsatta şiire döküldüğü ve na't türünde şiirler yazıldığı görülür. İslamî Türk Edebiyatı'nın ilk eserlerinden sayılan Yusuf Has Hacib'in Kutadgu Bilig isimli (1069) mesnevisi, mukaddimeden sonra tevhîd, na't, dört halife methiyesi şeklinde tertiplenmiş olup eserin "yalavaç 'aleyhi's-selâm ögdisin ayur" başlığını taşıyan na't bölümü 15 beyittir.

XII. yüzyılda yine Hakaniye lehçesiyle kaleme alınmış olan Edib Ahmed Yüknekî'nin Atabetü'l-Hakâyık adlı dinî ve ahlakî eserinde Peygamber Efendimiz 5 beyitle anılır. Ahmed-i Yesevî'nin dinî, tasavvufî konularda yazdığı "hikmet"lerini topladığı Divan-ı Hikmet'e baştan sonra peygamber sevgisinin işlediğini görürüz.

Anadolu'da yazılı eserlerden elde bulunanlar XIII. yüzyıla aittir. Bu dönemde eserlerini Farsça yazmakla birlikte Türk Edebiyatı üzerinde büyük etkisi bulunan Mevlana Celâleddîn-i Rûmî (1207-1273)'nin eserlerinde Resûlullah'ın sevgisi geniş yer tutar.

Anadolu'da ilk Türkçe na't örneklerini Yunus Emre (ölm. 1320) Divânı'nda buluruz. Divanda bütün şiirlerin ruhuna sinmiş peygamber sevgisinin yanında

doğrudan doğruya Efendimiz için yazılmış na'tlar da bulunmaktadır. İlahi olarak okunan şu şiir hala canlılığını korumaktadır:

'Aşkun ile 'âşıklar yansun yâ Resûla'llâh
İçüp 'aşkun şarâbın kansun yâ Resûla'llâh

Şol seni seven kişi komış yoluna başı
İki cihân güneşi sensün yâ Resûla'llâh

Şol seni sevenlere kıl şefâ'at anlara
Mü'min olan tenlere cânsun yâ Resûla'llâh

Şol seni sevdi Sübhân oldun kamuya sultân
Cânum yolına kurbân olsun yâ Resûla'llâh

'Âşıkam şol dîdâra bülbülem şol gül-zâra
Seni sevmeyen nâra yansun yâ Resûla'llâh

Dervîş Yûnus'un cânı 'âlem şefâ'at kânı
İki cihân sultânı sensün yâ Resûla'llâh

XIV. Yüzyılda Na'tlar:

XIV. yüzyılda, Âşık Paşa (1272-1332/33) tarafından yazılan ve ilk hacimli te'lîf, Türkçe mesnevî olarak kabul edilen Garîb-nâme'de, Hoca Mes'ûd'un Farsça'dan çevirdiği Süheyl ü Nevbahâr adlı mesnevide, Şeyhoğlu Mustafa'nın (1340-1410) Hurşîd-nâme'sinde na't örnekleri vardır.

XIV. yüzyıl sonu ile XV. yüzyıl başında yaşayan Ahmedî, divanının başında tamamı 13 beyit olan şiirle Efendimiz'e şöyle seslenir:

Olsun nisâr sıdk-ıla bu cân Muhammed'e
Devletlü cândur ol ki ola kurbân Muhammed'e

Bir zerresine degmez ayagı gubârınuñ
Virilse cümle mülk-i Süleymân Muhammed'e

Göreli laclini ki eridür âb-ı kevseri
Teşne-dil oldı çeşme-i hayvân Muhammed'e

Aynı yüzyılda Hurûfîliğin en coşkun şairi olan Seyyid Nesîmî (ölm.1404)'nin Türkçe Dîvânı'ndaki coşkulu na'tları dikkat çeker. Divandaki ilk gazel şöyle başlar:

Ey sıfâtın bahr-ı zâtın gevher-i zât-ı Hudâ
Ma'den-i fazl-ı vücûdun ey resûl-i kibriyâ

Âlemin cismi vü cânı senden ötrü oldu bil
Seyyid-i kevneyn-i âlem yâ Muhammed Mustafâ

Aynı yüzyılda yaşayan Anadolu'da ilk siyer yazarı olarak kabul edilen Erzurumlu Mustafa, Darîr'in Sîretü'n-Nebî isimli eserinde pek çok manzum parça na't mahiyetindedir.

XV. Yüzyılda Na'tlar:

XV. yüzyıl şairi Ahmed-i Dâî'nin Türkçe divanında na't bulunmazken Çengnâme (1405) ve Tefsir Mukaddimesi isimli eserlerinde na't vardır. Süleyman Çelebi (1351-1422) tarafından kaleme alınan ve Mevlid adıyla meşhur olan Vesîletü'n-necât isimli mesnevide na't parçaları bulunmaktadır. XIV. yüzyılın en önemli şairlerinden birisi olan Şeyhî (ölm.1431)'nin hem Dîvân'ında, hem de Hüsrev ü Şîrîn mesnevisinde kaside şeklinde na'tı vardır.

Yazıcıoğlu Mehmed (ölm. 1451) Arapça olarak yazdığı Megâribü'z-Zaman isimli eserinden yine kendisinin nazmen tercüme ettiği 9000 beyitlik Muhammediye (1449)'si bütünüyle bir na't görünümündedir. Mesnevi nazım şekliyle yazılmış olan bu eserin bütününde Peygam¬ber Efendimiz'in methi yer aldığı gibi, Kasîde-i Hazretü'n-Nebî, Medhü'n-Nebî başlıklarıyla kasîde, mesnevi ve müstezâd şeklinde müstakil na'tlara da yer verilmiştir.

XV. yüzyılın diğer na't şâirleri arasında Kara¬manlı Nizamî (ölm.1469 veya 1473), Kıvamî (ölm. 1512), Sultan Cem (1459-1495), Ahmed Paşa (ölm.1496-97), Hamdullah Hamdî (1449-1503), II. Bâyezıd (Adlî,144-7-1512), Necâtî (ölm.1509), Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi (1452-1515)'yi görmekteyiz.

XVI. Yüzyılda Na'tlar:

XVI. yüzyıl, Divan şiirinin kendi kimliğini bulduğu, Arap ve Fars edebiyatlarının etkisinden bütünüyle kurtulduğu yüzyıldır. Bu yüzyılda Divan edebiyatının en büyük şairleri yetişmiş, en başarılı şiirler yazılmıştır.

Na't yazan şairlerin arasında Fuzûlî'nin (ölm. 1556) ayrı bir yeri ve önemi vardır. Kerbela toprağıyla yoğrulan büyük şair Fuzûlî, şiirlerinde derin bir lirizm yakalayarak duygularını ifade etmiştir. Onun Peygamber Efendimiz için yazdığı na'tlar bu türün şaheserleri arasındadır. Özelikle Peygamber aşkını "su" ile bütünleştirerek anlattığı kasidesi, halen kalpleri titretmektedir:

Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlara su
Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çâre su

diye sözlerine başlayan şair,

Umduğum oldur ki Rûz-i Haşr mahrum olmayan
Çeşme-i vaslum vire men teşne-i dîdâra su

beytiyle şiirini bitirir.

Fuzûlî'nin:

Çeker bî-rahmlar yanında her sa'at zebân hançer
Günahım sâbit eyler ölmegim hâtır-nişan hançer

beytiyle başlayan "hançer" redifli,
Âb levhi üzre çekmiş mevcden mıster sabâ
Sebzeden nakl etmeğe vasf-i hat-i dil-ber sabâ

beytiyle başlayan "saba" redifli kaside şeklindeki nat'ları meşhurdur.

Şairin meşhur Leylâ ve Mecnûn mesnevisinde ve Beng ü Bâde mesnevisinde de na'tları vardır.

XVI. asrın diğer na't şâirleri olarak Hayâlî (ölm.1556), Kara Fazlî (ölm.1563), Celîlî (ölm. 1563-64) Muhibbî mahlasıyla şiirler yazan Kânûnî Sultan Süleyman (Muhîbbî, ölm. 1566) dikkat çekmektedir.

XVII. Yüzyılda Na'tlar:

XVII. yüzyılda Osmanlı duraklama dönemine girmesine rağmen edebiyat dünyası bundan etkilenmez. Bu dönemde Nâilî, Neşatî, Fehîm, Azmizâde Haletî, Sâbit, Şeyhülislam Yahya gibi büyük şairler yetişse de yüzyılın ilk yarısına Nef'î, ikinci yarısına ise Nâbî damgasını vurur.

Edebiyatımızın en büyük kaside şairi olarak tanımlanabilecek olan Nef'î, büyük bir övgü ve yergi ustasıdır. Muhteşem üslubuyla bu türün en güzel örneklerini vermiştir. Nef'î, Peygamber Efendimiz'e "sözüm" redifli bir kaside ile seslenir. Nef'î'nin na'tı Divan şiiri geleneği içerisinde farklı bir yerdedir. Klasik kaside, nesib denilen bahar, kış, bayram, sevgili tasviri gibi bir konuyla başlar, nesibi methiye denilen ve kasidenin yazıldığı kişinin övgüsüne yer verilen asıl bölüm takip eder. Methiyeden sonra şairlerin kendi şairliklerini övdükleri fahriye bölümü gelir. Konunun yeknesaklığını bozmak için bir gazele yer verilen tegazzül bölümünün arkasından dua bölümü ile kaside sona erer. Nef'î, kasidesine redif olarak kendisini ön plana çıkaran "sözüm" kelimesini seçer ve şiire kendi sözünü, hayal gücünü, şairlik kabiliyetini övdüğü "Fahriye" bölümü ile girer. Şair, 30 beyitlik nesib bölümüyle kendisini övdükten sonra, sözünün ahir zaman peygamberine, na't söylediğinden beri değerli olduğuna değinerek 15 beyitle Peygamber Efendimiz'i över. Şairin kendi övgüsüne yer verdiği bölümden birkaç beyit alacak olursak:

Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdir sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i seb'a'l-mesânîdir sözüm

Bir güherdir kim nazîrin görmemişdir rûzgâr
Rûzgâra âlem-i gayb armağanıdır sözüm

Rûzgâr ihsânımı bilmiş benim yâ bilmemiş
Âleme feyz-i hayât-ı câvidânîdir sözüm

Ehl olan kadrin bilir ben cevherim medh eylemem
Âlemin sermâye-i deryâ vü kânıdır sözüm

Methiye bölümüne örnek olarak:
Na't-ı şâhenşâh-ı evreng-i nübüvet kim anın
Feyz-i medhiyle dilin cân-ı cihânıdır sözüm

Cân-ı âlem fahr-ı âdem Ahmed-i mürsel ki tâ
Haşr olunca na't-gûy u na't-hânıdır sözüm

Olalı gavvâs-ı deryâ-yı hayâl-i midhati
Cevherî-i tab'ımın zîb-i dükânıdır sözüm
**

Nef'îyim endîşe-i na't ile oldum kâm-yâb
Nâ-murâdân-ı cihâna müjdegânîdir sözüm

Hâk-pây-ı na't-gûyânım ki arş-ı a'zamın
Zikr ü tesbîh-i lisân-ı kudsiyânıdır sözüm

Şâdkâm oldum neşât-ı feyz-i na't-i pâk ile
Şimdiden sonra du'â-yı şâdmânîdir sözüm

Tâ ki ma'nâ-yı latîf ü lafz-ı reng-âmîz ile
Rûzgârın bir dil-ârâ dâstânıdır sözüm

Her dem endîşemden olsun rûhuna yüz bin selâm
Arşa dek îsâle peyki râygânîdir sözüm

Hikemî tarzın en büyük temsilcisi Nâbî'nin divanında yer alan kaside şeklindeki na'tları bir yana "bu" redifli gazeli büyük bir şöhrete sahiptir. Şairin bu şiiri hac yolculuğu sırasında gerçekleşen bir olay üzerine irticalen söylediği rivayet edilir. Nâbî'nin kafilesi, Medine yakınlarında mola verince, kafileden birisi ayaklarını gelişigüzel uzatarak uyur. Nâbî, bu hareketi Efendimiz'e yapılmış bir saygısızlık olarak değerlendirerek:

Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dur bu
Nazargâh-ı İlâhîdür makâm-ı Mustafâ'dur bu

beytiyle başlayan bir gazel söyler. Aynı gece o civarda yaşayan bir müezzinin rüyasına Peygamber Efendimiz girer ve ona sabah namazdan sonra salâ olarak Nâbî'nin şiirini okumasını emreder. Müezzin sabah ezandan sonra şiiri okur. Nâbî, şiirinin camiden okunduğunu duyunca müezzini minarenin dibinde bekler. Müezzin minareden inince okuduğu şiirin Nâbî'ye ait olduğunu öğrenir. Şairin memleketi Urfa'da cuma gece¬leri veya sabah ezanlarından önce bu na'tın okunması gelenek olarak yaşatılmıştır.

Bu yüzyılda Fehîm-i Kadîm (1627?-1648)'in "rûz u şeb" redifli:
Mihr ü meh kim devr ederler 'âlemi her rûz u şeb
Devr-i nâ-hem-vâr-ı eflâke gülerler rûz u şeb

beytiyle başlayan na'tı da çok sevilmiş ve şiir Nazîm, Vahîd . Mahtumî, Neşâtî, Şeyh Gâlîb ve İzzet Molla gibi şairler tarafından tanzir edilmiştir. Bu yüzyılda Nâ'ilî-i Kadîm (ölm.1666), Vecîhî (ölm.1670), Neşâtî (ölm. 1647) Tâhir

(ölm. 1677), Mezâkî (ölm.1677), Dânişî (ölm.1683), Zihnî (ölm.1688), Subhî (ölm. 1689-90), Abdurrahman Paşa (Abdî, ölm.1691-92), Abdülkerîm Cezmî (ölm.1694-95), Cûdî (ölm.1700), Iydî (ölm. 1700), Meftûnî mahlasıyla yazan Sultan II. Mustafa (1664- 1703)'ın da başarılı na'tları vardır.

XVIII. Yüzyılda Na'tlar:

XVIII. yüzyılda na'tların sayıca çokluğu dikkat çeker. Öyle ki bu yüzyıl edebiyatımızın en çok na't yazılan dönemi olarak kabul edilir. Yine bu yüzyılda Nâzım, Süleyman Nahîfî, Neccârzâde Rızâ ve Salâhî-i Uşşâkî gibi şairler divanlarının tamamını veya büyük kısmını na'tlarla teşkil etmişlerdir.

XVIII. yüzyılın ilk yarısında kendine has üslubuyla Nedîm, ikinci yarısında da Divan şiirinin son büyük üstadı Şeyh Gâlib'i görürüz. Nedîm, divanın başında Efendimiz'e "Habîb-i kibriyâ" redifli bir şiirle seslenir:

Şâh-bâz-ı evc-i kurb-ârâ Habîb-i kibriyâ
Bülbül-i gülzâr-ı ev ednâ Habîb-i kibriyâ

Beytiyle başlayan kaside:
Serverâ ma'zûr ola bu kâr-ı küstâhânesi
Eyleme reddeyleyüp rüsvâ Habîb-i kibriyâ

beytiyle son bulur.

Şeyh Galib, Fehîm-i Kadîm'e nazire olarak yazdığı "rûz u şeb" redifli kasidesinin yanında müseddes nazım şekliyle de iki na't yazmıştır. Bunlardan

Sultân-ı rusül şâh-ı mümeccedsin efendim
Bî-çârelere devlet-i sermedsin efendim
Dîvân-ı ilâhîde ser-âmedsin efendim
Menşûr-ı le'amrükle mü'eyyedsin efendim
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammedsin efendim
Hakdan bize sultân-ı mü'eyyedsin efendim

bendiyle başlayıp

Bî-çâredir ümmetlerin isyânına bakma
Dest-i red urup hasret ile Dûzaha kakma
Rahm eyle amân âteş-i hicrânına yakma
Ez-cümle kulun Gâlib-i pür-cürmü bırakma
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammedsin efendim

Hakdan bize sultân-ı mü'eyyedsin efendim

bendiyle biten na't, edebiyatımızın en meşhur na'tlarından birisidir.

Bu yüzyılda, Kâmî (ölm.1724), Arpaeminî-zâde sâmî (ölm.1734), Sultan III. Ahmed (Necîb,1673-1736), Şeyhülislâm Es'ad Efendi (ölm.1753), Mehmed Emîn Belîğ (ölm.1758-59), Çelebi-zâde Âsım (ölm. 1760), Erzurumlu Mehmed Hâzık (ölm.1763), Fıtnat Hanım (ölm.1780), Kânî (ölm.1792) gibi şairler de nat' yazmıştır.

Sonuç:

Na't Peygamber Efendimiz'e duyulan derin sevgi ve hürmetin şiire dökülmüş halidir. Edebiyatımızda na't türünde pek çok şiir yazılmıştır. Özellikle eski edebiyatımızda hemen her şairin Peygamber Efendimiz'e hitaben şiir yazdığı görülmektedir. Şairleri Peygamber Efendimiz'e şiir yazmaya iten sebeplerden bir tanesi de divanların tertip şeklidir. Şairler, divanlarının başında tevhit ve münacatlardan sonra umumiyetle na'tlara yer vermeyi adet edinmişlerdir.

Türk edebiyatı sahasında kaleme alınan ilk İslami eserlerden itibaren başlayan na't geleneği XIX. yüzyıla kadar devam eder. Eski edebiyatımızın bazı meşhur na'tları halen sohbet meclislerinde, cami, tekke gibi mekanlarda okunmaktadır.

KAYNAKÇA:

Ahmed MERMER, Neslihan KOÇ KESKİN, Eski Türk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü, Akçağ Yay., Ankara 2005.

Ali Nihat Tarlan, Fuzuli Divanı Şerhi I-III, Kültür ve Turizm Bak. Yay., İstanbul 1985.

Edib Ahmed B. Mahmud Yükneki, Atebetü'l-Hakayık, Haz., Reşid Rahmeti Arat, TDK Yay., Ankara 2006.

Emine YENİTERZİ, Divan Şiirinde Na't, Selçuk Üniversitesi, Basılmamış Doktora Tezi, Konya 1989.

Hüseyin AYAN, Nesîmî, Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Divanının Tenkitli Metni, I-II, TDK Yay., Ankara 2002.

İskender PALA, Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, Kapı Yay., İstanbul 2004.

Metin AKKUŞ, Klâsik Türk Şiirin Anlam Dünyası, Fenomen Yay., Erzurum 2007.

Mustafa ATİLA, Nu'ût-ı Nebeviyye Mecmûası (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin), Dicle Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2012.

Mustafa İSEN vd., Eski Türk Edebiyatı El Kitabı, Grafiker Yay., Ankara, 2006.

Nâbî, Divan, Haz. Ali Fuat Bilkan, MEB Yay., İstanbul 1997.

Nedîm, Divan, Haz. Doç. Dr. Muhsin Macit, Akçağ Yay., Ankara 1997.

Nef'i, Divan, Haz. Metin Akkuş, Akçağ Yay., Ankara 1993.

Ömer Faruk Harman, "Tübba"' TDV İslam Ansiklopedisi, C. 41, İstanbul 2003, s. 455-456.

Süleyman Çelebi, Mevlid., Haz. Prof. Dr. Faruk Timurlaş, Kültür Bakanlığı Yay., İstanbul 1980.

Şeyh Gâlib, Dîvân, Haz., Prof. Dr. Naci Okçu, ekitap.kulturturizm.gov.tr

Şeyhî, Divan, haz. Doç. Dr. Mustafa İsen, Doç. Dr. Cemâl Kurnaz, Akçağ Yay., Ankara, 1990.

Tahir ÜZGÖR, Fehîm-i Kadîm, Hayatı, Sanatı, Dîvân'ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi, AKM Yay, Ankara, 1991.

Vesile ALBAYRAK SAK, "Şemseddin Sivâsî'nin Kaside-i Bürde Tercümesi", Turkish Studies, sayı: 9/3, kış 2014, s. 91-110.

Yaşar AKDOĞAN, Ahmedî Divanı ve Dil hususiyetleri: Gramer, Sentaks, Sözlük I-II, İstanbul Üniversitesi, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1979.

Yûnus Emre, Divân, Haz. Mustafa Tatcı, Akçağ Yayınları, Ankara 1998.

Yunus Emre ALTUNTAŞ

Son Dönem Türk Edebiyatında Naat Geleneği

Yeni Türk edebiyatı dediğimiz kavramı daha çok 20. Yüzyılın ikinci yarısında, özelde de 1950 sonrası II. Yeni ve sonrasını içine alan şiir olarak ele alacağım. Klasik şiir geleneğinde Hz. Peygamber için yazılan şiirlere naat dendiğine göre kalıpların dışında dahi olsa yeni/modern şiir akımları içinde de önemli oranda aynı kaygıyı taşıyan şiirlerin bulunduğunu ve bu geleneğin kalıp/şekil değiştirerek günümüze kadar devam ettiğini belirtmeliyiz. Naat öldü, naat geleneği bitti kabilinden söylemleri "kalıplar" içine sıkıştırılmış bir değerlendirme olarak ele almalıyız. Çünkü aruz vezniyle veya klasik şiir kalıplarıyla yazılan şiirlerin aksine günümüzde daha çok hece ve serbest vezinle yazılan şiirler yer buluyor. Bunu aşağıda vereceğim verilerle somutlaştırmaya çalışacağım.

Türk edebiyatının Tanzimat'tan sonra yaşadığı ve halen yaşamaya devam ettiği değişime rağmen devamlılıktan, yani geleneğin devamından bahsedilemez mi? Elbette ki bu soruya bütünüyle "hayır" cevabı verilemez. Farklı görünümler altında, farklı dozlarda geleneğin bir yerlerden hemen her zaman uç verdiği, varlığını şu veya bu seviyede devam ettirdiği muhakkaktır. Ancak bunun yeterli ve sağlıklı olduğunu söylemek zordur. Hissi ve fikri plandaki gelenek karşıtlığı hatta düşmanlığı hayat, insan ve toplumun yaşadığı büyük değişim, Türk edebiyatı tarihinin bütünlüğüne ciddi darbeler vurmuş, devamlılığını büyük ölçüde zedelemiştir. Bunun için pek çok sebep sayılabilir ama en önemlisi harf inkılabı ile yeni nesillerin geçmişten hem hafıza hem de ruh olarak koparılmış olmasıdır. Batılılışmanın getirdiği küresel ölçekteki kültürel erozyon da cabası...

Söz konusu değişme ve kırılmaya rağmen, Hz. Peygamber, Tanzimat sonrası Türk edebiyatının da önemli konularından biri olmaya devam etmiş ve etmektedir. Bu gerçek, geleneğin devamı olarak okunabileceği gibi geleneğin "değişerek" varlığını sürdürmesi olarak da okunabilir. Çünkü bazı şairler, Hz. Peygamber ile ilgili duygu ve düşüncelerini mensubu bulundukları milletin yüzyıllardır devam ettire geldiği gelenek sınırları içinde dile getirilerken, bazıları da geleneği ciddi manada değiştirerek mısralarına dökerler. Özellikle günümüzde pek çok dergi etrafında toplanan 25-30 yaş grubundaki genç şairlerin müstakil olsun ya da olmasın şiirlerinde Hz. Peygamber'e yer verdiğini

görüyoruz. Fakat bu yer veriş daha çok şairlerin kendi iç dünyalarındaki kavgalarıyla veya çağın getirdiği buhranlara karşılaştırılarak verilmesi sebebiyle çok göz önüne çıkmıyor. Elbette ki bu tür metinleri tek başına naat olarak görülmeyebilir, bizim bakış açışımız daha ziyade naat ile başlayan Hz. Peygamber'i rehber alan, O'nu konu edinen şiirlerin dergilerde yer alıyor oluşu gerçeğini ıskalamamaktır. Nihayetinde değişen, sürekli olarak yenilenen bir dil ve edebiyata sahibiz. Geleneği de muhafaza ederek modern şiirin imkânlarıyla kaleme alınan yeni metinleri görmezden gelmemeliyiz. Bu ve benzer konuları ele alan bir yayın zenginliğine sahibiz. Hece, Yağmur, Dergâh, İtibar, Karagöz Edebiyat, Berceste, Ücra, Mahalle Mektebi, Aşkar, Değirmen, Fayrap, Kuyudaki Koro, Yedi İklim, Tasfiye, Birnokta, Ay Vakti, Kertenkele, Edep bu dergilerden bazıları.

Tanzimattan günümüze uzanan yaklaşık 150 yıllık Türk şiirinde Hz. Peygamber'i konu alan ve O'nun hakkında şiirler yazan şairlerin hem şair hem de manzume bakımından en geniş kadrosunu yeni/modern şiir tarzı oluşturur. 500 şairden 360'a yakını, 1600 manzumeden de 900'e yakını yeni/modern şiir geleneği sınırları içinde yer alır.

Bu sayılar şaşırtıcı değildir. Çünkü 1860 sonrasında Divan ve Halk şiiri gelenekleri ciddi manada geri plana çekilirken Batı edebiyatı tesiri altında ve batılılaşma olgusu ortamında teşekkül eden yeni şiir, giderek edebiyat dünyasına hâkim olmaya başlar. Özellikle 20. Yüzyılın başından itibaren edebiyatımıza hâkim olan anlayış ve eğilim yeni şiirdir.

1950 sonrası şairlerine baktığımızda bu grubun bir önceki nesilden devraldıkları na't edebiyatı bayrağını günümüze taşırlar. Bunlar; Lütfi Filiz (1911-2007), Nebi Hazri (1924), Bahattin Karakoç (1930), Abdurrahim Karakoç (1932-2012), Sezai Karakoç (1933), Bedri Gürsoy (1936), Erdem Beyazıt (1939-2008), Hüseyin Hatemi (1939), Cahit Zarifoğlu (1940-1987), M. Akif İnan (1949-2000), Mustafa Necati Bursalı (1941-2009), Muhsin İlyas Subaşı (1942), Dilaver Cebeci (1943), M. Nejat Sefercioğlu (1943), İsmet Özel (1944), Sadettin Kaplan (1944), Yahya Akengin (1946), Mustafa Miyasoğlu (1946), Bekir Oğuz Başaran (1946), M. Atilla Maraş (1949), Cahit Koytak (1949), Şahin Uçar (1949), Ebubekir Eroğlu (1950), Cahit Yeşilyurt (1952-2004), Olcay Yazıcı (1953-2010), Yücel İpek (1937), Rıfat Araz (1949), Yusuf Dursun (1949), Rıfkı Kaymaz (1950-2010), Ömer Lütfi Mete (1950-2010), Ahmet Tevfik Ozan (1953), Vahap Akbaş (1954), Mustafa Ruhi Şirin (1955), Bestami Yazgan (1955), Şükrü Karaca (1956),

Recep Garip (1956), Zeki Ordu (1959), Nurullah Genç (1960), Fatih Okumuş (1968), Bahtiyar Aslan (1971), Celal Fedai (1972), Ayşe Akay (1982)…

500 isimlik bir liste üzerinden yapılan bir araştırmada na't yazan şairlerin şiir tarzları şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Divan Şiiri geleneği ile yazılan şiirler %31
Halk Edebiyatı Geleneği ile yazılan şiirler %7
Yeni/Modern Şiir geleneği ile yazılan şiirler %62

Tanzimat sonrası şairlerimize, Hz. Peygamber hakkında (mevlid şairleri hariç) en çok şiir yazanlar açısından baktığımızda ilk sırayı, bu konuda müstakil kitabı olanlar yer alır. Bunlar; Necip Fazıl Kısakürek (Esselam), M. Ali Eşmeli (En Güzel, Hilye-i Şerif), A. Fehmi Bilgin (Hilye-i Fahri Alem), Hüseyin Ece (Gül Üstüne Yağmur Damlası), Nurullah Genç (Yağmur, Gül ve Ben), M. Necati Bursalı (Gönül Pınarı), İbrahim Özgüleç (Gül Efendim Ey Yar)…

Bekir Oğuz Başaran bu durumu şiirinde şöyle özetliyor:

Onbeş asırdan beri, hüsn-i hat, edebiyat
Anlatmaya çalıştı, (k)onu: Fahri kainat
Nice şair ve edip mehdinde çırptı kanat
Süleyman çelebimiz ve Vesiletün Necat
Yunus, Fuzuli, Nabi, Mevlana, Arif Nihat
Şayh Galip, yaman Dede, o muhtedi avukat
Necip Fazıl "Esselam", tekrar şahlandı sanat
Karakoç "Gül Muştusu" ve "Hızırla Kırk Saat"
Ona olduğu kadar yapılmadı serenat
O'nun vassafı Allah, bu açık bir hakikat
O halde bize düşen, Habib'e sonsuz biat
Bence en güzel naat, o şah güle salavat

Metin Örnekleri:

Sevgiyi barışı getirdin yeryüzüne
Mümini mümine kardeş kıldın
Küfrün silahları hep sana çevrildi
Ne korktun ne saklandın ne yıldın

Bir cana kıymanın cezası ağır

Faiz kesin haram,faiz kesin tuzak
Seninle değişti bütün haritaların şekli
Kan davası gütmek yasak

(Bahaettin Karakoç)

Sen ey korkutan ve müjdeleyen
Siteler yıkan siteler kuran
Emeğin,aşkın ve acının içinden
Hiç ölmeyecekmiş gibi bir medeniyet kuran kahraman
Yalanı yerle bir eden
Son kitabı özünde toplayıp gül uygarlığını
İkame eden
Sevgili

(Ferman Karaçam)

Gece muştulu sehersin
Gözümde tütersin
Her derdime yetersin
Dermanım güli rana

(Bestami Yazgan)

Bir gönül mevsimi kapına geldim
Sevgilim,sultanım efendim benim

(Muhsin İlyas Subaşı)

Gittin yüzünü bıraktın sevgilim
Uygarlık haritası yüzünü
Çölkentlerde her yitişimizde
Sığındığımız vaha
Gittin yüzünü bıraktın kalbimiz için
Buhara'yı, Bağdat'ı, İstanbul'u bıraktın
Gittin sesini bıraktın sevgilim

Tarihe koşan o rahvan atı
Çağ yamaçlarında kirlendikçe
Yıkandığımız ırmak
Gittin sesini bıraktın kalbimiz için
Gündüzler dolusu türkü geceler dolusu
Destan bıraktın

(A. Vahap Akbaş)

Sen muinsin, sen emin
Sen sabırsın, sen yemin
Sen eşrefsin, sen hadim
Sen yenisin, sen kadim
Sen kanisin sen kadi
Sen haşisin sen hadi

(Bahaettin Karakoç)

Selam sana Ahmed
Selam sana Muhammed
Selam sana Mustafa
Mustafa selam sana
Ey seçilmiş seçilmiş
Mustafa selam sana
Ey öğülmüş öğülmüş
Muhammed selam sana

(Sezai Karakoç)

ABDURRAHMAN ADIYAN

İslamî Kürt Şiirinde Naat

(Kurmancî Lehçesi)

Cevat Akkanat, "Bursa Naat Şiirleri Şöleni" için bana "Kürtçe Edebiyatta Naat" konusunu araştırmamı, bu bağlamda bir konuşma yapmamı istediğinde pek sevinememiştim; zira hayli meşakkatli bir 'ödev' vermişti. Yüreğimi yakıp kavuran bir dilin edebiyatını, nasıl ve ne gibi bir usulle araştıracaktım? Anadilimi malum sebeplerden ötürü -ki benim gibi anadiline 'yabancı' kalan, bıraktırılan çok insan vardır- öğrenememiştim. Şimdi benden, yazamadığım, konuşamadığım bir dilde araştırma yapıp, dinleyici önüne çıkmamı, konuşma yapmamı istiyorlardı. Konuya nasıl hâkim olacaktım ki?

Bursa'da Kürtçe edebiyata dair kaynak araştırmaya koyuldum ilkin, bulamadım! Bu, iyi mi? Diyarbakır'dan Ahmed Arif Kütüphanesi'nden Selim Temo'nun, "Kürt Şiiri Antolojisi"nin 1. ve 2.cildini kargo yoluyla geçici bir süreliğine temin ettim. 1600 küsur sayfa devasa eseri taramaya koyuldum. Ne gördüm biliyor musunuz? 1200 yıllık bir şiir serüveni! Ben yıllarca bir okyanusun kıyılarında hatta içinde yaşamışım da, ne kendimi beri, ne okyanusu yakın bilmişim, ne de o okyanusun kıyısını kendi kıyım bellemişim. Şimdi elime aldığım eserin sayfalarına daldıkça nasıl bir okyanusun içinde olduğumu fark ediyordum. O okyanusta susuz kalmak gibi bir şeymiş benimkisi... Böylesi bir görevle beni okyanusla tanıştırmaya vesile olan Cevat Akkanat'a teşekkür ediyorum. Şimdi sevinçliyim!

***

Klasik İslam edebiyatında, hemen her mesnevinin girişinde münacat, naat bulunur. Kürtçe mesnevilerin girişlerindeki naatlara bir göz attığımızda durum şöyledir:

Şêx Ehmedê Xanî (1651-1707) "Mem û Zîn" isimli aşk mesnevisinin mukaddimesinin bir bölümü Hz. Peygamber'e ayrılmıştır.

Yine Harısê Bedlîsî (XVIII. Yy.) 1748 ya da 1758 yılında yazmış olduğu Leyla

û Mecnûn mesnevisinde:

"Îqrara bi îrsala enbiyan û resûlan
û îsbata ku Muhemmed serwer e li wan meqbûlan"

[Türkçesi:

"Resul ve nebilerin gönderilmesine olan iman
Ve makbul olan kullara önder olan Muhammed'in (asm) ispatı üzre"]

başlıklı bir naat bulunmaktadır.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu bağlamda, Türkçe Divan edebiyatı geleneğinde olduğu gibi Kürtçe'de de aynı usullerin işlediğini görürüz.

Kürtçe'de dini mahiyette edebi eser verenlerin naatlarına bir kaç örnek verecek olursak, bunların başında Melayê Bateyî (1675-1760?) anmamız gerekir. Melayê Bateyî, Kürtçe'de dini edebiyat alanının ilk temsilcisidir. Zira Bateyî doğrudan Allah ve Peygamber ile ilgili konulara eğilmiştir. Şiirlerinde Allah ve Peygamber sevgilerini işlemiştir. Kürtçe edebiyatta ilk mevlidi yazmış olan Melayê Bateyî, naat yazmada da ön plana çıkmıştır. Mevlidi dışında münacat ve methiyelerden oluşan 9 şiiri bulunmaktadır. Bunlardan bazı örnekler verelim:

1.
Ey ne'tê tu ez 'erşê heta ferşê şehîra
Ez pertewê nûra te cîhan geştî munîra
Ey seyyidê âlem bike perwayê esîra
Ey tacê serê şah û selatîn û emîra
Qed kane lekel fezlu lekel cûdu kesîra
Ursîlte îlel xelqî beşîren we nezîra

Ey seyyidê âlem senedê nûra hîdayet
Hêvî dikin em ji te ey sedrê rîsalet

Mehrûm nekî tu me ji dîwana şefaet
Batî bi cehennem nebirî rojî qiyamet
Qed kunte lehû semme şefî'en we zehîra
Ursîlte îlel xelqî beşîren we nezîra

[Türkçesi:

Ey övgüsü yerden göğe kadar meşhur olmuş
Senin nurunun ışığıyla dünya tamamen nurlanmış
Ey âlemlerin efendisi esirlere teveccüh et
Ey şah, sultan ve idarecilerin baş tacı
Ey âlemlerin efendisi, hidayet nurunun dayanağı
Senden umut ederiz ey peygamberlerin önderi
Bizi şefaat divanından mahrum etme
Bateyi'yi kıyamet gününde cehennemden uzak tut]

2.
Muhemmed seyyidê âlem şefî'ê roja mîzanê
Çeraxê dîdeê Âdem xudanê wehy û furqanê

[Türkçesi:

Âlemlerin seyidi Muhammed hesap gününün şefaatçisidir
Âdem'in yüzünün nuru, vahy ve Furqan sahibidir.]

3.
Hilo rabe Ebulqasim hilo ey qasidê ekber
Hilo fexrê benî haşim hilo rabe tu yî rehber

[Türkçesi:

Artık uyan ya Ebu'l-Kasım ey büyük Elçi
Ey Beni Haşim'ın gururu gel artık, sensin bize rehber]

Xalıdi Nakşî Tekke Şairleri:

Özellikle Mevlana Halid'den sonra Kürtler arasında büyük bir yayılma göstermiş olan Nakşibendîlik tarikatına ait, hemen her yerde açılmış olan dergâhlarda pek çok tekke şairi Hz. Peygamber ile ilgili naatlar yazmışlardır. Örnek: Aktepe dergâhı edebiyat ekolü gibi.

Şêx *Evdirehmanê Axtepî (1853-1910):*

Şêx Evdirehmanê Axtepî, Osmanlıların son dönemlerinde Diyarbakır'a

yakın Aktepe köyündeki dergâh ve medresede ilmî ve tasavvufî çalışmalarda bulunmuştur. Aynı aileden gelen ve hemen hepsi divan ve mesnevi tarzında Kürtçe edebî eserler telif etmiş olan Şeyh Abdurrahman, kardeşi Şeyh Muhammed Can, Şeyh Abdurrahman'ın çocukları Şeyh Kerbela ve Şeyh Askeri, âdeta edebî bir ekol hâline gelmişlerdir. En önemli özellikleri felsefelerinin merkezine peygamber ve ehli beyt sevgisini yerleştirmiş olmalarıdır. Bunun en basit yansıması, çocuklarına ehl-i beytin isimlerini vermiş olmalarıdır. (Şeyh Kerbela ve Şeyh Askeri gibi). Bunların eserleri içinde müstakil miraciyeler, Hz. Peygamber'e methiye ve naatlar, ehl-i beyt ile ilgili şiirler çokça yer almaktadır.

Kürtçe Mevlit:

Kürtçe edebiyatta naat ile birlikte mevlit de hayli çok yazılmıştır. Bu edebiyatta mevlidin 600 yıllık geçmişi vardır. Bu konuda istatistiki bilgi verecek olursak, 27 Kürtçe mevlit yazıldığını, bunlardan 23'ünün Kurmancî lehçesiyle, 4'ünün ise Kurmanckî (Zazakî) lehçesiyle yazıldığını söyleyebiliriz.

Melayê Bateyî:

Melayê Bateyî, Kurmancî lehçesiyle ilk Kürtçe mevlidi yazan şairdir. 1491 yılında yazdığı eserinin adı, Mewlid-i Nebî Aleyhi's-Selatü ve's-Selâm'dır. Melayê Bateyî'den sonra yazılan mevlitlerde Bateyî'nin etkisi görülür.

Mela Ehmedî Xasî (1863- 18.02.1951)

Zazakî lehçesiyle ilk mevlit yazan şairdir. 1896 yılında, daha 23 yaşında iken yazdığı bu mevlit Zazakî lehçesiyle yazılan en meşhur mevlit kabul edilmektedir. Eserinde ilginç bir mülemma vardır.

Ehmedê Xasî'nin, "Merhaba Ey" diye başladığı iki kıtalı, on mısralı şiirini ilginç kılan, 5 dilin bir arada kullanılmış olmasıdır. Ehmedê Xasî'nin anadilini en son mısrada telaffuz etmesi ise bambaşka bir güzelliğe, hoşgörüye ve mütevazılığına işarettir. Mısralardan 1.'si Arapça, 2.'si Farsça, 3.'sü Osmanlıca, 4.'sü Kürtçenin (Kurmancî) lehçesi, 5.'si Kürtçenin Kirmanckî (Zazakî) lehçesinden oluşmaktadır. Örnek:

Merheba ya men e'la bil hûsnî teqwînel beşer
Hafizeş xaliq şewed ez çeşmî bednam û nezer
Mucid-i esbâb ü âlât ü ve ma minha seder

Dil ji qeyda leşkerê xem kir reha weqtî seher
Ah û nalînê verînî bêevînî nîmend eser

Faqe heqqen şe'neho eqraneho min xeyrî şek
Xatirî maderî pêş manendî an eshabî sek
Ruhuma didi revânım ben de gittim kalme tek
Yek bibin ta yek bibînin wek du çeşmî neh felek
Husnû xulqî bi nisbet yê, nisbetî ma xeyr û şer

[Türkçesi:

Merhaba, insanlık takvimindeki yüce iyi
Allah kem gözlerin nazarından korudu seni
Esbâb ve âlâtın ve bunlardan olanın sahibi
Kurtardı kalbi gam ordusundan bir sabah vakti
Aşksız hiçbir eser olamaz salsan da inleyişi

Hiç şüphe yok ki herkesi geçti kişiliğiyle
İlk annenin hatırına ki benzer iki kardeşe
Ruhuma dedi, revanım tek kalma, gittim ben de
Bir olun, hep bir olun iki göz gibi felekte
Rab hüsnü kendisi gibi, hayır ve şerdir bize]

Kurmancî Mevlitlerin Bazıları:

Mela Hüseynê Bateyî'nin, Mewlûda Pêxember Aleyhî Selat û Weselâm
Şêh Evdirehmanê Axtepi'nin, Rewdneîm
Tahirê Şûşî'nin, Riyaz-ul Enwer
Seydayê Tirêj'in, Mewlûda Kurmancî
Mele Zahidê Diyarbekrî'nin, Herdubat
Mele Evdilhadiyê Comanî'nin, Sêkêşan'dır.

Kurmanckî (Zazakî) Mevlit Yazan Şairlerden Bazıları:

Meleyê Xasî: 1-Mevlid, 2- Kitabu't-Tesdîd bi Şerhî Muhtasari't-Tevhîd, 3-Bazı şiirler

Usman Efendiyo Babij, (1853-24.03.1929) Peygamberin Doğuşu: Mevlid-i Nebî (s. 541)

Mela Mihemmed Elî Hûnî
Mele Kamîl Puixi
Mele Mehemedî Muradan

Zahir Ertekin bir çalışmasında Hz. Peygamber (s.a.v.) ile alâkalı olarak kaleme alınan ve dini-edebi türlerin önemlilerinden olan mevlitler üzerinde durmuş, mevlit yazma geleneğinin tarihine dair tespitlerde bulunmuştur. Ertekin, "Türkçe ve Kürtçe Mevlitler ve Mevlit Şairleri"nden söz ettikten sonra ilk Türkçe mevlit olarak kabul edilen Süleyman Çelebi'nin (1351-1422) Vesiletün Necat adlı eseri ile ilk Kürtçe mevlit sayılan Mela Hüseynê Bateyî'nin (1417-1491) Mewlid-i Nebî Aleyhi's-Selatü ve's-Selâm adlı eserini karşılaştırmıştır. İki farklı dilde yazılan bu mevlitlerin ortak yanlarını ve etkileşimlerini gözler önüne sermiş olan Zahir Ertekin, bu çalışmasını Kürtçe'nin Kurmancî lehçesiyle yapmıştır. Ayrıca Müfid Yüksel de "Molla Hüseyin El-Batevî'nin Kürtçe Mevlid-i Şerîfi" ile "Süleyman Çelebi'nin Türkçe Vesiletünn Necat" mevlidinin karşılaştırmasını, Türkçe olarak yapmıştır. Doç. Dr. Hayreddin Kızıl'ın "Diyarbakır ve Çevresinde Yazılmış Mevlitlerin Konularına Göre Tasnifi Denemesi" başlıklı çalışmasında konu enine boyuna işlenmiştir. Kürtçe edebiyatta en çok Kırmanci lehçesiyle mevlit yazılmıştır. Bu oran %70-80 civarlarındadır.

Mele Zahidê Hezroyî (Diyarbekrî) (1935):

Mele Zahidê'nın Herdubat Mevlidi adlı eserinde (Bu eser önce 1978'de İstanbul'da Arap alfabesiyle yayımlanmış, daha sonra 1991'de Stockholm'da Zeynelabidîn Zinar'ın tercümesiyle Latin harfleriyle basılmıştır.) "Peygamberi Övme ve Mevlidin Hayrı" adlı bir şiir bulunmaktadır. O şiirden iki beyit:

"Ey ümmet fakirinin şifacısı sen
Çile günü tutasın elimizden sen"

"Bu devirde naçar Zahid diye biri
Kabulünse aşkın bülbülü gibi"

Kürt sûfiler, Hz. Muhammed'den 14 yüzyıl sonra kıyametin kopacağına inanırlar. Bununla birlikte, sûfilerin gaflet içinde olduğunu, batıl inanışlara saplandıklarını, Feqiyê Teyran, "Ey â Su!" (Kürt Şiiri Antolojisi C. 1, s. 205) adlı

şiirinde şu şekilde dile getiriyor:

"Esrikliğin hayretinde
Bu varlığımı sürdürmekte
On dört kat şu işinizde
Bitirin artık gafleti."

"İslamî Kürt Şiirinde Naat" bahsindeki görevimi ne kadar başarabildim, bilemem! Takdir sizlerindir. Yalnız şunu gönül rahatlığıyla diyebilirim ki, araştırmalarım sırasında işin ehli bir çok kişiden bilgi alışverişi yaptım; anadilimi bilmememe rağmen! Bu konuyu derinlemesine anlatacak nice değerli ilim erbabı ve akademisyenlerin olduğunu öğrendim.

Benim bu çalışmamı ise, konuya düşülen küçük bir not kabul edebiliriz ancak.

Şimdi sizi Ehmedê Xanî ve Feqiyê Teyran tarafından Kürtçe yazılmış iki naatın Türkçe tercümeleriyle başbaşa bırakıyorum:

EHMEDÊ XANÎ'nin Mem û Zîn adlı eserinden...

PEYGAMBER'DEN ŞEFAAT, ALLAH'TAN AF DİLEĞİ

Ey her iki âleme vasıta olan
Ey "Kâbe kavseyn" kadar yakışır olan

Ey şehinşahı Medine'deki tahtın
Biz o kadar mucize gördük ki senden

Göğe bakmak bir adımlık yoldur sende
Meleklerin erdemi selâmdır sende

Ay bir işaretle ikiye ayrılır
Göz yanılmasına bir sözün yetişir

*

Ey yüce padişahı “Levlâk” tahtının
Kalk da göklere çık, çabuk davran, hemen

Senin için hazırlandı Burak ve Refref
Melekler eşlik eder sana saf be saf

Önündeki bütün o perdeler kalksın
Allah’la perde olmadan konuşansın

De ki: “Sen Kâdir ve Ululuk sahibisin”
De ki: “Kadîm ve Zevalsiz, bitimsizsin

Fani, garip, toprak seviyesindeyiz
Sen de olmasan hepten helak oluruz

Neden yücelik verdin bize önceden
Şeref tacın başımıza taktın hemen

Hilafet şerefini bahşettin bize
Emanetini verdiğin zaman bize

Sana malûmdu bilgisiz olduğumuz
Emanet kıymetin’ bilmez olduğumuz

Bizim için her ne buyruklar verdiysen
Eklemedik üstüne bir zerre olsun

Hâşâ, senin olgun, yüce şefkatinden
Uzak, senin büyüklük ve merhametinden

Küfrü ve günahları bahane saymak
Layık olur mu sana, bu mu sultanlık!

Aynı yüzde görünür küfür ve iman
Cennet ve cehennem birdir sende zaten

Eğer sen hiddetini zahir edersen
Cenneti bize ateş gibi verirsen

Ey rahmet sahibi, feyz yağarsa böyle
Bizim için cehennem döner cennete

Kimi zaman kâfir, kiminde günahkâr
Bilcümle insanlar, ki senden ümitvar

Kâfirler, günahkârlardan yoktur kimse
Sıfatlarına ayna olmasın öyle

"Kahreden" adınla kâfir olduk bizler
"Affeden" adınla günahkârız bizler

Meğer ki sen küfrü hiç bağışlamazsın!
Eğer günahı nakşedecek olursan!

Halimize sevinecek ol şeytanlar
Meramına erecek pek çok melûnlar"

FEQİYÊ TEYRAN'ın bir şiiri:

RAHMET KAPISINA GELDİM...

Rahmet dergâhına geldim, ya Resulullah medet
Rahmet ve şefkat kapısı, ya Resulullah medet

Nebilerin pûse-gâhı, asilerin sığınağı
Azizlerin definesi, ya Resulullah medet

Hazine ve defineyim, ey şah hikmet alırım
Ümitvar bir düşkünüm ben, ya Resulullah medet

Düşkünüm ve köleyim ben, suçlu ve rüsvayım ben

Devasız bir müridim ben, ya Resulullah medet

Devasızım, tabipsizim, aşktan gönlüm yaralı
Âşık, uzak ve garibim, ya Resulullah medet

Âşığım, Allah derim, gözlerimden kanlar dökerim
Hep vasıfları söylerim, ya Resulullah medet

Her zaman, her an yaranın ağrısını çekerim
Merhemim ve dermanım yok, ya Resulullah medet

Merhem de derman da onda, gözümden kan akar ya
Benzer bahar yağmuruna, ya Resulullah medet

Yüreğe ilaç süresin, aşktan haberdar kılasın
Mustafa'ya kurban edesin, ya Resulullah medet

Can feda, gelir görürüm, aşkın sicilin' okurum
Sarhoş ve şaşkın kalırım, ya Resulullah medet

Sarhoş, çılgın ve mestim, soktu beni kara yılan
Sabr ü karar gitti elden, ya Resulullah medet

Sabr ü kararım yoktu, görünce yitirdim aklı
Esrik günlere benzerdi, ya Resulullah medet

Güne benzeyen sensin, bülbül gibi inilersin
Ey Xanî güller derersin, ya Resulullah medet

1. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

Sevgili Gazelleri

1

söz sefil aşk sokaklarından seninle kurtulur ey sevgili
söz sana adanınca yücelir şah söz olur ey sevgili

söz aşkına yatak olur taşır onu susuz kalplere
gönül göklerinde ne şehrayin olur ey sevgili

söz tebliğine hırka olur korur onu kara zamanlardan
güzelliğini sabırla bizim için büyütür ey sevgili

söz yol olur dağlardaki yitiklere kentlerdeki yitiklere
çöllere hayat bahşeden serinliğini üfler ey sevgili

söz hafızasını yemiş yırtıcı kuşlara yeni hafızalar sunar
söz içimizde kutlu güneşini doğurur ey sevgili

söz bayağı aşk sokaklarından seninle kurtulur ey sevgili
söz sana adanınca yücelir şah söz olur ey sevgili

2

koptuğu güneşe dönmek isteyen bir ışık şimdi gönül
doğduğu dağı öpmek isteyen bir ırmak şimdi gönül

yakar kendini sen has gül aşkına sevgili ey
atar kendini çılgın çağlayanlar gibi dağlardan gönül

düşer yoluna mecnunca kavrulur çöllerde bela içre
aşkını solur adını bir an / bir an unutsa kesin ölür gönül

çerağ çerağ yanar yandığı yerde sen bitersin sevgili
kokunu içer gülüşünü içer esrikleşir gönül

sevgili ey sevgili seni sevmenin güzelliği doldurur cihanı
seni anar seninle dolar durulur güzelleşir gönül

3

girdiğim bütün savaşları kazandım sevginle
önüme çıkan harami dağları aştım sevginle

deryalara açıldım yol yön oldun fırtınalarda
en amansız girdapları geçtim sevginle
beden ülkesinde yürekler kum taş olanda
şükür yürek kaldı yüreğim sevginle

çok karanlık zamanlarda bile ışık tuttun önüme
kirli tuzaklar pusular hep kalktı aradan sevginle

ak kuşlar dolaştı içimin göklerinde rahmet yağdı
ırmaklar aktı dağ taş çiçeklerle donandı sevginle

4

ey rayihası çölleri dolduran gül / dolduran gül
ey "hayat verecek şeylere çağıran" gül

ey evrenin efendisi / ey sevgililer sevgilisi
ey yeri göğü rahmetle donatan gül

ey ibrahim'in duası / ibrahim'in duası ey
kitabı öğreten kum gönülleri vaha eden gül

"sen olmasaydın / sen olmasaydın"
ne kalırdı hayattan / ne kalırdı ey gül

5

"gözlerin yaş dökmesi rahmettir" dedin ey sevgili
"kalbin haşyetle dolması rahmettir" dedin ey sevgili

ey kıyamet gününde ademoğlunun efendisi
hamd sancağı altında ümmetini toplayan sevgili

kıvranırken mahşerin korkunç işkencesinde
ola ki / ah ola ki şu fakir şaire de şefaat edersin ey sevgili

Nurettin DURMAN

Naat

Ey Nebi; ey miracın sultanı
şüphe yok ki alemlere rahmettir senin gelişin;
gene şüphe yok ki alemlere rahmettir senin
Kâbe'nin kapısından içeri adım atıp;
İbrahim peygamber gibi putları birer birer devirişin:
Öyle ki; devirdiğin putlara bakıp dünya âlem
aydınlık bir kapı bulsun kendine
asılsız davranış ve inanışlardan kurtulabilsin
Allah'a ortak koşmaktan uzak dursun ey Nebi;
artık inkâr vakti tamam olsun
yol görünsün ışık saçılsın etrafa:
insan insanlığını bilsin, hak yerini bulsun;
yoksa ben ne yapardım o vakit zindanların
zifiri karanlığında yaşasaydım eğer;
insanın insanlığından uzaklaştığı zamanda,
ben ne yapardım başıboş kalsaydım eğer;
ömrü hayatında yol gösterici bir ışığı olmayan
ve hep ziyanda olarak yaşasaydım
bana kötü bir akıbet olmaz mıydı ey Nebi;
çünkü onlar ne kadar anlamaz insanlar ki
cehlin karanlığı içinden gururla geçerek
dünyanın aldatıcı mahiyetiyle birlikte
inkârcı bir hal üzerinde olan hayatlarını
nefislerine güzel göstererek ve inatla
şiddetli bir öfkeyle çıkarlarken ortaya;
o zaman sen vardın ey miracın sultanı:

Varlığın ilahi nurun kapısı oldu ya Muhammed
Allahumme Salli Alâ Seyyidina Muhammed
Ve Alâ Ali Seyyidina Muhammed.

Ey Nebi, ey miracın sultanı

sen doğduğunda beyaz bir bulut
gelip sarmıştı da gizlemişti içinde seni
melekler pervane olmuştu etrafında
nura gark olmuştu her taraf; sen doğdun güller açtı,
sen doğdun gönüller coştu, sen doğdun açıldı kapılar:
sen doğdun Kur'an geldi, sen doğdun furkan geldi.
sözlerin dosdoğru bir yolu gösteriyor;
senin yolunun toprağı olayım;
olayım da bana ey hatemül enbiya
bir kurtuluş zerresi bahşeder ümidiyle
o rahmet kapısından rezil rüsva olmadan
yüzüm kızarmadan gireyim;
her secdede miracını göreyim;
her kıyamda Mekke'ye doğru yürüyüşünü
canı gönülden arzu edeyim;
yüreğimin her kanamasında Taif'te bulunayım
bulunayım ki ey Nebi; ey miracın sultanı
taş değmemiş şu benim hakir başıma taşlar yağsın;
hicabından bulutlar ağlasın
ağlamaktan gözlerim kan çanağına dönsün,
öyle ki sana atılan taşlardan dünya utansın;
çünkü risaletin bir bağış oldu insanlığa;
hicretin bir başlangıç oldu ey Nebi;
hicretini muştuya çevirene hamd olsun;
Mekke'ye dönüşüne hamd olsun;
sen ki; "şahit ol yarab" dedin;
hakikati insanlara duyurdun:

Sen doğdun dünya kurtuldu zulmetten ya Muhammed
Allahumme Salli Alâ Seyyidina Muhammed
Ve Alâ Ali Seyyidina Muhammed.

Ey Nebi, ey miracın sultanı
Ey hatemül enbiya.
Ey cennetin efendisi
elbet kıyamete kadar yaşayacak senin mübarek sözlerin
senin hayatın ışıklar saçarak ulaşacak gönüllerine insanların

kitabın muciz anahtarıyla açılan kapının eşiğinde durup
aman dileyecek, ümitler içinde bekliyecek insanlık
Hira'dan bir müjde ile döndüğünden beri
gönüllere bir sürur halesi ile girdiğinden beri
feleklerin ve meleklerin arşı coşturan zikirlerinden beri
ey örtülere bürünen
ey alemlere rahmet olarak gelen
iki cihan saadetini müjdeleyen Allah'ın Rasulü
her halükârda aşk meclisinde bir pervane olup
aşk ateşiyle yanmadıktan sonra neye yarar
neye yarar ki benim feryadı figanım
zamanın cehlinden bizar olmak ne kazandıracak ki bana
ey aşk yolunun davetçisi;
ey bağrı yanık aşıkların ilacı;
şimdi ben burada kendi dünyamı tutarken elimde,
zemheri gibi içime biriken ne varsa ve herşeyden önce:
na'tı'mı kabul eyle ey Nebi;
takatim kalmadı artık derdimi tutacak bedenimde;
sensin ancak önderim sensin iki cihan saadetimde:

Alemlere rahmet olarak sen geldin ya Muhammed
Allahumme Salli Alâ Seyyidina Muhammed
Ve Alâ Ali Seyyidina Muhammed.

Övgü

Bir milyar her gün hep bir ağızdan
Selamlarız seni, selamlar sana
Ey benim canım efendim
Gönüller efendisi
Ey evvel zaman, ahir zaman sevgilisi
Adını duyunca dağılır korkularım
Açılır ferahlar yüreğim
Sonra bir hüzne bürünür
Ağlar yüreğim
Sen, savaşın ve barışın rehberi
Sen, son hüzün peygamberi
Ezilmişlerin tek umudu
Gariplerin sığınağı, sınırsız yurdu
Şimdi senseniz bin ah ile ağlar yüreğim
O güzel adını duyunca ferahlar yüreğim
Âlemlere rahmet sensin
Mazluma merhamet sensin
Güzel ahlâk örneği
Başlara sertaç sensin
Her derde ilâç sensin
Seni örnek, seni önder bilirim
Şimdi seninle her an
Korkusuz bir dağdır yüreğim
Nehirler bana akarar
Bir ummandır yüreğim

Mustafa Özçelik

Kapında

Ey sevgili bağışla bizi
Sesimizi senden bir parça say
Çünkü karanlıktaydık
Sönmüştü kandiller
Vakit hep gece sandık

Öteki yüzü vardı beklemenin
Sabahtı gün doğuyordu
Biz bu yanda
Sığındık sana
Gönlümüze aktın
Düşlerimize boğulmadan
Solduğumuzun
Farkına vardık

Bize su gönder çeşmelerinden
Bağışla bizi
Çünkü aşkı
Sen dirilttin gönlümüzde
Billur saatlerinde zamanın
Yâsîn ve Tâhâ okuyarak
Senin adını anıp uyandı badem ağaçları

Şimdi nûr diyoruz bir de kitap
Girerken kutlu güzellik ülkene senin
Âşikar bir yüzüm işte
Biliyorsun hayat seninle güzel
Işıklı yollarındayız
Kabul et bizi

Ey esmâ-yı cihan
Çeliğimize su ver

Aşk sancağının altında
Mekke uyanırken yeni bir sabaha
Marifet tacını
Giydir kalbimize

Ay doğarken ve gülümserken sana
Tut ellerimizden yabana bırakma bizi

Cumali Ünaldı HASANNEBİOĞLU

Na't

Girerken güzellik ülkesine bu kara yüz beni
yedi kat yerin dibine sokacak yüzdeyüz beni

etim, kanım ve insanım, geldim kapına çaresiz
görünmez beden yarası, görünür yüzde yüz beni

al beni günahlarım, her gün dağıt ve topla beni
yakmasa gönül nârım, ey derim yüz de yüz beni

dünyaya bulanmışım, bağışlanma umudu söz
deryâya atılmış ceset, kolum kanadım yüz beni

yedi kat yerin dibine sokar mı yüzdeyüz beni
girerken güzellik ülkesine bu kara yüz beni

Sensiz Bu Dünyanın Yokuşlarında Efendim

Sensiz bu dünyanın yokuşlarında yapayalnız yolcularız Efendim; çık çık bir türlü bitmiyor!

Kanatlarımız yok ki uçalım; bu nehirler, bu denizler nasıl geçilir, nasıl aşılır Sensiz?

Yazık ki, unuttuk bunu Efendim!

Kim olduğumuzu, dahası yolculuğumuzun nereye olduğunu, nasıl ve ne ile gideceğimizi hep unuttuk!

Evlerimizi, şehirlerimizi, sokak ve caddelerimizi bulamıyoruz artık!

Melekler de terk etti bizi Efendimiz!

Mübârek gecelerde ve kandillerde bilemiyoruz ne yapacağımızı!

Günleri, geceleri, ayları, mevsimleri hep ama hep şaşırdık!

Efendim! Ah, Efendim!

Sensiz çıkılmıyor bu dünyanın yokuşları; sensiz hiçbir yere varılmıyor.

Otobüsler, trenler, vapurlar gitse de, gittikleri yerler menzilin çok, çok uzağında Efendimiz; onlarla yapılan yolculuklar aldatmacadan başka bir şey değil bu yüzden!

Aldatılıyoruz gerçek olmayan yolculuklarla.

Aldatılıyoruz gerçek olmayan yolcularla.

Aldatılıyoruz doğru olmayan sözlerle.

Aldatılıyoruz bizim olmayan hayatlarla.

Efendim! Ah, Efendim!

Unuttuk her bir şeyi, nice güzellikleri.

Unuttuk adaleti, merhameti, doğruluğu.

Unuttuk güzel ahlâkı, güzel geçimi, sâde hayatı, cömertliği.

Unuttuk Efendim, senin ne denli çok sevdiğini çocukları; çocuklar ki âh, bir kat daha güzelleşirlerdi senin kucağındayken!

Mâriye Annemizden olan oğlun İbrâhim'i, torunların Hasan ve Hüseyin'i nasıl öpüp okşadığını hep unuttuk!

Kız çocuklarının diri diri toprağa gömüldüğü bir toplumda sen kız çocuklarını daha bir önemserdin; kızın Fâtıma'yı ayağa kalkıp alnından

öperdin her defasında, biz onu da unuttuk Efendim!

Unuttuk yetim ve yoksulları gözetmeyi; onlar ki, unuturlardı babasız ve annesiz olduklarını senin yanındayken Efendim!

Sensiz hiçbir şeyin tadı yok Efendim!
Ne suyun, ne ekmeğin, ne toprağın, ne havanın!
Ekmek de zehir gibi, sular da!
Topraksa tamamen unuttu bereketi Efendim!
Ateşler sarmış dört bir yanımızı.
Efendim! Ah, Efendim!

Atlarımızı vuruyorlar Efendim, daha da yalnız kalalım diye yollarda.

Evlerimizi yıkıyorlar Efendim, taş taş üstünde bırakmıyorlar.

Savaş çıkartıyorlar ikide bir Efendim, acımasızca bombalıyorlar her tarafı.

Artık şunu çok iyi biliyoruz ki, bir tek şey için çıkartıyorlar savaşları: bizi yok etmek için!

Her hava ve füze saldırısında çocuklarımızın korkudan büyüyen gözleri, alınlarında bir daha hiç kapanmayacak olan yaralara benziyor; sararan benizleri her gün biraz daha soluyor Efendim!

Analarımız, babalarımız, bacılarımız,.. onlar da aynı minvâl üzre yaşıyorlar içlerindeki yangın ve yaralarla…

Efendim! Ah, Efendim!

Hicret edecek bir şehrimiz, geride bırakabileceğimiz bir Ali'miz (r), birlikte yola çıkabileceğimiz bir Ebubekir'imiz (r), girip saklanabilecek bir mağaramız bile yok, yok Efendim!

Hâsılı, Sensiz bu dünyanın yokuşlarında yapayalnız yolcularız Efendim!

Unuttuk ellerimizi, unuttuk sesimizi ve sevdamızı.

Bizler kaç kardeştik? İşte, en çok da onu unuttuk, unuttuk Efendim!

Efendim Dönüp Bakınca

Efendim bir lâhza bakınca bana
Göz taşlarını kalbime doğru fırlatınca
Tersine akar bütün sular, bütün yollar ve kavimler
Senin tadında olur her şey, kanaviçe kıvamında!
Dönüp bakınca, bakır bir el
Alnımızın terini
Anne şefkatiyle siler
Dönüp bakınca, ansızın
Milyon kere milyon ateşböceği olur gecemiz!

Bu tabloyu kim getirip bıraktı şimdi buraya!
Yılların ötesinden gelir gibi, kan ve pas içinde;
Ben ki, üzerimdeki ten elbisesini çıkarıp atmışım bir kere
Kanayan yerlerime aldırmaksızın, dipsiz boşluklara
Savurup atmışım başımdaki heyheyleri göğün bulutlarına
Ben ki, nasıl övüneyim şimdi seninle ey taş!
Bir bakıyoruz, şu kutsal evimizin yüreğisin sen!
Bir bakıyoruz, seni kutsayan insanların putusun!
Seni Efendime atanların elleri şimdi ne olsun!
İki dağ arasında kalsın mı onların şehri!
Yedi kat yerin dibine gitsin mi evleri!
Efendimin dişini kıran sen, kanını akıtan sen!
Asıl seni ne yapayım şimdi ben ey taş!
Hangi azgın ırmaklara atayım!
Hangi kuyularda yapayalnız bırakayım!

Tabloda gidip gelen gölgeler
Her gölgenin içinde taş taşıyan gövdeler…

Bu ne yaman bir serüvendir böyle ey taş!
Seni kimler kargışladı, söyle bana!
Bu yolculuğa hiç çıkmasaydın keşke!
Yağmurlarda ıslanıp tabiatta yeşerseydin
Efendime ilişmeyip çocukları ayaklarından öpseydin
Ya da bir avuç toprak olsaydın kapımızın önünde!

Ben ki ah, sevgilime bakınca
Milyon kere milyon kanaviçe olur bağçemiz!

Efendim

kırılgan bir kalbi vardır
tekerlekli sandalyesi olanın
kuvvetli pazıları
ve amansız bir aşkı vardır

bir aklım bir kalemim
gözlerim vardır benim

yıkılmıştır gönül barkı
kelepçeler takılmıştır
ne eli var ne de kolu
dönmez insanımın çarkı

mürekkepler kanıdır
kazır şair derisini

uzun aşklar yaşayacak
kanatlanacak keklikleri
çoğalacak gökyüzleri
sandalyede yürüyenin

benim uçurtmam ki...
nasıl uçacak nasıl?

gün yüzleri gün yüzleri
kovarken geceleri
doğan günün aydınlığı
çehresinde o cevherin

akıyor ya sandalyeli
ırmaklara doğru öyle

bulanmadan çamurlara
kurtuluşa dirilişe
iklimlerin iklimine
varacağız diyenlere

şair sunacak ruhunu
sunacağım ben de

ah efendim ah efendim
çömeleyim de önüne
özgürlüğe açan çiçek
açsın bizim kalbimizde

deyip vardım efendime
o eşsizlikler güzeline

başladı sonra tamirat
en başından hayatın
sarsılıp kalkıp yerinden
durdu besmele ile yine

şair dedim dedi he
efsaneden bir silkiniş

sarıldındı efendim
kucaklaştın bin birlerce
zincir zincir geçen ısı
çınlattıydı şarkımızı

özgürlükler şairiyim
çağlayanlar şairi

dile gelecek sandalyem
yüklenecek yokuşu da
bir çırpıda aşıp seti
girecek içimize

kalbim kalbim sendeyim ben
duru limanım benim

tekerleklerin dönüşü
tıp tıp atışın senin
o çetin üşümelerin
bir kuytuda yitmek için

şair gelecek buraya
aşka sözler mi biçecek

evet diyor, aynen diyor
sandalyeyi yürütüyor
pazıları güçlü olan
bileniyor savaşına

savaş dedin efendim sen
yengi dedin efendim sen

savaş dedin yengi dedin efendim

1997

Siddık Ertaş

Naat

ey nebîlerin mısra-ı bercestesi
ezelden hamurumu nazarıyla yoğuran
yıldızın parlayınca gecenin zifirinden
bütün azametini giyindi zemzem
bütün heybetine büründü kevser
söndü çağlarca yanan sönmez sanılan ateş
doldurdum yüreğime döndü aşk ateşine
sonra çekildi suyu engin save gölünün
doldurdum gözlerime akan gözyaşım oldu
putlar bir bir yıkıldı düştü yüzüstü yere
adına nefs denildi girdi o da içime
*
ey aşk evinin kalbi
ebubekirin ciğer kokusu
ömerin aşkla duyduğu öfke
utanması osmanın
savaşlara zülfikar mührü vuran
kapısı ali olan ey ilim şehrim
tuz basılsa gövdemin açılan yarığına
uzar uhuda acım bir dişin sancısına
maune kuyusuna düşse mukaddes canım
beddualar getirir kırk sabah namazına
ciğerimi koparsa da bir kadının dişleri
tanrı için avlanır onun için kükrerim
ten karası mızraklar saplansa da bağrıma
minayı gösteriyor çünkü parmaklarınız
ruhumuza kurulan şeytanı taşlıyoruz
*
ficar savaşı sarmış karış karış dünyayı
"bir kıl kadar su kalsa ıslatacak toprağı
hira ve sebir dağı durdukça yerlerinde"
diye başlanan andı unutmuş erdemliler

mescid-i dırar olmuş sanki müminin kalbi

aşk ordusunun göğsünde taşıdığı
rahmet yağmurlarını boşalt üstüme
bedire sür beni uhuda hendeke
ve çağdaş cenklere sür ki
dökeyim kirlerimi eteklerimden
yayların fırlattığı 'hatt oku' gibi
savur dualarını gök insin yere
kurur belki elleri zulme yaslananların
büklüm büklüm bir halat boyunlarına çöker
*
hücrelerin ardından varmazsa kısık sesim
nasıl bulacak seni çağların ötesinden
kocaman kursağına ateşten bir çukurun
kayıp düşmek üzere dayandığım sözcükler
kitaptan bir urgana uzanıyor ellerim
aslolan yaşamaktır sevgiliden sunulan
bundandır öldükten sonra dirilişimiz
ama damarlarımda akmayacaksan
gümrah bir ırmak gibi
yaşamaktan daha güzeldir ölüm
ey saçlarını bir ayetin rüzgarıyla ağartan
huşuyla gir secdeye kuba mescidi kalbim
ki oraya sığmıştır rahmetiyle o bile
*
ayaların incir yaprağı
ufukça geniş
ormanca yeşil
semada çınlamakta
yaptığın duaların
mumun damarlarında
ışıyan cevher
geceyi örtü gibi üzerine bürünen
ana kan damarından daha yakın olan yar
neşter vurup bağrına attı üstünden yükü
gözlerin uyusa da artık uyumaz kalbin

*

gece yürüyüşünden yansıyor ışık
iki yay arası daha da yakın
yücelerden gelenin göz önüne serdiği
yapışıyor burakın altın gölgesi
mescid-i aksanın duvarlarına
sen çıkarsın yar katına
şair benim türkünü ben söylerim
yar çağırır zâtına
zâtından olan gelir
telâşa düşme yarim
gül kokulu an gelir
sidret-ül müntehadan
aşina sesler gelir
yüklemiş kanadına
namus-ı ekber gelir
vakitlenmiş çağrıyla yüce peygamber gelir

*

medineye gelişiniz
baharın gelişi gibi çöle
ne güvercinler yükselmişti mağara kapısından
yuvasına kartal şahin taşıyan

*

kim dese ki muhammed ölümlü bir can taşır
kılıç doğrar o sözü taşımaz gövde başı
çok elçiler geçmiştir oysa kendinden önce
kullukta karar kılmış ötelerin ankası
ey nebîlerin mısra-ı bercestesi
"insana karşı insanı savunan" ey
değirmen sanki bu çağ
öğütüyor insanı
köpük gibi akıyoruz zamanın ırmağında
sırtımızı sıvasan beyaz kanatlarınla

Son Sünnet

I

Bizim tam yedi yerinden boğazlanmış kederli hecin develerimiz
Ve Sezar'ın hep ayağından vurulan çapraz duruşlu atları
Öyle çivit gülüşlere boyanmış boş bir göğün altında mavisiz
Şimdi biz nereye gideriz Mekkesiz ve kıblesiz kervan yüküyle
Katran karası dudaklarından sadece hırıltı ve petrol sızan
Hurmaya, zeytine ve zemzeme gasem edip yol kuşanan
Harita niyetiyle bütün paçavraları yoklamış çöl aşırı bir aktar
Kül ve körfez hohlayıp üstümüze ve dahi put ve çaput
Önümüzde yol bilmez dünden kalma bir sürü ırmak
Mevlit mevlit akan gözyaşlarına okunmuş kırk Yasinler ekleyip
Şimdi biz nereye gideriz sensiz ve sessiz gölgelere sarılarak

II

Esmer kalmak dileriz latin bir şaşkınlıkla yüz sürüp elifbaya
İnmese de üstümüze bir ayet gibi günler çün örtüye bürünmüş
O çizili gökyüzü, unutulmuş harita baştan sona bizimdir
Ta ötede sidrede gece gündüz heceler bizim kuşlarımızı
Kısık bir gül renginde gecenin gönderine asılı kalmış bayrak
Tam altında yeryüzü güftesini kaybetmiş bir marşı dindiriyor
Bir sahradır gerisi, eli silahlı korku bin yıl sürecek olan
Bekleriz çöksün diye bizim yorgun devemiz onun ayak izine
Taiflerden geçeriz onu yaralayan taş bize de değsin diye
Kaybettiğine küsmüş çölün tam ortasında bir bedevi yalnayak
Şimdi biz nereye göçeriz böyle yetim güllere sığınarak

III

Bizim ilk nefeste o son ışıkla sönen yaleylsiz gecelerimiz
Kayser'in ıssız bir kandille her Pazar parçalanmış dün yüzü
Hem öyle yorgunuz ki yokuş aşağı dünya ne çok okunaklı
Ne çok Cebrail her taraf sükut ve kan, yani biz neysek o
Çok sonraları ah ben de okumak bilmem diye söküp tüm kuşları
Saçlarımdan öteye bir beyaz ve neredeyse yaklaşıyor son sünnet

Öpüp tüm kuşları ebabil niyetine ve camdan ikiz bir acıyla
Sonsuz kez bir daha 'Allahumme salli ala seyidine Muhammed!"

Teslimiyet

1.

Ben sana şiir sundum efendim
Buz kesmiş bir nefesle üfledim neye...
Yüreğimin terkisinde avladım cümleleri
Söz çarşılarından korktum, en çok ben korktum
Düşmeyeyim diye döndüm sana, efendim.

Senin arastan son sığınağım...
Kendimden kaçtıkça düştüm bu panayıra
Göğsümde taşıdığım sükûtlar aşkına efendim
Ömrümün orta kalan hükümlerine yön verdin.

2.

Beni iyi tanıyın.. Ben o değilim.
Bıraktığım sadece kitrelenmiş bir hayat
Ağlamıyor göğsümde vızıldayan yürek.

Adımı, en son benim adımı soludu tarih.
Mukavva adamların ve adımların
Yolunu inceltti bu karmaşa, bu kaos.
Çürüdü eleğimde insansız dualar
Göz çölümde seraba döndü bakışım.

Bir intihar provasından vazgeçtim
Yüzümü sana döndüm, beni koru efendim.

3.

Şimdi bu şehirde şaşkın ürkek ve bâkir
Ne kadar vücut varsa hepsi tedirgin.

Bir eskizaman eskizi kağıtlara çizilen,
Grafikten yansıyan kurtarıcıyı bekliyor halk.
Ağır bir yenilgiyle kapanıyor kepenkler

Gök indiriyor perdesini güneşin,
Güneş ki, elinde kör ve sağır efendim...

4.

Susadıkça göğe uçtum,
Gökkuşağına iliştirdim özlemi
Bir çocuğun gülüşünde dondurdum korkuyu
Bütün uykuları ben uyudum, efendim
Aç bana kalp sokağının kapılarını.

5.

Korkunç bir gürültüyle düşen yaprağa döndür
Düşür beni sevgilinin omzuna...
Sıtmalı zamanlardan kurtar ırmakları,
Susuz yaşanabileceğini de öğret
Aspirin imparatorluğunda yaşayanlara.

Aşkla kör et gözlerimi efendim,
Çünkü beni bekliyor sevginin gizemli yolu...
Uçsuz bucaksız sen nehrine al kalbimi.

6.

Gözyaşlarımı ateşe verdim efendim
Şimdi senin için coşan yanardağ gibiyim.
Yâr olmayı özleyerek çoğaltıyorum kendimi.
Bir çeşmeye düşen su gibi nur içinde yatarak
Taptaze uykulara bırakarak ömrümü
Bir şaşkınlığın peşinden koşuyorum.

Aşk olsun sana, şehir beni boğuyor efendim
Şehir beni bürüyor kör bir pusulaya.
Adımı bundan böyle ben bile küreyemem...
Sokaklar bile alnı açık bir deniz...

Dinginliğim kendime, yoksa içim yanardağ
Günüm zehir zemberek, ipim sende efendim...

7.

Benim gördüğüm rüya yanıltıcı mı efendim?
Sesim çerçilerin elindeki bilye şıkırtıları.
Göğsümde taşıdığım nefes kaç âhlık?
Alnıma sıkışan âr temiz mi efendim,
Saçıma yağan kar hangi çarşının malı?

8.

O sevgili bir bilinç durağı bana
Radyolardan çalınmış aşk şarkıları adı.
Yüreğime kement atan çılgın ve ferah
Boğucu bir esenlik düşüme düşüveren...
O sevgili ömrümün en asil kıyameti
Ve mezarlıkları unutturan kuvvetim
Yıldızları saçına takıyor ki efendim
Her tel saçında yüksek gerilim hattı
Işıtan yağmurları ve yamacımdaki şehri...

9.

Rüyayı gerçek eden beni Yusuf eyledi
Karanlığı delen yıldız sende efendim.
Kalpleri titreten muazzam aşk ülkesi
Bildim sende tamamlanır efendim.

10.

Seni buldum efendim, onu hissettim
Yani tek bir çığlıkta bütünledim kendimi.
Tart kalbimi ve kabul et beni,
Damlayı kavuştur denize, denizi okyanusa
Ve beni bahtımın pırıltısına efendim...

Mustafa Baki EFE

Siyah Şiir

Bir naat yazacaktım
Bir mevlid
Yazamadım ah

Bir gül içinde kaldı içim
Su'yundan içip
Kana kana Fuzuli'nin
Kanadım sen gibi
Biliyorum ey Nabi
Fakat ey Nebi
Varamadım sana O sudan'lı,
Ah O Seylan'lı gibi

Bir başka lisan içinde
Bir başka hal içinde
Hicaz toprağındaki
O derin ülkende
Ayağının tozu olamamış
Bu kırık dökük şiirle
Yüz sürüp ağlayamadım
Ağlayamadım
Akif gibi Harim-i Pak'inde

Özendim
Kaab'a ve hırkasına
Ve hırkasının içindeki Kaab'a
Ve çöl kadar içli mısralarına
Özendim Kaab'ın aşkına
Geçemedim fakat ne candan
Ne dünyadan geçemedim ey Nebi
Kaldı yüreğim bir gül içinde
Kaldı yüreğim kan kırmızısı gül renginde

Ne bir naat
Ne bir hilye
Ne tevşih bir ilahi

Çocukları sırtımda
Taşıyamadım senin gibi
Taşıyamadım ey Nebi

Ah ömrüm geçti
Bir şey yapamadım
Hiç… bir şey yapamadım
Bağışla ey Sevgili
Senin aziz hatırana
Bağışla bu kapkara
Bu simsiyah şiiri

2. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

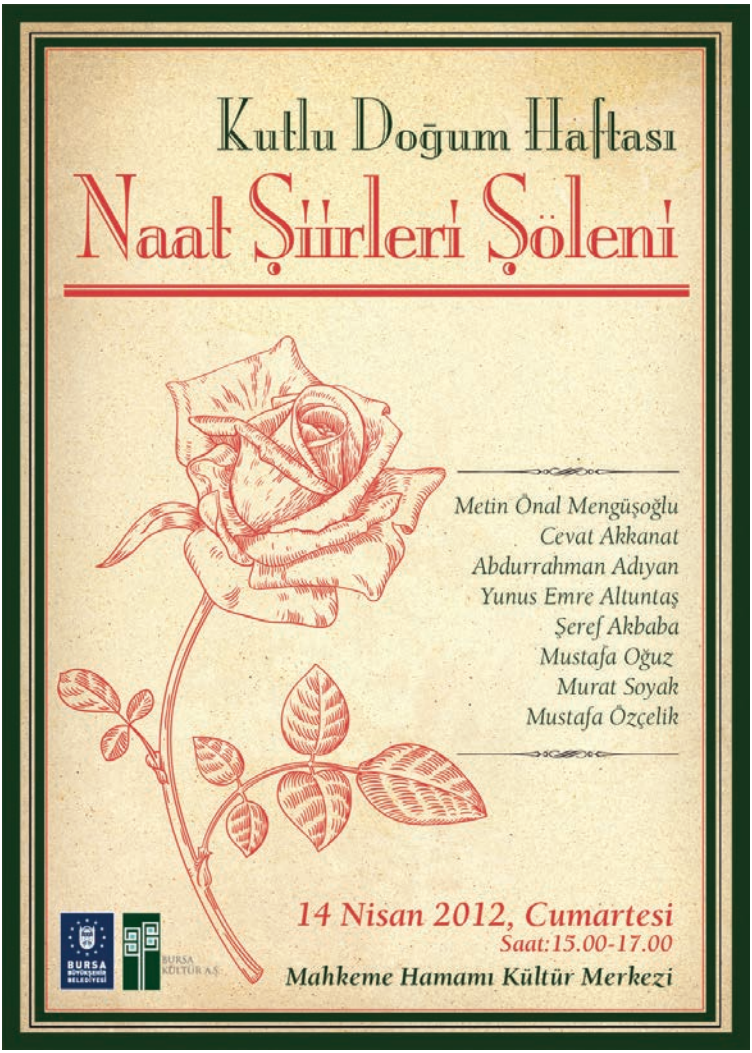

Başka Bir Şiir

Gül ağlar kırmızısı bu yüzden
Der ki bir yanım uçurum
Bir yanım diken

Ya ben senin sarışın denizinde
Hangi lalenin düşünü kursam
Geri döner bana sesimin yankısı

Ve sulara girerim
Senin sesin senin yüzün olan sulara
Balıklara anlatırım derdimi
Uçup giden bir düş olur martılar

Sen ey güllerin sevgilisi
Şimdi seni anmak
Kaybolup gitmektir bir ırmağın
Ezeli hasret akışında

Sen doğ gecemize
Alın yazımızda sen ol bu kıyamet saatinde
Bitsin bu tufan
Bak kapındayım
Bize güzelliğini bağışla

ŞEREF AKBABA

Sultanım

Zeylnâmeleri buruşturdum askıdadır
Hint kumaşı değil koruyan soğuktan beni
Afrika çölünde soğutulmuş da değilim
Bakır işlemeli alın yazısıyım insanlığın
Derbeder yalnızlığımdır kapında nöbet
İkinci sesiyim aşk yağmurlarının
Himmet salasına işaret buyur
Seke seke kapındayım sultanım

Dil yakan ovasında yeter şüphelerim
Yeter takıldığı bulutlarıma müfrezenin
Sendeledim depreminde yüreğimin
Yunus çadırında ikindi söyleşileri
Sığındım güneşine Mevlana'nın
Yıkanmak lütuf sayılır göz ummanında
Sıra sıra selviler ve and içen zeytin
Dağlarımın süsü leylak esintin
Burcu burcu kokundayım sultanım

Ne var uzağında barınacak aşkın
Değer mi zaman öyküsüne yaprakların
Çiselenir de sanırsın kırağı yaz yağmurudur
Kar düşer de beyaz örtüsü dağların
Yalancı sabah aydınlık müjdeler yalnız
Asırlara bağlıdır hilkati insanlığın
Sonsuzluk kayda alınır alnında insanlığın
Sırrı ezel ve ebed oluğundan dolmaktır
Bütün varlığımla yapındayım sultanım

Diriliş ölüm öncesi onda var olmaktır
Varolmak ölüm sonrası onda dirilmektir
İçinizden biriyim ve ölümlüyüm demiştin

Bende ölüm korkuları sindiren bakıştır
Dakikalara yazılı bilinmez nakıştır
Sana ayarlanmışım, korkudan azadeyim
Sağa sola çarpsam da tapundayım sultanım

Cevat AKKANAT

Gazel

kesildi kalemim ucu kale'm düşürüldü
vuruldu kuşum bayrağım rüzgâra sürüldü

küstü güneş havalar üşüdü ay
dondu sıcak sular ihtiyârlara döküldü

kırların fısıltısı saatlere çarpılıp
prinç haykırışlar çocuklardan görüldü

hürmet sâf yüzüne ol zarif gülün
çıkıyor bülbüllerin sesi sonsuz büyültü

kim benim elbet şi'rini yakan şair
mahlâsı yitik ve sâde ipekten bir gürültü

Sevgili

kapına geldik efendim
dosta yakın olmak güzel
yağmur sevincidir yaşanan
adını anmak güzel

çiçekler içinde bir gül
sundun hakikati ayet ayet
aydınlandı insan, arındı
birlik yurdunda adın cennet

çağları aşıp gelen çağrı
hayatın kurtuluşa işaret
yeniden dirilmek aşk ile
varlığın alemlere rahmet

şimdi yansın kelimeler
anlam kazansın bir güzel
nûr, tamam olur o gün
gül ile başlamak güzel

Abdurrahman ADIYAN

Dua Saati

zaman,
süvarinin elinde bir kırbaç
dolu dizgin çılgınca koşuyor
sarhoş atlar gibi yıllar

tanrı'm,
kevserin çağıltılarından çal kulağıma
gafletimin kirini-pasını alsın
tövbe ânını müjdele
ki çölleşen şu kalbime
mağfiret yağmurları yağsın
buhur olup uçuşsun günahlarım
tenin gözeneklerinde şıvgınlar boy versin
gönül bahçemde dua çiçekleri

biraz kaygı biraz telâş
ağırlığınca eylül ile
palas pandıras çıkmışım şehirden
deniz bir adım yakın bana
ben denizden hayli uzağım
rahmetinin denizinde yuğ beni tanrı'm

yağmur düşmemiş yollarda
un-ufak toprakta tozutup duruyorum
boğuyor nal sesini toprak
yolumu revan kıl
atlar zamanın imbiğinden geçsin

sarp yamaçlara vardım
atların üzengileri harap nalları kaygan
terkimde mahcup ve mahzun tövbeler
figan içredir yüreğim

el aman! dilesem, gem tutar mı zaman
zaman ardına bıraktığı nal sesine gömer beni
bilirim çöle ırmak ne kadar ırak ise
sağır sultalara kâhin kerameti benimkisi

dili sürçen yâr gibi
ordusu dağılmış askerler gibi
kelimelerim dağınık geliyor dua saatine
bir zaman çıkmazının avaresiyim ki
sözcüklerimin nizamını sen kur tanrı'm

binlerce yıllık yoldan varamadım sana
hiçbir ayak izi olmayan
ilk ve tek yoldan
dağ yolundan aşır beni tanrı'm
kalbimi nâkıs, ayaklarımı aksi etme
kutlu yoluna râm eyle
bu dağ yolculuğu
ilk yürüyüşüm olsun insanlığa

yazgımın
binlerce yıllık yorgun ayaklarını
bengisuda yıka tanrı'm
zaman, sadece sende çağlasın.

Mustafa OĞUZ

Bir Gülsünüz Efendim

Bir gül olarak duruyorsunuz karşımızda Efendim
Suyu ve güneşi kendinden olan
Hatta güneş olansınız Efendim
Bize ulaşan gülün kokusu
Güneşin ışıklarıdır
Bir gül olarak duruyorsunuz karşımızda Efendim

Kimi zaman arınırım
Denize fırlatılan bir şapka gibi kurtulurum kendimden
Gelir bir otağ kurarsınız kalbime
Ve yerleşirsiniz Efendim

Ah elimi tutsaydınız bırakır mıydım Efendim
Ah elinizi tutsaydım
Ve değseydi gözleriniz gözlerime
İstanbul'u fetheden ben olmaz mıydım Efendim

Bu yunuş ve arınışlar
Gülün kokusunu koklamaktır Efendim
Ya gül avuçlarımda olsaydı
Gül olsaydım gül koksaydım
Çarşı pazar gül olsaydı
Yağmurlar gül yağsaydı
İnce bir akşam bereketi yüklenseydi zamana
Zaman gül olsaydı
Size gelseydim size ge le bil sey dim
Efendim

Şimdi deniz kararıyor
Birazdan ışıkları yanacak şehrin
Bu karanlıkta biz yetim çocuklarıyız zamanın
Biz gülden uzak çocuklarıyız ümmetin

Bizi uzak kılmayın kendinize
Bizi uzak kılmayın kalbimize Efendim

Gecenin Gündüzün Sonsuz Şarkısı

Senin isminle yankılandı ses ilkin cennette
Âdem senin adınla sığındı Rabb'ine
Burak aşkınla kavuşturdu günü bir diğer güne
Havva senin umudunla çıktı çölden
Seni muştulayarak ayrıldı İsa yeryüzünden
Ve Âmine senin nurunla aydınlattı
Kalbini
Arzı
Geceyi ve gündüzü

Sözcüklerimize sığar mı nurun
Çağırsam gelir misin kırık kalbimize
Rüyalarına seni çağıran
Mısralarında seni arayan
Kavuşur mu dileğine Efendim

Ses kesilince
Uyuyunca gece
Uyuyunca kuş börtü böcek
İnsanın kalbi uyanık kalırmış Efendim
Kulak verirmiş
İnsanlık ağacının uğultusuna
İnleyişine
Sevincine
Kahrına
Ve hikâyesine
Damla damla düşermiş her birinden bir kelime
Şairlerin dizesine

Senin soluğun, nurun, nefesin
Sonsuz bir şarkı olarak çıkıyor gecede gündüzde
Bu nefesle büyüyor beşikte çocuklarımız
Bu nefesle dilleniyor dudakta dileklerimiz

İnsanlığın düştüğü
Kızgın çölün ateşine düşür kalbimi Efendim

Aşkınla erit aşk koyağında bedenimi
Sonra
Atıp içimdeki cürümleri ırmaklara
Arındırayım seninle kendimi

Sözün aşkın nurun kâinatın sultanı
İnsanlık şiirinin kafiyesi
Efendim

Yunus Emre ALTUNTAŞ

Geç Kalan Naat

İçimde çağların kiri var
Bir otobüs sancı ve sallanan eller
Özlemle beklenen yarına dair umutlar
Ya Resûlallah ne zaman, ne zaman iner bu eller
Beklemekli gözlerin sükûta isyanı var
Karnı şişti kederin, sabır diz boyunu aştı
Şefkat ülkesinde sazendeler kalmadı, müzik yok kulaklarımızda artık
O asrı saadetin sesi, mağara külleri bir yılan hançeri
Ya Resûlallah rüyalara mı hapsolduk
Seni görmek ülfet ise hep rüyalarda yaşar olduk.

Acziyetimiz dağlar kadar
Binlerce yıl öteden bize ulaşan sesinde nice haber var
Ya Resûlallah bizi sağır eden nedir?
Aşk derdine düşüp yalancı baharda açan şu çiçekler misali
Soğukta titreyen bedenlerimiz gurbettedir.
Her kelamın içimize dokunuyor ya Resûlallah
Bedir'deki sesini özlüyoruz
Hayber'deki
Tebük'deki
O mağarada hicret eden bedenlerin yorgunluğunu özlüyoruz
Ey Habibim diyen, Cebrailin sesini kucaklayan toprakları...

Ya Resûlallah
Adımız Kasım
Adımız Mahmut
Mehmet
Muhammed
Adımız Mustafa
Kalır mı bu millet sensiz seferde
Düşer mi ismin olmadan yollara
Acısına ağlar mı

Sevincine koşar mı
Hasret suyunu dökerken isminden uzak kalır mı?
Ya Resûlallah
Rüyalarımızı bekliyoruz dört gözle her gece
Binlerce ihlas, Fatiha ile
Bir bakışını serdeden hayal meyal bir anlık sabah dokunuşu ile
Ümmeti hasretinden kavurmayasın diye
Ya Resûlallah kirliyiz
Adından haleler yapıp kalbimize takmamız bundan işte
Çocuklar adını duyunca
O gün hurma sepetine koştukları gibi koşuyorlar
Ve sen bir bir sevindiriyorsun hepsini hâlâ
Ya Resûlallah
Çocuk kalsak düşer mi nasibimize bir gülüş de
Başsız güvercinler misali çırpınmamız hep sen diye
Yola düşsen ağaç eğilir, dal eğilir, su eğilir, dağ eğilir
Ayağını çeksen gözyaşı döker hasretinden susuz kütükler
Ya biz, ya biz ya Resûlallah
Bunca nebatattan daha mı aciziz ki düşemiyoruz, göremiyoruz, duyamıyoruz
Çağların sesi karıştı araya, kirlendik ya Resûlallah
Temizle bizi isminle, temizle ve ümmetinden say
Salavatları şahit tut, o çetin günde gölgene al
Esselatu vesselamu aleyke ya Resûlallah
Esselatu vesselamu aleyke ya Habiballah
Esselatü vesselamu aleyke ya seyyidel evveline ve'l ahirin
Ve selamün alel mürselin
Velhamdülillahi Rabbil alemin.

3. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

İşte Med Budur

"Levlake… Levlake", işte med budur;
Gerçek akid budur, kefalet budur.

Hak Taâlâ SANA "Sevgilim" dedi,
Dünyada, ukbada tek senet budur.

Her halin dem vurur ilm-i ledünden,
Alemlere inen can rahmet budur.

Uzatsan güneşe değerdi elin,
Edeb'in manidir, isabet budur.

Hep "ümmetim" dedin, "nefsim" demedin,
Sonsuzluk denizi Muhammed budur.

Fahr-i Alem ve Seyyidü'l-Mürselin
Ne demiş, ne yapmış… Emanet budur.

Bir gamzeli bakış Ay'ı ikiye
Bölünce dediler, keramet budur.

Miraç bir ölçektir iman çağında,
Kadere rıza bu, selamet budur.

Her yürek ışırdı muhabbetinle;
Yüce şefkat budur, merhamet budur.

Kur'an iklimine SENİNLE girdik;
Ezan bu, niyet bu, kâmet budur.

SENİN sünnetinle Hakk'ın ipine,
Sarılan bilir ki som vahdet budur.

Hüseyin Kaya

Elem Çiçeği

insanların en güzeli için…

bir kez oğlum deseydin olmazdı acılarım
kıncıtmazdım dağımda yeşeren baharları
baba
sevgili babam ben böyle yitiyorum
bir kez karanlığıma doğmadan bakışların

mızrağının ucunu çevirme yüreğimden
çevirme dönem geri gidecek nerem kaldı
ne yanmayan bir gemim
ne tayfam
ne havarim
bir kez oğlum de bana
baba denizden geldim

hiç dinmiyor fırtına
hiç dinmiyor ki baba
şahidim ol rüzgara nasıl saldım gideni
yaralı ve yamalı yüzümün şahidi ol
çöldeyim
hüseyinim
ahım ulaşmaz sana
şahidi ol dilimi lerzan eyleyen ismin

bu yoksul ömrümün elem çiçeği
şimdi yalnız sensin
ve sensizliğin

Rüya

ah efendim sizin hiç dişiniz ağrımaz mı
hani o büyük sızı hani kabir azabı
girip düşlerinize dağlarda kaybolmaz mı
girer gibi bir şehre timur'un orduları

ah efendim sizin hiç ucu kaleminizin
kırılmaz mı leyla'nın adını yazıyorken
çürümez mi kopmaz mı ipi tespihinizin
yükünü dilinizin sırtında taşıyorken

ah efendim sizin de yanar mı içinizde
unutulmuş bir sure gibi uzak her yıldız
yoruldum ah efendim bu dünya denizinde
aynı rüyada bile yalnızız hep yalnızız

Tayyib ATMACA

Naat

Sen yokken putumuz ne kadar çoktu
Acıktıkça yerdik tekrar yapardık
Heva atlarına bindiğimizde
Kimse peşimizden yetişemezdi
Çöllerde amansız kartal olurduk
Ağardık nerede bir kervan görsek

Sen yokken sürüyle eşimiz vardı
Bilmeden ne çabuk baba olurduk
Kararan yüzümüz beyazlaşmazdı
Gömmeden kızları kızgın kumlara
Er babası olmak yiğit işiydi
Ve abayı atmak bir dul kadına!

Sen yokken bu şehir pazar yeriydi
Her ırktan cariye köle arayan
Akın akın gelir şehir dolardı
Şehirde evlerin mahzenlerinde
Yıllanmış şaraplar misafir bekler
İçtikçe dokurduk söz kumaşını

Sen yokken menat'a uzza'ya lat'a
Kurbanlar adardık her gün bayramdı
El çırpar dönerdik anadan üryan
Üçyüzaltmış puta dokunan yoktu
Kâbe'ye gözümüz gibi bakardık
Savaşmaktan yana korkumuz yoktu

Sen yokken insanlar sınıf sınıftı
Bilmezdi köleler başkaldırmayı
Dikendi bakışı ebuleheb'in
Ömer bizimleydi Hamza bizimle

Kaab Bin Züheyr'in her sözü oktu
Hassan Bin Sabit'in her sözü kılıç

Sen geldin uyandık kan uykumuzdan
Başka bir sevdanın mecnunu olduk
Acıktık tokluğa karnımız doydu
Serin yele döndü çölün sıcağı
Bağrımızda pişen taşlar yakmadı
Korkuyu tatmadık ölümden yana

Sen geldin gün doğdu söndü lambamız
İslenen içimiz tertemiz oldu
Kapandı kapısı karanlıkların
Gün yüzüne çıktı insan yanımız
İç dünyamız günlük güneşlik oldu
Türlü türlü çiçek açtı bahçemiz

Sen geldin tadına vardık hayatın
Kurudu çatladı dudaklarımız
Özledik ölümü şerbet tadında
Çölleşen içimiz vahaya döndü
Ağdı üstümüze rahmet bulutu
Yağmurla tanıştı topraklarımız

Sen geldin mazlumlar ayağa kalktı
Sallandı tahtları firavunların
İnsandan insana yollar açıldı
Yollara bereket bolluk saçıldı
Sevgin oğul verdi petekler doldu
Dilimiz dolandı bal deryasında

Sen geldin şiirin kal'ası düştü
Öldü şairlerin ilham perisi
Kâbe duvarında altın harflerle
Parlayan şiirler demire kesti
Sözlerin üstünde bir söz getirdin
Battı şuaranın söz saltanatı

Sen gittin kılıçlar kınından çıktı
Medine Medine oldu olalı
Böyle bir acıyla sarsılmamıştı
Ali'nin gözünde bir kara bulut
Fatma'nın gözünde bir deli şimşek
Bulutlar hiç böyle sağılmamıştı

Sen gittin şiddetli depremler oldu
Gönülhanelerin göçtü bir yanı
Yavrusun yitiren anneler gibi
Çöktü üstümüze bir karabasan
Hayat damarımız koptu zannettik
Derin boşluklara düştü zihnimiz

Sen gittin gökleri kurşun kapladı
Kutlu ses kulaktan kalbe akmadı
Günaha boyandık sevap adına
Heva ölçümüze uymayan dinin
Dışından içine girmeye korktuk
Korkuyu dünyalık azap belledik

Sen gittin sözlerin hükmü kalmadı
Sana sağır oldu kulaklarımız
Pazara döküldü kadınlar kızlar
Eskisinden beter mürai olduk
Mazlumun yetimin hakkın gasp edip
Yeniden soyunduk firavunluğa

Sen gittin gün soldu karanlık çöktü
Heva atlarımız tekrar kişnedi
Şeytan kimliğiyle insan dolaştık
Söz cıvaya döndü sükût bakıra
Ağız yılan oldu, dil akrep oldu
Konuştukça soktuk birbirimizi

Yokluğun Bize Çokça Kahır Efendim

bu ayrılıklar yok mu böyle sürekli
bize çokça kahır efendim
yokluğuna ağıtlar dökeriz ah
bir de kan oturur gözlerimize.
yani bu ayrılıklar böyle sürekli
bize çokça kahır efendim.

bugün şehri adımladım delidivane
tüm kurallarını çiğneyerek yürümenin
ellerim cebimde ve bir de yitik
kaybolan güzelliğimi aradım
şehir bir öksüz ben bir öksüz
yetim çocuklar gibiydik
ağlıyorduk efendim.

sonra yeminler ettim isyanlar bastım
günahlarımı tükürdüm bilmem nereye
yağmur yağıyordu sonra saatlerce
yağmur saatlerce yüreğime girmiyordu
yani yüreğim yanıyordu
yanıyordu boyuna efendim.

militanca kelimeler üretmeli aşk adını efendim
deccal tümüyle çıkmalı hayatımızdan
sen biraz militanca gelirdin
sığmazdın gecemize
sığmazdın gözlerimize, içimize sığmazdın
sen konuşur
biz öylece erirdik gözlerinde senin

sonra
çoğalır.. çoğalır.. çoğalır da

alır bizi göklere çıkardın/ki yıldızlara uğrardık
öpüp okşardı yıldızlar bizi

oysa
şimdi yoksun ve gelmiyorsun
bu gelmeyişler bize çokça kahır efendim
artık hüzün giysileri sırtımızda
ve bir de yok gibiyiz
bu halimizle
ardından
ağlıyoruz boyuna efendim

4. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

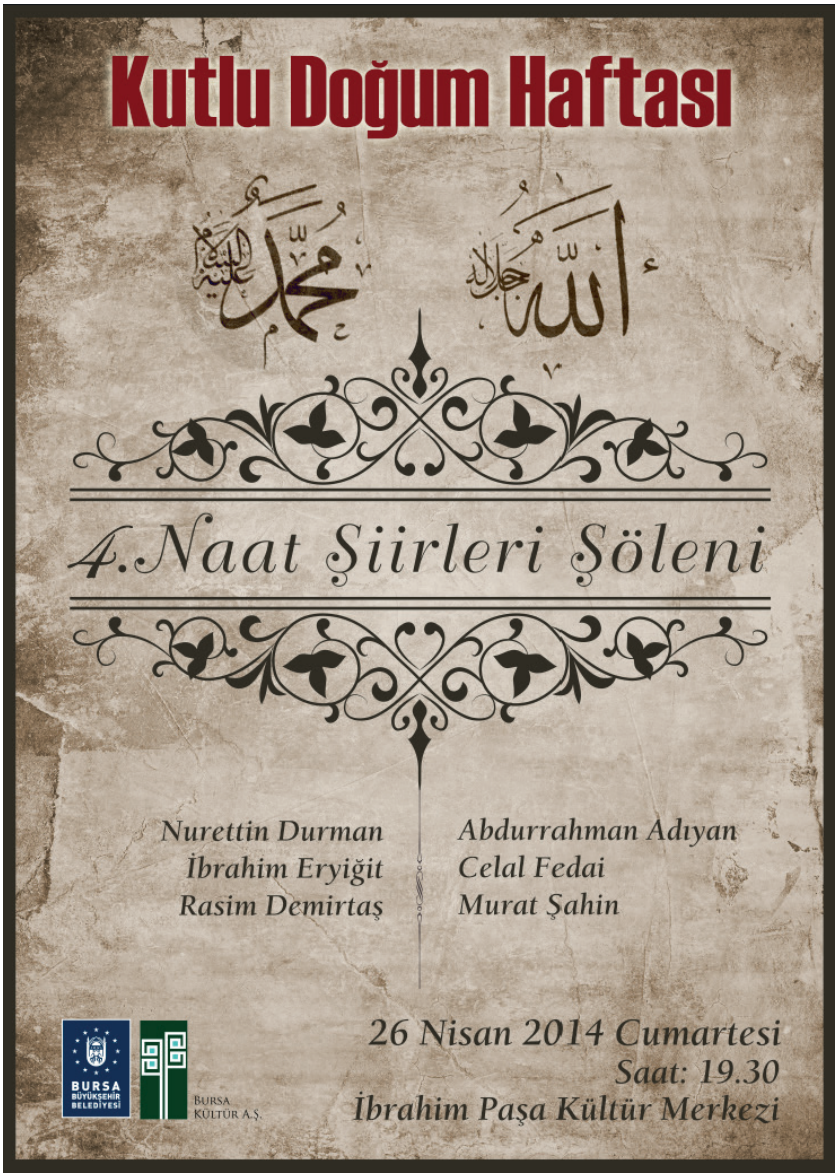

İBRAHIM ERYİĞİT

Ey Allah'ın Elçisi

Seni tanımakla anlamlanır hayat, Ey Allah'ın Elçisi
Seni anlamakla tanımlanır hayat, Ey Allah'ın Elçisi.

Paramparça bir yürekle koşarak geldim aşkının yoluna
Sensiz geçen zamanların kazası yok, Ey Allah'ın Elçisi.

Yürek acılarımın ortasında ruhun devinir her daim
Ruhum kavuşacağı anı bekliyor, Ey Allah'ın Elçisi.

Yusuf'un kuyusunda emzirdim kaçınılmaz yalnızlığımı
Kuyulardan çıktım duyunca sesini, Ey Allah'ın Elçisi.

Yunus'u yutan balığın karnında erittim acılarımı
Aydınlandı karanlık dünyam seninle, Ey Allah'ın Elçisi.

Yakup'a getirilen gömleğe sildim kanlı gözyaşlarımı
On bir yıldız arasında ay tutuldu, Ey Allah'ın Elçisi.

İbrahim'in put kıran baltasında sınadım alınyazımı.
En büyük puta ekli nefsimi gördüm, Ey Allah'ın Elçisi.

İsmail'in bıçağa uzanan boynundan öptüm doyasıya
Kurban en çok sevilen şeymiş öğrendim, Ey Allah'ın Elçisi.

Sina dağında bayılan Musa'nın yerine koydum kendimi
Altın buzağı heykelinden ürperdim, Ey Allah'ın Elçisi.

Rüyalarıma nakışlı çarmıhta İsa, gözü yaşlı Meryem
Senin adını ünledi sevgisiyle, Ey Allah'ın Elçisi.

Mekke güneşle birleşen nurunla aydınlandı sen doğunca
Çölün parçasıydı gönüller sen yokken, Ey Allah'ın Elçisi.

Hıra dağındaki mağarada demlenirken ruhun ilhamla
Ağır emanetle sarsıldı bedenin, Ey Allah'ın Elçisi.

Seni öldürmeye gelen sende dirilir, arınır yürekler
Nefsini tanrı edinen seni sevmez, Ey Allah'ın Elçisi.

Takip ederler sana uyanları, başlar ardından işkence
Sabrın asıl anlamı dirençtir dersin, Ey Allah'ın Elçisi.

Hicret önce kalplerde başlar, şirkten tevhide uzanır gönül
Kuba: ilk mescit. Secde izini sürdüm, Ey Allah'ın Elçisi.

"Talâal bedru aleyna…" nidalarıyla karşılamak seni
Hicret hürriyetimizin hüccetidir, Ey Allah'ın Elçisi.

Medine şehri seninle hayat bulur, bütün gönüller mesut
Gül kokun her daim yüreğimizdedir, Ey Allah'ın Elçisi.

Mekke'nin fethiyle gerçek kimliğine kavuşur ilk ev Kâbe
Putlardan temizlenir gönül evimiz, Ey Allah'ın Elçisi.

Vahiy donanımlı yürekler savaş meydanlarında sınanır
Kur'ân olup yürürsün sen yeryüzünde, Ey Allah'ın Elçisi.

Rasım Demirtaş

Sunu

gülüşü gösterir medeniyetini.
dişleri gül şimşeği düşüncelerini.
yaşar karmaşık duygulardan ırak
fiiller, sadalarla...
gökyüzü balkonu bütün vakitler ak.
açsan uçmak yüreğini
kül kalır kış yüreğini.
alnı asmasız armalardan bir yer.
alır sonsuz yaşamak yeri bir yer.

Seni Gazeli

kutsal uğraşlar, dağıtıp kederler seni
sakal-ı şerif yüzlensem yüz yüz umutlar seni

sınırsız göğün derin menekşeliğine
coşkuyla havalansam bulsam buy-ı gül seni

dersaadet'siz dünya mı olur hele mavi cumalar
saf saf avlular dolsam haliç'te ezan seni

biçimlesem özümü salsam na'ra rüzgâra
avrupa çeşmeler aksam at sesleri nal seni

nefsi pirî eğitsem gençliği yaşasam peri
semâiler dinlesem muştu nezaket seni

güzel sözler söylesem zamana sonsuz kalsam
gidersem dünya zulmü pişsem sanayi seni

batı mı yalan dünya hümanist senfoniyi
yıllarca çaldı durdu sessiz enstruman seni

insanın insana kanı hepe hiçe kurudu
meydan-pazar yere çalsam somut-soyutlar seni

Yaşamanın Peşrevi

yaşamanın peşrevini yeniden çalmalı
bıkmadan deniz buğuları gibi yoğun
usanmadan nisan yağmurları gibi dolu
yeniliklere yeniliklere açık olmalı
çocuklar gibi coşkulu...

kalbî aşk güvercinin uzaklara götürüşüdür
esmeli nice ümitlerle sevda rüzgârları
çelik kulelerden daha korumalıdır
bir canlının, bir örümceğin sıcaklığında bilinçle ördüğü ağı

her an her dem o gül o mutluluk çağını
yaşamak için yaşatmak için yaşamalı

Çalap

Ceviz kaplamalara teyel atıyor marangoz
Matbaacılar tam ortasından dikiyor kitabı

Konuşulmuyor artık kitabın ortasından
Sığ meclislere kaldım

Hayatı hep çift dikiş geçtim
Yıprandı tenim örselendi tinim
Aşk esvabım zikzaklarla dolu
Salim bir yola revan olamadım
Serde iç sürgün provaları

Ki her provada
Topluiğne işkencesinde can kumaşım
O kör makaslara gelesi, o ikircikli
Gayri delilik gömleğini giy, dese de
O gömlek kim bilir
Kaç beden dar gelir bana

Çalab'ım,
İğne sensin gölgesi ben
İşleyelim ömür kumaşını eprimesin
Aman aramızda makas açılmasın

Ey iğneden ipliği geçiren terzi!
Ruhumu haddede erit, iğneden geçir
İçimi dışıma, dışımı içime çevir de
Yoksulun tersyüz ceketi gibi sar beni

Bak, etten iplik yapılıyormuş
'Dikişleri almak' tabiri de kalkmış tedavülden
Benimse gönlüm kırk yamalı bohça

Çalab'ım,
Acem kuşağından lâhurî şaldan geçtim
Yeşillere küstüm karalar büründüm
Ömür dediğin pamuk ipliğiymiş
Tiftiklendim, atlas dibalardan vazgeçtim
Günahım çoksa inanç elbisem yırtıksa
Tövbe ipliğiyle dik ruhuma hidayet elbisesini

Ey susmanın ustası terziler!
Ömrüm iğneyle iplik arasında geçti
İlmek ilmek söküldüm üç günlük dünyada
Hatalı iğne atışı nasıl *pot* durursa kumaşta
Bolca potluklarla dolu benim de ömrüm
Nakış nakış işleyin hünerli ellerinizle

Çalab'ım,
Tavus kuşunun renk cümbüşünü gördükçe
İnsan elbisesinin hüzünden astarını düşündüm
Ey İskoçlara etek, Ruslara kaput giydiren
Hüzün entarisini çıkarıver Arapların üzerinden
Giyinivereliim iman çiçeklerinden elbiseleri
Ger istemiyorsan kulunun eteğinde riya tozu
Beni kimseye bırakma, beni bana bırakma!
Kıvır paçalarımı bulaşmasın şehrin çamuru
Terzil eyleme beni yaban düşlere

Süvari alayı geçmiş sanki omuzlarımdan
Selüloz iplik kavak ağacından yapılma
İpek böceğinden ibrişim olsun isterdim
Kulluk gömleğimin üç sıra parlak dikişi

Çalab'ım,
Yapraklar ağaçların bahar elbisesi
Yüzlerini yalayan esinti, kavak yelleri
Şilebezi, keten kumaşı gibi tiril tiril
Sıcak günlerin yazlık giysisi

Benim ise günahım kış giysisi

Değil, şairlik iğreti bir libas, değil
Kelimeler iğne gibi batar canıma
Kulluksa müstesna, özge bir hüner
Bir sanatkârane bir şairane libasın nakşı
Gözlerimize sürmeler çeksin imgeden
Sen merhaleyi bahşet yüce san'atından
Dokusun benlik entarisi tevhit bilincini

Ey dağların kibrit cebinde
Mermer ocaklarını petrol yataklarını
Kömürü çinkoyu altını bakırı var eden
Göğsünde çiçekler yeşerten kimyager!
Renk de, tat da elbette senin kudretin
Dağların gözyaşlarını akıtansın ovaya
Arpayı buğdayı mısırı ikram edensin kullara
Melik kıldın ya Yusuf'u Mısır'a

Buruş buruş, kırış kırış
Toprakları ütüledi suyun
Tomurcuğa durdu kıraçlar
Yemyeşil örtüler serdin

Çalab'ım,
Üzerime dar gelen
Hevâdan arındır beni

Kundakla kefen arasında
Dikişsiz giysiler giydir bana.

Celal FEDAİ

Parmak İle Boyanmış Bir Naat

Dilinin ucundan denize atlayan o adamı getirdim efendim
Kayalara çakıldı mı bilmem efendim ben sadece getirdim efendim

Siz istediniz diye değil siz istersiniz diyedir her eylediğim efendim
Efendim baş aşağı sallandım mağaralar içre yarasalarla efendim

Ayak ucuma düşse de getirirdim zor olsa da yaşarken sevmek efendim
Karşılamaya çıkardım deseydiniz kucaklarınıza düşerdi belki bu ölü efendim

Can havliyle koşturdum atım çatladı ben belki o olup da geldim efendim
Bir ölü nasıldır bu halli nasıl bilebilirim affınıza sığınırım efendim

Efendim dalından kozalakları düşünce çamların böyle düşüyor dibine
Ben belki dibiyim denizin belki yüzeyi efendim bu yağmur mu efendim

Ben diyeyim ki düştü başkası diyecek nasılsa atladı aşağı duruşu eğreti
Ne varsa şu yeryüzünde insandan gayrı eğreti değil mi efendim

Üzerine sakız yapışmamış saçları etinden ayrık kalbi çatal efendim
Düştü kayboldu bir dişi serçe dokunmuştu belli ki ballı bir duta efendim

Üzerim ıslak koşan daha bir üşüyor yaşamın yalımından efendim
Dökülen dilimdendir uzun susmuşum çok mu konuşuyorum efendim

Biraz dinlensem dilim açılır konuşan ben kulun olmam korkarım
Düşerken sevdim bu adamı bir ümit işte yetiştireyim dedim efendim

Dili mi düştü ağzının mahzeninden mahzeni mi damladı dilinden
Ben seçemedim efendim boynu öpülesi uzundu serçelere efendim

Nasıl oldu da huzurdayım sevineyim mi bu kırık boynun omuzlarına
Efendim nasıl da severim efendim deyip durmayı efendim de efendim

5. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

Nurullah GENÇ

Yağmur

Vareden'in adıyla insanlığa inen Nur
Bir gece yansıyınca kente Sibir dağından
Toprağı kirlerinden arındırır bir yağmur
Kutlu bir zaferdir bu ebabil dudağından
Rahmet vadilerinden boşanır ab-ı hayat
En müstesna doğuşa hamiledir kainat

Yıllardır bozbulanık suları yudumladım
Bir pelikan hüznüyle yürüdüm kumsalları
Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım

Hasretin alev alev içime bir an düştü
Değişti hayal köşküm, gözümde viran düştü
Sonsuzluk çiçeklerle donandı yüreğimde
Yağmalanmış ruhuma yeni bir devran düştü

İhtiyar cübbesinden kan süzülür Nebi'nin
Gökyüzü dalgalanır ipekten kanatlarla
Mehtabını düşlerken o mühür sahibinin
Sarsılır Ebu Kubeys kovulmuş feryatlarla
Evlerin anasına dikilir yeşil bayrak
Yeryüzü avaredir, yapayalnız ve kurak

Zaman, ayaklarımda tükendi adım adım
Heyula, bir ağ gibi ördü rüyalarımı
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım

Yağmur, gülşenimize sensiz, baldıran düştü
Düşmanlık içimizde; dostluklar yaban düştü
Yenilgi, ilmek ilmek düğümlendi tarihe
Her sayfada talihsiz binlerce kurban düştü

Bir güzide mektuptur, çağların ötesinden
Ulaşır intizarın yaldızlı sabahına
Yayılır o en büyük muştu, pazartesinden
Beyazlık dokunmuştur gecenin siyahına
Susuzluktan dudağı çatlayan gönüllerin
Sükutu yar, sevinci dualar kadar derin

Çaresiz bir takvimden yalnızlığa gün saydım
Bir cezir yaşadım ki, yaşanmamış, mazide
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım

Sensiz kaldırımlara nice güzel can düştü
Yarılan göğsümüzden umutlar bican düştü
Yağmur, kaybettik bütün hazinesini ceddin
En son, avucumuzdan inci ve mercan düştü

Melekler sağnak sağnak gülümser maveradan
Gümüş ibrik taşıyan zümrüt gagalı kuşlar
Mutluluk nağmeleri işitirler Hira'dan
Bir devrim korkusuyla halkalanır yokuşlar
Bir bebeğin secdeye uzanırken elleri
Paramparça, ateşler şahinin hayalleri

Keşke bir gölge kadar yakınında dursaydım
O mücella çehreni izleseydim ebedi
Sana sırılsıklam bir bakış da ben olsaydım

Sarardı yeşil yaprak; dal koptu; fidan düştü
Baykuşa çifte yalı; bülbüle zindan düştü
Katil sinekler deldi hicabın perdesini
İstiklal boşluğuna arılar nadan düştü

Dolaşan ben olsaydım Save'nin damarında
Tablosunu yapardım yıkılan her kulenin
Ebedi aşka giden esrarlı yollarında
Senden bir kıvılcımın, süreyya bir şulenin
Tarasaydım bengisu fışkıran kakülünü

On asırlık ocağın savururdum külünü

Bazen kendine aşık deli bir fırtınaydım
Fırtınalar önünde bazen bir kuru yaprak
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım

Sensizlik depremiyle hancı düştü; han düştü
Mazluma sürgün evi; zalime cihan düştü
Sana meftun ve hayran, sana ram olanlara
Bir bela tünelinde ağır imtihan düştü

Badiye yaylasında koklasaydım izini
Kefenimi biçseydi Ebva'da esen rüzgar
Seninle yıkasaydım acılar dehlizini
Ne kaderi suçlamak kalırdı, ne intihar
Üstüne pırıl pırıl damladığın bir kaya
Bir hurma çekirdeği tercihimdir dünyaya

Suskunluğa dönüştü sokaklarda feryadım
Tereddüt oymak oymak kemirdi gururumu
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım

Haritanın en beyaz noktasına kan düştü
Kırıldı adaletin kılıcı; kalkan düştü
Mahkumlar yargılıyor; hakimler mahkum şimdi
Hakların temeline sanki bir volkan düştü

Firakınla kavrulur çölde kum taneleri
Ahuların içinde sevdan akkor gibidir
Erdemin, bereketin doldurur haneleri
Sensiz hayat toprağın sırtında ur gibidir
Şemsiyesi altında yürürsün bulutların
Sensiz, yükü zehirdir en güzel imbatların

Devlerin esrarını aynalara sorsaydım
Çözülürdü zihnimde buzlanmış düşünceler
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım

Sensiz, tutunduğumuz dallardan yılan düştü
İlkin karardı yollar, sonra heyelan düştü
Güvenilen dağlara kar yağdı birer birer
Sensizlik diyarından püsküllü yalan düştü

Yağmur, duysam içimin göklerinden sesini
Yağarsın; taşlar bile yemyeşil filizlenir
Yıldırımlar parçalar çirkefin gölgesini
Sel gider ve zulmetin çöplüğü temizlenir
Yağmur, birgün kurtulup çağın kundaklarından
Alsam, ölümsüzlüğü billur dudaklarından

Madeni arzuların ardında seyre daldım
Küflü bir manzaranın çürüyen güllerini
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım

Şehirler kabus dolu; köylere duman düştü
Tersine döndü her şey sanki; asuman düştü
Kırık bir kayık kaldı elimizde, hayali

Hazindir ki, dertleri aşmaya umman düştü
Ayrılığın bağrımda büyüyen bir yaradır
Seni hissetmeyen kalp, kapısız zindan olur
Sensiz doğrular eğri, beyaz bile karadır
Sesini duymayanlar girdabında boğulur
Ana rahminde ölür sensizlikten bir cenin
Şaşkınlığa açılır gözleri, görmeyenin

Saatlerin ardında hep kendimi aradım
Bir melal zincirine takıldı parmaklarım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım

Sensiz, ufuklarıma yalancı bir tan düştü
Sensiz, kıtalar boyu uzayan vatan düştü
Bir kölelik ruhuna mahkum olunca gönül
Yüzyıllardır dorukta bekleyen sultan düştü

Ay gibisin; güneşler parlıyor gözlerinde
Senin tutkunla mecnun geziyor güneş ve ay
Her damla bir yıldızı süslüyor göklerinde
Sümeyra'yı arıyor her damlada bir saray
Tohumlar ve iklimler senindir; mevsim senin
Mekanın firçasında solmayan resim senin

Yağmur, birgün elimi ellerinde bulsaydım
Güzellik şahikası gülümserdi yüzüme
Senin visalinle bir gülmüş de ben olsaydım

Tavanı çöktü aşkın; duvarlar üryan düştü
Toplumun gündemine koyu bir isyan düştü
İniltiler geliyor doğudan ve batıdan
Sensizlikten bozulan dengeye ziyan düştü

Islaklığı sanadır ahımın, efganımın
İçimde hicranınla tutuşuyor nağmeler
Sendendir eskimeyen cevheri efkarımın
Nazarın ok misali karanlıkları deler
Bu değirmen seninle dönüyor; ahenk senin
Renkleri birbirinden ayıran mihenk senin

Bir hüzün ülkesine gömülüp kaldı adım
Kapanıyor yüzüme aralanan kapılar
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım

Yağmur, sayrılığıma seninle derman düştü
Beynimin merkezine ölümsüz ferman düştü
Silindi hayalimden bütün efsunu ömrün
Bir dönüm noktasında aklıma Rahman düştü

Nefesinle yeniden çizilecek desenler
Çehreler yepyeni bir değişim geçirecek
Aydınlığa nurunla kavuşacak mahzenler
Anneler çocuklara hep seni içirecek

Yağmur, seninle biter susuzluğu evrenin
Sana mü'mindir sema; sana muhtaçtır zemin

Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

Kardeşler arasına heyhat, su-i zan düştü
Zedelendi sağduyu; körleşen iz'an düştü
Şarkısıyla yaşadık yıllar yılı baharın
İnsanlık bahçemize sensizlik hazan düştü

Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım
Sana sırılsıklam bir bakış da ben olsaydım
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım
Senin visalinle bir gülmüş de ben olsaydım
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım
Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

Bestami YAZGAN

Çağlar Aşan Sevgili

Her gece özlemin yağdı gönlüme,
Yıldızlar gözyaşı sağdı gönlüme,
Sevgin güneş gibi doğdu gönlüme,
Muhabbetle dolup taştım ey Resûl,
Bir ömür peşinden koştum ey Resûl!

Sen gittin dağların hâli kalmadı,
Nehirlerin hiç mecali kalmadı,
Dünyanın tutacak dalı kalmadı,
Kur'an'ın yoluna düştüm ey Resûl,
Bir ömür peşinden koştum ey Resûl!

Hicran ateşiyle yanıp kavruldum,
Sarı çölde kumlar gibi savruldum,
Gül dalına tutunarak doğruldum,
Aşkınla çağları aştım ey Resûl,
Bir ömür peşinden koştum ey Resûl!

Adına hayrandır sema ve zemin,
Selat Sana, selam Sana El'emin.
Mevlâ'mızın "Rahmetenli'lâlemin"
Muştusuyla öyle taştım ey Resûl,
Bir ömür peşinden koştum ey Resûl!

Hasretinle yüreğimi dağladım,
Kâbe'yle diz dize verip ağladım,
Senin gül yüzüne ümit bağladım,
Ne yanıldım ne de şaştım ey Resûl,
Bir ömür peşinden koştum ey Resûl!

Fakîr

Beni anlarsın
Anlarsın sen mutlaka
Şunca sene yaşadım
Şunca sene
İçimde narin kan pıhtılaştı
Göz göz kurudu
Ve kalakaldım

Isınayım sevgili güzel bir şey de bana
Şu fakire bir göz kırp
Sapsarı bir gül gibi sardım dikenlerimi
Şu fakire bir göz kırp

Senelerdir sana selam göndermedeyim
Bilirsin sen mutlaka
Bilirsin yıldızım ağlıyor adı Müşteri
Kurumuş bir dal gibi eğrildim katılaştım
Şu fakire bir göz kırp

Bu şehrin göğü yok ki göğe bakıp ağlayım
Ne içimde göl yeri
Ne onu dolduracak gözyaşım var
Öyle fakirim ki

Beni kapına al
Bedenimden kurtar toz olayım eşiğinde
Ama ben neyim ki
Yürüyüp geçtiğin yol sırtını dayadığın taş
Yüzüne değen rüzgâr oluverseydim
Sürünüp gelebilseydim yaşadığım yüyıldan
Neyim ki

Ah! deyip ağlıyor gözümü yumunca ev
Ve yıldızım Müşteri
Lakin
Ne içimde göl yeri
Ne onu dolduracak gözyaşım var
Beni ağlat
Öyle fakirim ki

Ben Medineli Bir Çocuk

Ben Medineli bir çocuk.
Gözcüler hurma ağaçlarının tepesinde,
Habercilerin biri gelip biri gidiyor.
Bir başka atıyor yürekler,
Medine sokakları pür telaş,
Medine sokaklarında bir tatlı koşturmaca,
Dört gözle seni bekliyoruz Efendim.

Annem durmadan ortalığı temizliyor,
Olur da evimizi şereflendirir kutlu Nebi.
Olur ya kapımızın önünden geçer,
Allah'ın Resulü, Son Peygamber.

Babam bir başka adam oldu günlerdir,
Bugün yarın gelir diyor, bugün yarın.
Arkasından kovalayan müşrikler bir yana,
Çölü geçmek kolay değil.
Öğlen güneş dikildi mi,
Ok gibi saplanır insanın tepesine.
Yol uzun, yol çetin.
Ama, bugün ama yarın..
Her sabah erkenden çıkıp,
Sıcak basıncaya kadar seni bekliyor
Döndüğünde yüzünden anlıyoruz,
Gelmedin, bugün de yoksun Efendim.
Ama yarın, yarın gelecek diyor babam,
Başımı okşuyor,
Sonra boynunu büküyor.
Yarın geleceksin.
Yol uzun, yol çetin..

Ben Medineli bir çocuk,

Oyun oynamayı bıraktım günlerdir,
Yolunu gözlüyoruz.
Hissediyorum, yaklaşıyorsun,
İçimdeki heyecan büyüyor.
Çocukları çok sevdiğini duydum,
Ben de seni çok seviyorum,
Ve geleceğin günü bekliyorum.

Senden önce ashabın geldi Efendim
Karanlık gecelerimize birer yıldız oldular,
Onlar geldi geleli, hep senden konuşuluyor,
Şeklini şemailini anlatıyorlar,
Dilleri döndüğünce.
Mekkeli, Kureyş'ten
Dedesi Abdülmuttalib, babası Abdullah diyorlar,
Son Peygamber, kutlu nebi,
Hz. Muhammed Mustafa diyorlar.
Çekilen çilelerden söz açılıyor sonra
Eziyetler, işkenceler, Ammar diyorlar, Bilal diyorlar,
Ve gözlerinden yaşlar dökülüyor her birinin
Susuyorlar, susuyorlar…

Ey fahr-i kainat!
Ey dürr-i yekta!
Ey Muhammedü'l-Emin,
Hatemü'l-Enbiya,
Sen Nur Dağı'ndan doğan güneş,
Mekke'ye nur saçtığın gibi,
Medine'yi de aydınlatacaksın.

Karşıda Veda tepesi ,
Herkes ufka bakıyor,
Hepimiz seni bekliyoruz.
Bir gelsen diyorum,
Bir gelsen…

***

Ben Medineli bir çocuk,
Kalplerimiz yerinden çıktı çıkacak.
Aklımıza kötü şeyler geliyor,
Nerdesin Efendim?
Hala niye gelmiyorsun?

Tozu dumana katarak,
Bir haberci geliyor dört nala.
Derken ağaçların tepesinden sesleniyor biri:
"O geliyor! Allah'ın Resulü geliyor,
Müjdeler olsun,
İşte orada, Resulullah geliyor!"

Bir gürültü kopuyor Medine sokaklarında,
Kadınlar çığlık çığlığa,
Erkekler ne yapacağını bilemiyor.
Koşuyorlar sana doğru,
Koşuyorlar kumlara bata çıka.
Arkalarında bir toz bulutu,
Ellerinde hurma dalları,
Defler çalınıyor,
Hep bir ağızdan haykırıyorlar,
Tale'al- bedru aleynâ
Min seniyyetu-l vedâ

Ve sen geliyorsun Efendim,
Herkes sana dokunmanın derdinde.
Eline, ayağına sarılıyorlar,
Ağlıyorlar, ağlıyorlar…

Bense kalabalığın arasındayım,
Seni görmeye çalışıyorum.
Boyum yetmeyince koşup,
Bir duvarın üstüne çıkıyorum.
İşte ordasın, tam karşımda,
Kimseye benzemiyorsun, bambaşkasın,
Güneş gibi parlıyorsun.

Sen Allah'ın resulü,
Sen müminlerin efendisi,
Sen âlemlere rahmet,
Sen Hz. Muhammed!
Anam babam sana feda olsun,
Hoş geldin, safa geldin.

Sultânım Efendim

Selâm olsun sana cânım Efendim
Cihânın nûru sultânım efendim

Garîp gönüllerin serveti sensin
Selâm her derde dermânım efendim

Seninle kurtulur bîçâreler hep
Senin hulkuna hayrânım Efendim

Şereftir kul olup kalmak kapında
Yolun tozuna kurbânım Efendim

No'lur lutft eyle hâlimiz yamandır
Günâh içinde her yanım Efendim

Medet senden sarıldık dâmenine
Gözümde yaşla giryânım Efendim

Yetîmdir ümmetin âhir zamânda
Bükük boyunla nâlânım Efendim

Kokun güldür, yüzün nûr, inci sözün
Semâda şems-i tâbânım Efendim

Muhammedü'l-Emîn nâmındı senin
Kelâmullah'a burhânım Efendim

Senin sevdâna düşmüş ümmet olmak
Yegâne şöhretim şânım Efendim

Şefâat Yâ Resûlullah şefâat
Fakîr hâlimle âyânım Efendim

(Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün)

Mehmet BAŞ

Gül Kokulu Müjdecim

kendini bilmeyenler seni bilmez efendim
senden şifa gelmezse sızı dinmez efendim

nur yurdunun sultanı sende derdin dermanı
göklerin sahibinden nüzul ettin fermanı

cemalinin nuru müntehana da görünmüş
uyan ey güzel sultan örtülere bürünmüş

sana yöneldi yüzüm şefaat kıl mücrime
bilirim vuslat sende şu bitmeyen hicrime

medine yollarında doğan aydır hicretin
insanlık bahçesini dolduruyor rahmetin

muhyi olan sultanın aşkı vardır kalbinde
nakşettiğin nakışlar ölümsüzlük renginde

ey ruhumun sultanı sen benim efendimsin
senden gayri sızımı kimim var ki dindirsin

kamer senin elinde mendil gibi dürülür
yaralı yüreklere gülden merhem sürülür

çölleri bir tül gibi savururken nefesin
kırar geçer hükmünü küfür denen kafesin

sel misali akarken vuslatına kâinat
tefekkür başağında bir danedir hakikat

şahları mat edensin oyunları bozansın
fanilik defterine sonsuzluğu yazansın

hayatın gayesini öğrettin ümmetine
açtın kutlu sineni çağırdın rahmetine

yüzlerdeki katranı nur eyledi nazarın
müşterisi oldular göklerdeki pazarın

ay ışığı düşerken yürüdüğün çöllere
sen kokuyor diyerek selam verdim güllere

gül kokulu müjdecim gecedeki ışığım
bezm-i ezelden beri cemaline aşığım

ey ruhumun sultanı gönlüm senin evindir
misafir ol kalbime garibini sevindir

ey bu gülistanın en güzel gülü muhammed
o mahşer saatinde canım sana emanet

Gül Şiiri

uyandın ey bülbülüm başlasın ağıt faslı
şarkılar söyle güle sevdadır gülün aslı

gül yarası bende ki tabibte yok çaresi
gül aşkının narıyla yanar yürek ateşi

ateşi ateş anlar yanmayan neyi anlar
bir gülün uğruna verilir nice canlar

gül geceyi sarar her seher gülle doğar
gül aşkına bulutlar gözünü yaşa boğar

benim gülüm mum gibi içimde erir durur
gülü olmayan acep yolunu nasıl bulur

sen kendine aşıksın sen kendine kölesin
benim gülüm ağlıyor yalan dünya nerdesin

gülü sürgün edenler şu çamurdan kafese
nasıl da tapıyorlar üç beş günlük hevese

bir mahşer vaktinin durmuşum divanında
kızıl güller açarken şehitler toprağında

yaz günü kar yağar gönlümün dağlarına
gülüm yolum düşer mi aşkının çağlarına

gül habibin teridir cihan gülse yeridir
sevinin ey insanlar hak diridir bakidir

baharların kalbine güller saltanat kurmuş
gül vaktinin saati sonsuzluğa kurulmuş

bir gül için bülbüller gece gündüz ağlıyor
güle hasret gönüller karaları bağlıyor

gül vefada açar vefa düşmüş gözlerden
kaçıp da kurtulalım riya kokan sözlerden

gül çağının güzeli gül kokan bir peridir
sevda sırat köprüsü yürek mahşer yeridir

her günüm gülle başlar gülle açar baharlar
yağar gülün üstüne rahmet saçan yağmurlar

hiç bitmesin gül faslı her söz güle adansın
geçen her gün ardından gonca güller ağlasın

Senle Doğar Efendim

sen gelmeden önce tüm cihan uykudaydı
zalimler esenlikte mazlumlar korkudaydı

kurtuldu esaretten nurlandı nice yurtlar
yere düştü kırıldı kabe'de cümle putlar

dünya bir çöldür sense bu çölde bir vaha
susuz kalmış alem seninle kanar suya

ay senin ellerinde bin parçaya bölünür
sensiz geçen her an yaşanmadan ölünür

mekke senin vatanın medine yurdundur
bulanık akan sular senin ile durgundur

döne döne döner gökler semaya durur
senin ile efendim, canlar cananı bulur

senle doğar efendim ölümsüzlük güneşi
taşlaşmış nice gönle düşer sevda ateşi

bir rüzgâr olsaydım esseydim medine'ye
savrulup dursaydım hak resul'u görmeye

renk renk boyanırken dünyanın çemberinde
tek hükümdar sensin gönlümün devletinde

kıyamet arefesi, saatler çaldı çalacak
efendim şefaat kıl, gök dürülüp kalacak

korkum sende diner kalbim sende ferahlar
doğar her gün ufuktan senin ile sabahlar

kelimeler yetersiz sözler çaresiz kalır
seni anlatmaya ciğer nefessiz kalır

en güzel ahlak ile donatılmış sultansın
her halin başka güzel, numune-i kur'ansın

ağaç dalında ki kuru yaprak gibi titreriz
vazgeçtik bu dünyadan öteleri isteriz

sensiz hayat hayaldir sensiz hayat rüya
seni bilmeyen kalpler dalar sonsuz uykuya

güle dönerdi günüm vuslat kokan günlerde
bende hicret etseydim içimde ki çöllerde

sen bitmeyen hazine sen tükenmez nursun
sen nübüvvet güneşi kalpte sonsuz sürursun

n'olur şefaat eyle bize nefsimiz gelsin dize
yarın mahşer gününde halimiz n'olur nice

her nefes salat ve selam olsun sana efendim
sen eminsin sözünde, şahit olsun ya rabbim

Resul TAMGÜÇ

Söylenip Durmalar

bir; size anlattım efendim
dırdırcı koca kadınlar gibi
yaşıyorum. efendim
söylene söylene

kollarımı gövdeme doladım
bu fıkırfıkır oynayıp cirit atan cinler
çıkmasın diye şişeden
kollarımı gövdeme doladım efendim
bir nefes bekliyorum

şehir geride kaldı
vadiler boyu şaşkın şaşkın
dolaşıyorum; efendim
bir güzel şiir söylesem
insanın, ancak eliyle yaptığı var. amenna
elimde / varsaydığım
azıcık azıcık bir şey
büyümüyor efendim

sağıma soluma bakıp
sizi arıyorum
sizi sanıyorum
ansız kıpırtılarda
sonra dönüyorum kendi çevremde
sonra başımı yerden alıp göğe tutuyorum
olmuyor efendim
olmuyor

dünya yalan ya efendim
bize koca yalanı mahsusçuktan yaşamak kaldı
bir; size anlattım efendim

mızıkçılık yapıp gelmek istediğimi

insan kirli yollardan geçiyor
ve bayatlıyor kanı, çürüyor …

işte! devam edemiyorum efendim
bir size biricik size anlatıyorum her şeyi
her şeyi bilen o gülümsemenizin ucundan sıyrılıp tüm
yeryüzünü kuşatan damlalardaki şefkate-
yavru aslanın annesinin dişlerinde bulduğu şefkate/
sığınıp sevimli olmaya çalışıyorum
efendim

İlân-ı Aşk Gibidir

lâilâhe

bir olmasaydın ya da olmasaydın
şaşkın bir olimposlu gibi
zeus ve hera'nın kavgasında
küçümen gözlerimle üzgün
bir köşeye sinmiş
beklerdim

kayığımla balığa çıktığımda
poseidon'un mızrağından merhamet umardım
bereket için bir başkasına
aşk için bir başkasına
şifa için bir başkasına

toprak için
yağmur için
buğday için
ateş için
vel hasıl biraz kuru ekmek için
şaşkın bir olimposlu gibi
tapınmaktan bitap düşerdim

bir olmasaydın ya da olmasaydın
şaşkın bir bedevi gibi
evinden seni kovar
büyük isteklerim için
lat'a menat'a uzza'ya
küçük isteklerim için
küçük putlara diz çökerdim

bir olmasaydın ya da olmasaydın
plazalara dalgın bakar
hayallerimi vitrinlerde seyrederdim
kapital ilahının buyruklarına boyun eğer
borsa oynar, geceleri repoda huzurla uyurdum

kapital ilahının hahamlarına
sevaplarımı çıkarır
bedenimi kutsatıp
politikaya atılırdım

kutsal çamurdan yapılmış ya insan
silmek için izlerini
dünyanın çamuruna daha da batardım

illâllah

birsin. bu mahcubiyet demek
ekmeğe uzanan kaygısız el
engin bir sükunet
gece gibi çöken aşk
ağrısız ciğerler
dua olan hayaller
yürünecek yollar
varılacak hanlar, yıkanacak hamamlar
koşulacak ovalar demek

birsin. bu mahcubiyet demek
köşe başında kıstırdığında
şeytanın avaneleri
göğüs kafesime çarpıp ölüğünde güvercinlerim
ellerim göğsümde, omuzlarımda yüküm
çat kapı gelmek sana

bedene ağır geldiğinde ruh
ruha ağır geldiğinde beden
çat kapı gelmek sana
içimin çıyanlarını kusmak

mızmız, şımarık ve çoğu zaman haylaz
çat kapı geldiğimde
kızaran yüzüm, yere ağan gözlerimle
"çalacak başka kapı bulamadım" dediğimde

her defasında
gülümseyip “hoş geldin” demen
bu mahcubiyet demek

6. NAAT ŞİİRLERİ ŞÖLENİ

Ahmet Efe

Na't-ı Nebî

1-

Efendim! Varsın diye âleme mânâ gelir
Yürürsün, ardın sıra dağ gelir, deryâ gelir

Hû çeker her seherde kumrular, güvercinler
Nazenîn gülzârına bülbül-i şeydâ gelir

Kerbelâ çöllerinde tutuşup yansa da can
Sonunda nefesinden bir bâd-ı sabâ gelir

Erenler meclisine ismini anmak için
Âşık-ı sâdıkların, Mecnûn u Leylâ gelir

Şefkatli nazarlarla çerağlar uyandırsan
Bîçâre öksüzlerin yurduna ziyâ gelir

Âdemin hicrân ile yüreği kebap olsa
Ellerini uzatsan, cânına şifâ gelir

Efendim! Ahlâkını övmeye Hak katından
Nûn gelir, Yâsîn gelir, Sûre-i Tâhâ gelir…

2-

Efendim! Dertlilere seninle dermân gelir
Âleme nizâm için bir kutlu fermân gelir

Bağrı yanık çöllere rahmet olup yağarsın
Kuruyup kadîd olmuş şu cihâna can gelir

A güzeller güzeli eşin yok, benzerin yok
Yûsuf bile daima hüsnüne hayran gelir

İzinden Ebû Bekr-i Sıddîk ile Ömerler
İki nûrun sahibi can dostu Osman gelir

Aliyyü'l-Murtazâ'yı sal cihad meydânına
Şükür ki, Hayber'lere bir şâh-ı merdân gelir

Bir vakit boş bırakmaz bu gazâ sahrâsını
Elbette koç yiğitler, uğruna kurban gelir

Efendim! Ben aşkına pervâne kesilmişim
İş bu yüzden sözlerim hep la'l ü mercan gelir...

3-

Efendim! Ne vakit ki senden bir nazar gelir
Kara kışlar tükenir, ruhlara bahar gelir

Yüreciği hasretin yangınıyla tutuşmuş
Bencileyin garibe sen gibi nigâr gelir

Her kalesi yıkılmış bîçare öksüzlere
Ellerinle kurduğun bir muhkem hisar gelir

Sensin cihan mülkünün sultanı, padişahı
Feth-i mübînin için göklerden karar gelir

Bu sevdanın uğruna divâne kesilmiştir
Gayrıya dönüp bakmak âriflere ar gelir

Kitâb-ı kâmuslara sığmaz iken melâli
Ah onların dilinden daima ikrâr gelir

Efendim! Sen bir kerîm elçisin ki, cihana
Seninle yağmur gelir, kar gelir, rüzgâr gelir...
Efendim! Sen Habîb-i Hüdâ'sın, Mustafâ'sın
Server-i Enbiyâsın, kim sana âsi gelir?..

Suavi Kemal YAZGIÇ

Naat

efendime yetişmek için bir adım
yetmiyor bugün tarih ve kimya
yetmiyor içinde adı geçen şarkılar
efendime yetişmek için kaç adım

efendimi dinlemek için iki kulak
yetmiyor yırtılıyor ses duvarı
dünya bir sağır kesiliyor
kalp taşlaşıp viran olduktan sonra
efendimi dinlemek için kaç kulak

efendimi söylemek için iki dudak
yetmiyor kelimelerin nefesi
ona ulaşan sarp yokuşta
düşüyor harf harf sözler
efendimi anlatmak için kaç dudak

efendimi yazmak için on parmak
az zihin kuşlarını kâğıda kondurmaya
defterler az kalemler az ben az
efendimi yaşamak için kaç ben

Doğrult İçimizi Efendim

Sen yokken
Biraz daha karanlıkta kaldı yüzümüz
Bütün şehirler geride
İçimiz, dışımız dipsiz bir kuyuda kaldı Efendim

Senin yokluğundan
Göklere uzanan anıtlar yaptım
Yürüdüm boğazımda takılıp kalan cümlelerle
Ne kadar gürültü vardı senin yokluğunda
Durdum bekledim geçsin diye çağın eskiyen yüzü
Durdum seslendim gelsin diye kalbi olan herkes
Amansız dertler bir bir şifa buluyor sende
Yeniden onarılıyor medeniyet denen ne varsa
Direniyor kalbim sen gelince Efendim

Uzak kaldıkça senden
Dökülüyor içimizde ne kadar ıssız ahlar varsa
Zaman kendine yabancı, kokular kendinden habersiz
Doğruluk nedir bilmeden yaşanıyor doğru diyerek
Sen yokken Efendim
Biz her dem kendimizden geçerek
İçimize derin yaralar bırakan bir çağdan geçiyoruz

İsminin hizasına ne yazsam müjde
Adınla hangi sefere çıksam yollar hep bir soluk
Tenimin esmerliğini gölgeliyor bir hurma dalı
Senin rüzgârın nereye değse Efendim
Körpe bir sevinç oluyor dilimize değen her harf, her cümle

Şimdi girdiğimiz her savaş
Sen varsan Efendim
Bir avuç Bedir oluyor

Biraz Hayber doludizgin

Gurbet dediğimiz ne ki
Sen Yoksan
Kolumuz kanadımız kalkmaz olur
Küllenir içimizde ne kadar çırpınan kuş varsa

Doğrult içimizi
Doğrulalım sana doğru Efendim
İnsanlık öğrensin dünya
velhamdülillahi rabbil alemin

Na't-ı Şerif

Bir gönül mevsimi kapına geldim,
Sevgilim, Sultanım, Efendim benim.
Seninle üzüldüm, seninle güldüm,
Sevgilim, Sultanım, Efendim benim.

Zamanın ilinden gönlüme aktın,
Kaç hamı pişirdin, erittin, yaktın,
Beni benden aldın, bana bıraktın,
Sevgilim, Sultanım, Efendim benim.

Hüsnündeki nuru gördü melekler,
Seninle murada erdi melekler,
Sırrını bizlere verdi melekler,
Sevgilim, Sultanım, Efendim benim.

Güneş ellerinde osun her sabah,
Arayan gölgeni bulsun her sabah,
İnsanlık kapını çalsın her sabah,
Sevgilim, Sultanım, Efendim benim.

Efendime Nâat

Efendim hırkana gül dikeceğim,
Öpeceğim eteğini hırkanın.
Bilirsin geldim o uzak yollardan,
Her an seninle olmak için çaldım kapını,
Eteğine göz yaşlarımı dökeceğim…

Efendim, nice ateş çemberinde sınandım
Kuşatıldım Ebu Cehillerin kiniyle
Geçtim maldan, mülkten, evlattan, yardan
Bir tebessümün ısıtır yüreğimi
Bu yollarda senin için kavruldum yandım

Efendim, ruhuma yogan yaptım gölgeni,
Kuşandım umut mahşerini kapında.
Beni sorabilirsin o tuzak yollardan,
Kaab'ın kalemine yükledim aşkımı,
Sana sunmak için geldim bendeki Seni!..

NAAT ŞÖLENLERİMİZDE OKUNAN DİĞER NAATLAR

YUNUS EMRE

Adı Güzel Kendi Güzel Muhammed

Canım kurban olsun senin yoluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed,
Şefâat eyle bu kemter kuluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Mü'min olanların çoktur cefâsı,
Ahirette olur zevk-u sefâsı,
On sekiz bin âlemin Mustafâ'sı,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Yedi kat gökleri seyrân eyleyen,
Kûrsûn üstünde cevlân eyleyen.
Mi'râcda ümmetin Hak'dan dileyen,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Ol çâriyâr anın gökler yâridir,
Anı seven günahlardan beridir,
On sekiz bin âlemin serveridir,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed

Aşık Yunus neyler iki cihânı sensiz,
Sen Hak Peygambersin şeksiz, gümânsız
Sana uymayanlar gider imânsız,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.

FUZULÎ

Su Kasidesi

Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlara su
Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çâre su

Âb-gûndur günbed-i devvâr rengi bilmezem
Yâ muhît olmış gözümden günbed-i devvâra su

Zevk-ı tîğundan aceb yoh olsa gönlüm çâk çâk
Kim mürûr ilen bırağur rahneler dîvâra su

Vehm ilen söyler dil-i mecrûh peykânun sözin
İhtiyât ilen içer her kimde olsa yara su

Suya virsün bâğ-bân gül-zârı zahmet çekmesün
Bir gül açılmaz yüzün tek virse min gül-zâra su

Ohşadabilmez gubârını muharrir hattuna
Hâme tek bahmahdan inse gözlerine kara su

Ârızun yâdıyla nem-nâk olsa müjgânum n'ola
Zayi olmaz gül temennâsıyla virmek hâra su

Gam güni itme dil-i bîmârdan tîgun dirîğ
Hayrdur virmek karanu gicede bîmâra su

İste peykânın gönül hecrinde şevkum sâkin it
Susuzam bir kez bu sahrâda menüm-çün ara su

Men lebün müştâkıyam zühhâd kevser tâlibi
Nitekim meste mey içmek hoş gelür hûş-yâra su

Ravza-i kûyuna her dem durmayup eyler güzâr
Âşık olmış galibâ ol serv-i hoş-reftâra su

Su yolın ol kûydan toprağ olup dutsam gerek
Çün rakîbümdür dahı ol kûya koyman vara su

Dest-bûsı ârzûsıyla ger ölsem dostlar
Kûze eylen toprağum sunun anunla yâra su

Serv ser-keşlük kılur kumrî niyâzından meger
Dâmenin duta ayağına düşe yalvara su

İçmek ister bülbülün kanın meger bir reng ile
Gül budağınun mizâcına gire kurtara su

Tıynet-i pâkini rûşen kılmış ehl-i âleme
İktidâ kılmış târîk-i Ahmed-i Muhtâr'a su

Seyyid-i nev-i beşer deryâ-ı dürr-i ıstıfâ
Kim sepüpdür mucizâtı âteş-i eşrâra su

Kılmağ içün tâze gül-zârı nübüvvet revnakın
Mu'cizinden eylemiş izhâr seng-i hâra su

Mu'cizi bir bahr-ı bî-pâyân imiş âlemde kim
Yetmiş andan min min âteş-hâne-i küffara su

Hayret ilen barmağın dişler kim itse istimâ
Barmağından virdügin şiddet günü Ensâr'a su

Dostı ger zehr-i mâr içse olur âb-ı hayât
Hasmı su içse döner elbette zehr-i mâra su

Eylemiş her katreden min bahr-ı rahmet mevc-hîz
El sunup urgaç vuzû içün gül-i ruhsâra su

Hâk-i pâyine yetem dir ömrlerdür muttasıl
Başını daşdan daşa urup gezer âvâre su

Zerre zerre hâk-i dergâhına ister sala nûr
Dönmez ol dergâhdan ger olsa pâre pâre su

Zikr-i na'tün virdini dermân bilür ehl-i hatâ
Eyle kim def-i humâr içün içer mey-hâra su

Yâ Habîballah yâ Hayre'l beşer müştakunam
Eyle kim leb-teşneler yanup diler hemvâra su

Sensen ol bahr-ı kerâmet kim şeb-i Mi'râc'da
Şebnem-i feyzün yetürmiş sâbit ü seyyâra su

Çeşme-i hurşîdden her dem zülâl-i feyz iner
Hâcet olsa merkadün tecdîd iden mimâra su

Bîm-i dûzah nâr-ı gam salmış dil-i sûzânuma
Var ümîdüm ebr-i ihsânun sepe ol nâra su

Yümn-i na'tünden güher olmış Fuzûlî sözleri
Ebr-i nîsândan dönen tek lü'lü şeh-vâra su

Hâb-ı gafletden olan bîdâr olanda rûz-ı haşr
Eşk-i hasretden tökende dîde-i bîdâra su

Umduğum oldur ki rûz-ı haşr mahrûm olmayam
Çeşm-i vaslun vire men teşne-i dîdâra su

Ya Resulallah

Zuhur-ı kainatın madenisin ya Resulallah
Rumuz-ı küntü kenz'in mahzenisin ya Resulallah
Beşer denen bu alem ki senin suretle şahsındır
Hakikatte hüviyette değilsin ya Resulallah
Vücudun cümle mevcudatı nice cami' olduysa
Dahi ilmin muhit oldu kamusun ya Resulallah
Dehanın menba-ı esrar ilm-i min ledünnidir
Hakayık ilminin sen mahremisin ya Resulallah
Ne kim geldi cihana hem dahi her kim gelisedir
İçinde cümlenin ser-askerisin ya Resulallah
Cihan bağında insan bir şecerdir gayriler yaprak
Nebiler meyvedir sen zübdesisin ya Resulallah
Şefaat kılmasan varlık Niyazi'yi yoğ ederdi
Vücudun zahmının sen merhemisin ya Resulallah

MEHMET ÂKİF

Bir Gece

On dört asır evvel yine bir böyle geceydi
Kumdan ayınon dördü bir öksüz çıkıverdi
Lakin o ne hüsrandı ki hissetmedi gözler
Halbuki kaç bin senedir bekleşmedelerdi
Nerden görecekler göremezlerdi tabi
Bir kere zuhur ettiği çöl en sapa yerdi
Bir kere de ma'mure-i dünya ozamanlar
Buhranlar içindeydi bugünden de beterdi
Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta
Dişsiz mi bir insan onu kardeşleri yerdi
Fevza bütün afakını sarmıştı zeminin
Salgındı bugün Şark'ı yıkan tefrika derdi

Derken büyüyüp kırkına gelmişti ki öksüz
Başlarda gezen kanlı ayaklar suya erdi
Bir nefhada kurtardı insanlığı o masum
Bir hamlede kayserleri kisraları serdi
Aczin ki, ezilmekti bütün hakkı, dirildi
Zulmün ki, zeval akılına gelmezdi, geberdi
Alemlere rahmetti evet şer-i mübini
Şehbalini adl isteyenin yurduna gerdi
Dünya neye sahipse onun vergisidir hep
Medyun O'na cemiyeti medyun O'na ferdi
Medyundur o masuma bütün bir beşeriyyet
Ya Rab! Bizi mahşerde bu ikrar ile haşret

Necid Çöllerinde

Yâ Nebi...
Şu halime bak
Nasıl ki bağrı yanar gün kızınca sahranın,
Benim de ruhumu yaktıkça yaktı hicranın.
Hârimi Pâkine can atmak istedim durdum,
Gerildi karşıma yıllarca ailem yurdum.
Tahammül et dediler, hangi bir zamana kadar,
Ne bitmez olsa tahammül, onun da bir sonu var.
Gözümde tüttü bu andıkça yandığım toprak,
Önümde durmadı artık ne hanuman ne ocak.
Yıkıldı hepsi, ben aştım diyar-ı Sudan'ı,
Üç ay tihame deyip çiğnedim beyebanı.
Kemiklerim bile yanmıştı belki sahrada,
Yetişmeseydin eğer Ya Muhammed imdada.
Eserdi kumda yüzerken serin serin nefesin,
Akarsular gibi çağlardı her tarafta sesin.
İradem olduğu gündür senin iradene râm,
Bir an olsun yollarda durmak bana oldu haram.
Bütün hayakil-i hilkat ile hasbihal ettim,
Leyâle derdimi döktüm, cibali söylettim.
Yanıp tutuşmadan yummadım gözümü,
Nücuma sor ki bu kirpikler uyku görmüş mü?
Azab-ı Hecrine katlandım elli üç senedir,
Sonunda anlıma çarpan bu zalim örtü nedir?
Üç beş sineyi hicran içinde inleterek,
Çıkan yüreklere husran mı, merhamet mi gerek.
Demir nikabını kaldır mezarı pâkinden,
Bu hasta ruhumu artık, ayırma hakinden.
nedir o meşale, nurun mu ya Resulallah
Sükûn içinde bir an geçti, sonra kısa bir âh....

Arif Nihat ASYA

Naat

Seccaden kumlardı..
Devirlerden, diyarlardan
Gelip, göklerde buluşan
Ezanların vardı! .

Mescit mümin, minber mümin...
Taşardı kubbelerden tekbir,
Dolardı kubbelere "amin"..

Ve mübarek geceler dualarımız;
Geri gelmeyen dualardı...
Geceler ki pırıl pırıl
Kandillerin yanardı..
Kapına gelenler ya muhammed,
- uzaktan, yakından –
Mümin döndüler kapından...

Besmele, ekmeğimizin bereketiydi,
İki dünyada aziz ümmet;
Muhammed ümmetiydi.

Konsun –yine- pervazlara güvercinler,
"Hû hû"lara karışsın âminler...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey Fâtihalar, Yâsinler!

Şimdi seni ananlar,
Anıyor ağlar gibi...
Ey yetimler yetimi,
Ey garipler garibi;
Düşkünlerin kanadıydın,
Yoksulların sahibi...

Nerde kaldın ey Resûl,
Nerde kaldın ey Nebi?

Günler, ne günlerdi, yâ Muhammed,
Çağlar ne çağlardı:
Daha dünyaya gelmeden
Mü'minlerin vardı...
Ve bir gün, ki gaflet
Çöller kadardı,
Halîme'nin kucağında
Abdullah'ın yetimi
Âmine'nin emaneti ağlardı.
Hatice'nin goncası,
Aişe'nin gülüydün.
Ümmetinin gözbebeği
Göklerin resûlüydün...

Elçi geldin, elçiler gönderdin...
Ruhunu Allah'a,
Elini ümmetine verdin.
Beşiğin, yurdun, yuvan
Mekke'de bunalırsan
Medine'ye göçerdin.
Biz bu dünyadan nereye
Göçelim, yâ Muhammed?

Yeryüzünde riyâ, inkâr, hıyanet
Altın devrini yaşıyor...
Diller, sayfalar, satırlar
"Ebu Leheb öldü" diyorlar.
Ebû Leheb ölmedi, yâ Muhammed
Ebû Cehil kıt'alar dolaşıyor!

Neler duydu şu dünyada
Mevlidine hayran kulaklarımız;
Ne adlar ezberledi, ey Nebî,
Adına alışkın dudaklarımız!

Artık, yolunu bilmiyor;
Artık, yolunu unuttu
Ayaklarımız!
Kâbe'ne siyahlar
Yakışmamıştır, yâ Muhammed
Bugünkü kadar!

Hased gururla savaşta;
Gurur, Kafdağı'nda derebeyi...
Onu da yaralarlar kanadından,
Gelse bir şefkat meleği...
İyiliğin türbesine
Türbedâr oldu iyi.

Vicdanlar sakat
Çıkmadan yarına,
İyilikler getir, güzellikler getir
Âdem oğullarına!

Şu gördüğün duvarlar ki
Kimi Tâif'tir, kimi Hayber'dir...
Fethedemedik, yâ Muhammed,
Senelerdir.

Ne doğruluk, ne doğru;
Ne iyilik, ne iyi...
Bahçende en güzel dal,
Unuttu yemiş vermeyi...
Günahın kursağında
Haramların peteği!

Bayram yaptı yapanlar;
Semâve'yi boşaltıp
Sâve'yi dolduranlar...
Atını hendeklerden -bir atlayışta-
Aşırdı aşıranlar...
Ağlasın Yesrib,

Ağlasın Selman'lar!

Gözleri perdeleyen toprak,
Yüzlere serptiğin topraktı...
Yere dökülmeyecekti, ey Nebî,
Yabanların gözünde kalacaktı!

Konsun -yine- pervazlara güvercinler,
"Hû hû"lara karışsın âminler...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey Fâtihalar, Yâsinler!

Yüreklerden taşsın
Yine, imanlar!
Itrî, bestelesin Tekbîr'ini;
Evliyâ, okusun Kur'ân'lar!
Ve Kur'ân-ı göz nûruyla çoğaltsın
Kayışzâde Osman'lar
Na'tını Galip yazsın,
Mevlid'ini Süleyman'lar!
Sütunları, kemerleri, kubbeleriyle
Geri gelsin Sinan'lar!
Çarpılsın, hakikat niyetine
Cenaze namazı kıldıranlar!

Gel, ey Muhammed, bahardır...
Dudaklar ardında saklı
Âminlerimiz vardır...
Hacdan döner gibi gel;
Mi'râc'dan iner gibi gel;
Bekliyoruz yıllardır!

Bulutlar kanat, rüzgâr kanat;
Hızır kanad, Cibril kanad;
Nisan kanad, bahar kanad;
Âyetlerini ezber bilen
Yapraklar kanad...

Açılsın göklerin kapıları,
Açılsın perdeler, kat kat!
Çöllere dökülsün yıldızlar;
Dizilsin yollarına
Yetimler, günahsızlar!
Çöl gecelerinden, yanık
Türküler yapan kızlar
Sancağını saçlarıyla dokusun;
Bilâl-i Habeşî sustuysa
Ezânlarını Dâvûd okusun!

Konsun –yine- pervazlara güvercinler,
"Hû hû"lara karışsın âminler...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey Fâtihalar, Yâsinler!

Küçük Na't

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Hafıza seni anmak ödevinde mi
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
Sen eskimoların ısınması sevgililer mahşeri

Aklım yeni bir akıldır çiçeklerden
Mantığım mantığın üstünde yeni
İçimde Nuh'un en yeni tufanı
Dünyaya ayak basıyorum yeniden

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli

Yüzlerce yıl geçiyor belki bir bulut geçiyor
Ben yeni doğmuş bir çocuk gibi
Herkesin konuştuğu dilden mahrum
Ama yepyeni bir dil konuşmanın sevinci

Bütün deniz kıyılarında seni anmalı
Sen buzulların erimesi eskimoların ısınması

İkinci sokaklarda bandolar mızıkalar
Yaklaşan çok yaklaşan muhteşem bir gün var
Bütün yollarda zafer takı
Eriyen kar derin denizlerde katafalk

Gün doğuyor her yer çiçek ve kar
Bütün çocuklar kurtuldu demektir

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Hafıza seni anmak ödevinde mi
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
Sen eskimoların ısınması sevgililer mahşeri

İSMET ÖZEL

Naat

Dinleyin ey vakti duymak doruğuna varanlar
Falları grafiklerde bakılanlar siz de işitin..
Külden martı doğuran odalıklar
Ve kahyalar
Kara pıhtılarıyla damgalanmış veznelerde dili
Şehvetsiz çilingirler, yaltak çerçiler
Celepler ki sıvışık, natırlar ki nadan
Ey hayat rengini sazendelik sanan
Yırtlaz kalabalık!
Dinleyin bendeki kırgın ikindiyi,
Hepiniz kulak verin.

Güneşin
Koskoca beldeye suskunluk yaygısını serdiği
Yazlar yok
Yok artık altında suskun yolları saklı tutan
Karla örtülmüş kırların kışı
Gitti giden, yerine gelmedi başka biri
Orada
Duyumsatmadı kendini hiçlik bile
Belli ki son yüzyılımız göğsümüzden
Varla yok harman eden sesi uçursak
Diye bize verildi
Yetti bir yüzyıl böcekler ve otlarda
Soluyuş izlerimiz silmek için

Ne yesek
Lokmaya vurulur gibi değil
Yuduma gelmiyor içtiklerimiz
Dernekler toplanıyor dışta tutmak için
Kanat vuruşlarını yumuşak tutan etkeni
Utançlı sessizliği tanımaz kalemlerle

Kapanıyor bilanço
Top mermisi, kör testere
Defalarca boyanmış çaput parçaları
Sıkıştırdık günlerimiz arasına ki
Serazat kahkahalar atalım
Yapmacıktan nefretimiz
Sebep olsun kavgamıza
Bekleyiş arzından kovsunlar bizi
Ne yemen biraz öncemiz diyelim
Ne biraz sonramız meksika

Canı pek bir dünya son yüzyılda yaşadığımız
Yüzü perdahla kavi, peçesi paramparça
Üstü başı kükürtlü bu dünyadan
Kancıklık
Sıçradı çevirdiğimiz sayfalara
Artık kimse bize haber vermeyecek
Hemen şu tepenin ardında
Saldırmaya hazır ve müsellah
Bir düşman taburu durduğunu
Çünkü gerçekten yok
Böyle bir ordu
Bir düşmanımız kaldı
Kendi
Dudaklarımız
Arasında.

Biliyoruz günden güne çopurlaşan yer yuvarlağında
Bizleri yan çizen birer hemşehri haline sokan nedir
Çırpını çırpını giden atlardan indik
Girmek için patavatsız yurttaşlar sırasına
Zihnimiz, acizlerin şikayetleri sığacak kadar
Kanırtılırken ses etmedik
Öcümüz alınacak korkusuyla irkildik
Kaldıysa bir soru içimizde
O da birşey:
Nerdedir yerle gök arasındaki ulak,

Nerde biz?.

Kimseden bir işaret gelmeyecek
Bir melek kimsenin alnını sıvazlamazsa
Söylemez size kimse dünyadaki ömrü boyunca
Hiçbir insana yan bakışı olmayan kimdi
Kimdi yan gözle bakmadı kır çiçeklerine bile
Öğretmek için cephe nedir
Kıyam etti
Torunu kucağında
Dönünce bütün gövdesiyle döndü
Bir bu anlaşılsaydı son yüzyılda
Bir bilinebilseydi
Nedir veche..

Dinleyin ey vakti duymak doruğuna varanlar
Sıyırın kahkaha sırçasını cildinizden
Omzunuzdan vaveyla heybesini atın
Boşa çıksın reislerin, kahinlerin, şairlerin kuvveti
Güler yüzlü olmak neydi onu hatırlayın
Ağız dolusu gülmeden taşlıkta...

BİYOGRAFİLER

A. Vahap AKBAŞ

1954'te Batman'da doğdu. Batman Lisesi'ni (1971) ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü (1977) bitirdi. Çorlu'da 1977-1985 yılları arasında öğretmen, 1985-1993 yılları arasında da Milli Eğitim Şube Müdürü olarak görev yaptı. Çorlu'da öğretmenlik yaparken 2001 yılında emekli oldu. Özel öğretim kurumlarında çalıştı.

İlk yazısı Hisar dergisinde (1978) yayımlandı. 1984-1985 yıllarında Yeni Devir gazetesinin Kültür-Sanat sayfasını yönetti, belirtilen yıllarda aynı gazetede günlük yazılar yazdı. Çorlu'da Nisan Bulutu dergisini çıkarıp yönetti (1993-1994).

1982'de "Efgan" adlı kitabıyla Türkiye Yazarlar Birliği'nce "yılın şairi" seçildi. "Alevler ve Güller" ile Sedat Yenigün Roman Armağanını (1984), "Kuş Olsun Yüreğim" ile Türkiye Milli Kültür Vakfı-Gökyüzü Yayınları Çocuk Şiirleri Yarışmasında (1987) üçüncülük armağanını aldı.

Şiir kitapları: Efgan, Gül Kıyamı, Mavi sesli Şiirler, Hüzün Coğrafyası, Bir Şehre Vardım, İnce Lügat.

Abdurrahman ADIYAN

1964 yılında Van'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Van'da tamamladı. Küçük yaşlardan itibaren terzilik mesleğini sürdürdü; uzun yıllar terzilik yaptıktan sonra, imalata yöneldi. Hazır giyim sektörünün çeşitli kademelerinde ticari faaliyetlerde bulundu. Kırk yaşından sonra okumaya karar verdi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Gevaş Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümünü bitirdi.

Van'da çıkan Hazan Dergisi'nin kurucuları arasında yer aldı. 2007 Ocak ayında Van'dan ayrılarak Bursa'nın Mudanya ilçesine yerleşti. Adıyan, uzun yıllardan sonra kadîm mesleği terziliğe geri döndü.

Şiir kitapları: Yedi Harf Yalnızlığı, Sündüs Döşeği, Onbeş Nolu Sınır Taşı.

Adem TURAN

1960'ta Çanakkale – Biga'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Biga'da, Üniversiteyi ise Bursa'da okudu. İlk ürünlerini Bursa'dayken vermeye başladı ve bu ürünler, Yenidevir gazetesi ile Bursa Sanat - Edebiyat dergisinde yayınlandı. Bir dönem, Bursa Marmara gazetesinde Yazı İşleri Müdürlüğü yaptı. Evli ve üç çocuk babası olan Adem Turan İstanbul'da öğretmenlik yapmaktadır.

Şiir kitapları: Artık Kuşlarını Uçur, Hayal Defteri, Son Günün Şiiri, Nisan Çobanı, Ateşte Yıkanmış Atlar.

Ahmet EFE

1955 yılında Kayseri'de doğdu. Ankara İmam-Hatip Okulu ve Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi'nden mezun oldu. Diyanet İşleri Başkanlığı ve TRT Genel Müdürlüklerinde çalıştı.

1983'de çocuk kitapları neşreden Kandil Yayınevi'nin kuruluşuna katıldı. 1985 yılında Türkiye Yazarlar Birliği, 2015 yılında ESKADER tarafından çocuk edebiyatı dalında yılın yazarı seçildi. Çeşitli kurum ve kuruluşun açtığı yarışmalarda ödüller aldı.

Kandil Çocuk Dergisi, Gençlik, Çerağ ve Ankâ dergilerinde editörlük ve yayın yönetmenliği yaptı. Radyo ve TV programları hazırladı. Çocuklara yönelik kısa ve uzun metrajlı sinema filmleri çekti.

Ankara ve Konya'dan sonra, İstanbul'a taşındı.

Evli ve üç çocuk babası olan Ahmet Efe'nin şiir, hikâye, roman, deneme, biyografi dallarında yayınlanmış birçok eseri bulunuyor.

Bahaettin KARAKOÇ

Bahattin Karakoç 5 Mart 1930'da Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Ekinözü kasabasında doğmuştur. Beş erkek, dört kız çocuğu vardır. İlköğrenimini köyünde tamamlamıştır. Adana-Düziçi Köy Enstitüsü'nde okudu. Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nden mezun oldu. Kahramanmaraş'taki sağlık kuruluşlarında sağlık memuru olarak çalıştı. Son görev yeri Kahramanmaraş Verem Savaş Dispanseri idi. Buradan 1982 yılında emekli oldu. Çeşitli gazete ve dergilerde yazdı. K. Maraş'ta 1986-1987 yıllarında Dolunay dergisini çıkardı. Her yıl düzenlenen Dolunay Şiir Şölenlerini başlattı. Çok sayıda ödül almaya

hak kazandı. 1986'da Türkiye Yazarlar Birliği tarafından yılın şairi seçildi. 1989 yılında Kültür Bakanlığı tarafından Türkiye'yi temsilen "Strugua Uluslar Arası Şiir Akşamları Festivali"ne katıldı ve burada bir tebliğ sundu. 1991 yılında Diyanet Vakfı'nca düzenlenen "Münacaat Yarışması"nda "Beyaz Dilekçe" isimli şiiriyle birincilik kazandı. Bahattin Karakoç'un birçok şiiri değişik formlarda bestelenmiştir.

Şiir kitapları: Mevsimler ve Ötesi, Seyran, Zaman Bir Beyaz Türküdür, Sevgi Turnaları, Ay Şafağı Çok Çiçek, Kar Sesi, İlkyazda, Bir Çift Beyaz Kartal, Menzil, Uzaklara Türkü , Güneşe Uçmak İstiyorum, Beyaz Dilekçe, Güneşten Öte, Leyl ü Nehar Aşk, Aşk Mektupları, Ihlamurlar Çiçek Açtığı Zaman, Ay Işığında Serenatlar, Sürgün Vezirin Aşk Neşideleri, Ben Senin Yusuf'un Olmuşum…

Bestami YAZGAN

1957 yılında Osmaniye'de doğdu. Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi. Güneysu Kültür Sanat ve Edebiyat dergisinin genel yayın yönetmenliğini yaptı.

Şiir, masal ve hikâye türlerinde eserleri bulunan yazar; 1994'de Türkiye Yazarlar Birliği tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı", 2003'de Çocuk Edebiyatçıları ve Yayıncıları Birliği tarafından "Yılın Şairi", 2011'de İLESAM tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı" seçildi. 2013'de ESKADER tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı" seçildi. Şiir dalında yurt içi ve yurt dışında birçok ödül alan Bestami Yazgan'ın eserlerinin bir kısmı bestelendi. Evli olan şair dört çocuk babasıdır.

Şiir kitapları: Gülü İncitme Gönül, Gönül Fotoğrafı, Şimdi Sevda Yürüsün, Yıldızlara Astık Yüreğimizi, Can Yokuşu.

Celal FEDAİ

1972'de Kayseri'de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini burada tamamladı. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü 1995 yılında bitirdi. Aynı bölümde master yaptı. (1998) İlk şiir kitabı Şeytanın Günlüksüz Irgadı 2001 yılında yayınlandı. Bunu 2002'de çıkan İmtiyaz Sahibi izledi. Türkiye Yazarlar Birliği, 2005 yılında Fedai'yi, Parmak ile Boyanmış (2004) adını taşıyan üçüncü şiir kitabından ötürü yılın şairi ödülüne layık gördü. Kitap Haber dergisinin yayınlanışında da sorumluluklar üstlenen

şair, 15 sayı çıkan MerdivenŞiir dergisinin editörlüğünü A. Ali Ural ile birlikte yürüttü. Hem şiirimizin uğultulu tepelerinde konaklamış müteveffa ulularını hem de şiir sanatının kaybetmeye yüz tutan ontolojik yanlarını ele aldığı yazılarını Suyu Seveni Derin Batırın Irmağa adıyla Ekim 2007'de bir araya getirdi ve bu yaklaşımını 'şiirin rejenerasyonu' olarak kavramsallaştırmaya çalıştı. Fedai'nin şiire dair hassasiyetleri ona, Spekülatörlere Karşı Şiiri Savunmak'ı kaleme aldırdı. Şiir evreninin hiçbir yaratıcı pathosa sahip olmadan devinip duran vurguncularına, baobaplarına işaret eden bu eser, 2009'da yayımlandı. Bunu 2010'da yayımlanan İç adlı şiir kitabı takip etti. Fedai, şiir üzerinden geliştirmeye çalıştığı neo klasik tavrın, şiirden dünya hayatına -ya da tersine, dünya hayatından şiire- uzanan mahiyetini sorgulayan yazılarına paralel bir çabanın bir meyvesi olarak, modern şairlerimizle yapılan söyleşilerden Şiiri Konuştular (2011)adıyla bir söyleşi derlemesi de hazırladı. Yine aynı doğrultuda kaleme aldığı poetik yazılarını Sözcükler İçin Savaş, (Neo Klasik Poetika) adıyla bir araya getirdi. Şairin son düzyazı kitabı Okuma Perdesi'dir. Evli ve bir çocuk babası olan şair, İzmir'de yaşamaktadır.

Cevat AKKANAT

1964, Balıkesir-Dursunbey doğumludur. 1991'de Buca Eğitim Fakültesi, Edebiyat Bölümü'nü bitiren Akkanat, 2000'de ise Kırıkkale Üniversitesi'nde "Gelenek ve İkinci Yeni Şiiri" başlıklı Yüksek Lisans tezini tamamladı. 1997-2005 yılları arasında Likâ edebiyat dergisini çıkardı.

Şiir kitapları: Kara Oyun, Güz Klâsiği, Sen Bir Sevda Ağacısın Türküler Büyütür Yüzün, Tan Tan Traska, Hüzn ü Aşk, Korku Islığı.

Cumali Ünaldı HASANNEBİOĞLU

1949'da Malatya'da doğdu. İlk, orta ve liseyi Malatya'da bitirdi. Yüksek öğrenimini Erzurum'da, Ziraat Fakültesi'nde tamamladı. Çeşitli devlet kuruluşlarında çalıştı. Uzun süre Başbakanlık Müşaviri olarak görev yaptı. Yugoslavya'da düzenlenen 1987 Struga Şiir Akşamları'na Türkiye'yi temsilen katıldı. Kendini Yusuf Gören adli kitabıyla Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 1988 yılında "Yılın Şairi" seçildi.

Şiir kitapları: Çerağ, Bir Gecenin Şiiri, Kendini Yusuf Gören, Ölüm Bile Aşkile, Kör sağır Dilsiz Gibi, Kalbim, Ey Divane, Andolsun Aşka (Toplu Şiirler), Şiirlerinden seçmeler 2007'de Londra'da yayınlandı: White Words.

Fatma Şengil SÜZER

1970, Eskişehir doğumlu. Şiir ve hikâyeleri çeşitli dergilerde yayımlandı.

Şiir kitapları: Su Siyah, Söyle Sessizlik.

Hüseyin AKIN

1965–Sinop-Türkeli doğumlu. Bütün öğrenim hayatı İstanbul'da geçti. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu. Çeşitli yerlerde öğretmenlik yaptı. İlk şiiri İkindi Yazıları dergisinde yayınlandı. Başta şiir olmak üzere edebiyatın, deneme, hikâye ve inceleme alanlarında ürünler verdi. Özülke edebiyat dergisinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. Kardelen, Düşçınarı, Endülüs, Ünlem, Yansıma, Lamure, Kırkayak, Kırklar, Kırknar, Derkenar gibi dergilerin yönetiminde bulundu. İnternet üzerinde yayınlanan dergibi dergisinde editörlük yaptı.

Şiir kitapları: Sevmek, Karanfil ve Kiraz, Ay Tanığım Olsun, Çöl Vaazlarım, Kumaştan Çalan Terzi…

Hüseyin KAYA

1975 yılında Sivas'ta doğdu. Ortaöğrenimini Sivas'ta tamamladı. Van'da başladığı edebiyat tahsilini de Sivas'ta bitirdi.

1995-1996 yılları arasında arkadaşlarıyla 13 sayı, Rûzigâr isimli edebiyat dergisini yayımladı. 2003-2008 yılları arasında 18 sayı, Sühan isimli edebiyat dergisini yayımladı.

Rûzigâr ve Sühan dergileri dışında Yitik Düşler, Hayat Ağacı, Az Edebiyat dergilerinin yayın kadrosunda yer aldı.

Şiir kitapları: Çekil Gideyim Hayat, Melal Bahçesi.

İbrahim ERYİĞİT

1958 Ankara doğumludur. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamladı. Gazi Eğitim Fakültesi Matematik Bölümünü bitirdi. Çeşitli lise ve dershanelerde öğretmenlik yaptı.

İlk şiiri, Aylık Dergi'de yayımlandı (1983). 1998 yılından itibaren, arkadaşlarıyla beraber aylık Ayane dergisini çıkardı (36 sayı). 1992–2000 yılları arasında İktibas dergisinin Sanat-Edebiyat sayfalarını hazırladı. Ayrıca, İbrahim Kurşunlu imzasıyla çeşitli dergi ve gazetelerde yazılar ve öyküler kaleme aldı. Tüm matematik konularını dörtlükler halinde şiir olarak yazmıştır. Matematik felsefesi ve matematik-şiir bağlamında makaleler yazmaktadır.

Şiir kitapları: Kayıtsız Sevdalar, Eylülde Su, Hurûfât.

Mehmet Atilla MARAŞ

Mehmet Atilla Maraş 1949'da Urfa'da doğdu. Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesini bitirdi.(1971) Çeşitli kamu kuruluşlarında öğretmenlik, mühendislik ve yöneticilik yaptı.

Yazı hayatına lise sıralarında şiirle başladı. (1966) Adımlar ve Balıklıgöl dergilerinin kurucuları arasında yer aldı. Yeni Devir veYeni Şafak gazetelerinde yazılar yazdı. 1967'de yazdığı Aney şiiriyle tanındı.

1981 de Türkiye Yazarlar Birliği tarafından Şehrayin adlı şiir kitabıyla yılın şairi seçildi. Şiirleri, birçok dünya diline çevrildi. (İngilizce, Fransızca, Arapça, Malayca)

1992 de merkezi Kalıforniya'da bulunan 'Dünya Kültür ve Sanat Akademisi' tarafından kendisine 'Fahri Edebiyat Doktoru' payesi verildi. Aynı yıl, merkezi Hindistan'ın Madras kentinde bulunan 'Uluslar Arası Şairler Akademisi' tarafından 'Seçkin Şair' ödülü ile ödüllendirildi.

2005 yılında, Romanya'nın başkenti Bükreş'te 'Balkanlar Büyük Şiir Ödülü'nü aldı. 1998 yılında Türkiye Yazarlar Birliği Genel Başkanlığına seçildi. 2000 yılına kadar bu görevi yürüttü. TBMM'de 22. Dönem Şanlıurfa Milletvekili olarak görev yaptı. (2002-2007) Nisan 2006'da şairin '40.Sanat Yılı', TYB Şanlıurfa Şubesi tarafından bir dizi etkinliklerle kutlandı. Kasım 2009 da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de yapılan 'Türkçenin Uluslar Arası Sekizinci Şiir Şöleni'nde 'Nizami Gencevi Büyük Şiir Ödülü'ne lâyık görüldü.

Şiir kitapları: Doğudan Batıdan Ortadoğudan, Şehrayin, Aney, Zor Sözler, Merhaba Ey Hüzün, Adanmış Şiirler, Peygamberler Şehri, Beyaz Adamın Kutusu, Şair Milletvekilleri, Rüya Şehir Urfa,Yükü Siyasetle İndirmek, Künyemize Aşk yazıldı (seçme şiirler), Bulurum Ben Yar Seni (seçme şiirler), Çocuk Rüyaları

(Child dreams).

Mehmet BAŞ

1981'de Niğde'de doğdu. Uludağ Üniversitesi Sosyoloji bölümünü bitirdi. Nevşehir Üniveritesi'nde Sosyoloji Yüksek Lisans öğrenimi yaptı.

Şiir kitabı: Tabirsiz Rüyalar (2007).

Mehmet PEKTAŞ

1985 Isparta doğumludur. İlk ve ortaöğrenimini Isparta'nın çeşitli okullarında tamamladı. Anadolu Üniversitesi Dış Ticaret bölümü ile Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümlerinden mezun oldu. Gazi Üniversitesinde master yaptı. Başta Göller Bölgesi Yazarlar ve Şairler Derneği ile Vakıflar Genel Müdürlüğü olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlardan ödüller aldı. Berceste-Şiirler (2007) adlı yayımlanmış kitabı vardır.

Metin Önal MENGÜŞOĞLU

1947'de Elâzığ'da doğdu. Demiryolcu babasının tayinleri sebebiyle Maden, Diyarbakır ve Malatya'da ilk, orta ve lise öğrenimini tamamladı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Hukukçuluk yapmadı. Bursa'ya yerleşti. Bursa'da ipek ipliği ile alakalı bir şirkette maişetini temin etti. Halen Bursa'da Bağ-kur emeklisi olarak yaşamaktadır. Düşünce ve sanat hayatına Bursa'da devam etmektedir.

Sanat hayatına şiir ile başladı. Malatya Lisesinde okurken arkadaşları ile birlikte Dal ve Çile adlı iki dergi çıkardı. Malatya Fikir Kulübünün çalışmalarına katıldı. Fikir Kulübü çalışmaları esnasında memleketin belli başlı sanat ve düşünce adamlarıyla tanıştı. Fakülte yıllarında ilk hikâye kitabı Gâvur Kayırıcıları yayımladı.

Kazakistan, Türkmenistan, Kıbrıs, Azerbeycan, Kırım, Fransa, Makedonya ve Kosova'da değişik kültür etkinliklerine katıldı. Makedonya'daki 7. Türkçenin Uluslararası Şiir Şöleni'nde (21-25 Kasım 2007) Ahmet Cevdet Paşa Büyük Ödülünü kazandı.

Roman, hikâye, şiir, deneme, hatıra, mektup ve inceleme alanlarında kitapları vardır.

Şiir kitapları: Ben Asyalı Bir Ozan, Çamurlu Bir Irmak, Hayatımın Bahanesi, Sevda Söze Dönüşmez. Bıçağa Basar Gibi, Endülüs (Espana Musulmana).

Muhsin İlyas SUBAŞI

1942'de Şarkışla'da doğdu. İlkokulu Şarkışla'da, orta okul ve liseyi Kayseri İmam-Hatip Lisesi'nde okudu. Yükseköğrenimini Kayseri Yüksek İslâm Enstitüsü'nde tamamladı. Malatya ve Kayseri'deki çeşitli liselerde öğretmenlik yaptı. 1995'de emekli oldu. Öğrencilik yıllarından itibaren gazetecilik yaptı. Öğrencilik yıllarında Kayseri Ekspres gazetesinin yayın yönetmenliğini, Hakimiyet ve Yeni Sabah gazetesinin sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptı. Yerel gazetelerin sanat sayfalarını düzenledi. Emekli olduktan sonra Elif TV'nin Genel Müdürlüğünü ve İhlas Haber Ajansı (İHA)' nın Bölge Müdürlüğü görevlerini yürüttü.

İlk şiiri 1962'de İslâm dergisinde yayımlandı. Çok sayıda şiiri bestelendi. Bazı şiirleri İngilizce, Almanca ve Arapça'ya çevrildi. Uluslararası edebiyat toplantılarına katıldı.

Şiir kitapları: Vuslat Türküsü, Aydınlığın Gözleri, Bu Yüreğin Ülkesinde, Sevgi Donanması, Deryâdil, Sevdâkâr, Bir Sır Gibi, Aşkistan.

Murat SOYAK

Niğde'de doğdu (1971). İlk, orta ve lise eğitimini Niğde'de tamamladı. Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu(1995). 'Gül Aydınlığı' edebiyat dergisini çıkardı. Bir dönem gazetelerde kültür, sanat, edebiyat yazıları yazdı. Bir Nokta, Yedi İklim, Yitik Düşler, Ay Vakti, Çerağ, Likâ, Yağmur, Eğitim, Türk Dili, Ardıç, Genç Kardelen, Yolcu, Mavi Yeşil, Akpınar, Berceste, Dört Mevsim Niğde, Kuşluk Vakti, Tasfiye, Beyaz Gemi, Değirmen, Edep isimli edebiyat-sanat dergilerinde şiir, hikâye ve denemeleri yayımlandı. 'Çıksalın Durağı' isimli şiiriyle 1995 yılında düzenlenen Beyzâ Şiir Yarışmasında; 'Tespih' isimli hikâyesiyle 1998 yılında Rahmet dergisinin düzenlediği hikâye yarışmasında dereceye girdi. Edebiyat-kültür-sanat sitesi Defterk.com'un kuruluşunda yer aldı(2009). TYB ve YAZSANBİR üyesidir. Halen bir lisede edebiyat öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Şiir kitapları: Irmaklarca, Direniş Taşı.

Murat ŞAHİN

1992 Ünye/Ordu doğumlu. Uludağ Üniversitesi İktisat Fakültesinde öğrencidir. Yazı ve şiirleri 'S' ve 'Kertenkele' dergilerinde yayımlanmıştır.

Mustafa Baki EFE

1972'de Bursa'da doğdu. Balıkesir Dursunbey Karyağmaz köyündendir. Üniversiteyi Bursa'da 1992-1997 yılları arasında İlahiyat Fakültesinde okudu. Yüksek Lisansını Türk İslam Edebiyatı'ndan "İsmail Hakkı Bursevi'nin Mesnevi Şerhi" üzerine yaptı. Bursa Büyükşehir Belediyesi Konservatuarında 4 yıl Klasik Türk Musikisi eğitimi aldı. Bursa Büyükşehir Belediyesi Burfaş Genel Müdürlüğünde Kültür-Sanat İşleri Yöneticiliğinde bulundu. Bursa Emirsultan Cami imam-hatibi olarak görev yapıyor. Türkiye Yazarlar Birliği Bursa Şube Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

Yazı hayatına 90'lı yılların başında başladı. 1992'de Bursa Marmara Gazetesinde üç arkadaşıyla "Gülücük" çocuk sahifesi çıkardı. Çocuk edebiyatına yönelen şairin çocuklar için yazdığı şiirlerinden oluşan ilk kitabı "Kuş Defteri" 1996'da yayımlandı.

Arkadaşlarıyla birlikte "Yolcular" adıyla bir dergi çıkardı.

Hali hazırda şairin yayınlanacak kitapları arasında çocuklar için kaleme aldığı "Bir Kuş Kadar Gökyüzü (Kuş Resimli Mektuplar)" ve "Bir Rüya Şehri Bursa" kitaplarının yanı sıra "Toprağın Tuzu" adlı bir kitabı ve bir de adı konulmamış bir şiir kitabı bulunmaktadır.

Mustafa OĞUZ

1969 Mersin'in Erdemli ilçesine bağlı Limonlu kasabasında doğdu. Yükseköğretimini 9 Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde 1990'da tamamladı. Fakülte yıllarında arkadaşlarıyla birlikte üç sayı devam eden Kırkikindi Dergisini çıkardı. İlkyazı ve şiirleri bu dergide yayınlandı. Daha sonra ulusal edebiyat dergilerinde ürünler yayımladı. Yitik Düşler dergisi yayın ekibine katıldı. Kuşluk Vakti adlı edebiyat dergisinin çıkmasına öncülük etti, bazı sayılarının editörlüğünü üstlendi.

Şiir, öykü, deneme, gezi yazıları/hatıra gibi türlerde eser verdi. Ayrıca çocuklar için şiir, masal, hikâye ve deneme türlerinde kitaplar yayımladı.

İstanbul'da çocuklar ve büyükler için ürünler yazmaya devam ediyor.

Kitaplarından bazıları: Şehrin Hâkimi, Aynalar ve Renkler, Bilge Serçe, Güzel ve İnce, Tarifsiz Gökyüzü, Sonsuz Şarkı, Sevgi Bahçeleri Kurmak.

Mustafa ÖZÇELİK

1954 yılında Eskişehir'in Günyüzü ilçesinde doğdu. Türk Dili ve Edebiyatı alanında yüksek öğrenim gördü. Nevşehir, Eskişehir ve Kütahya'da çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı. Dumlupınar üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

Edebi hayatı Mavera dergisinde yayımladığı şiirleriyle başladı. Şiir, öykü, deneme, makale, masal, biyografi ve antoloji türlerinde yayımlanmış eserleri bulunmaktadır.

Şiir kitapları: İfşa, Serenat, Dünyanın Tenhasında, Güneş ve Ayna, Gül ve Hançer, Nasreddin Hoca..

Mustafa UÇURUM

1973 Tokat doğumlu. İlkokulu, ortaokulu ve liseyi Adapazarı'nda; üniversiteyi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. Arkadaşlarıyla Martı Dergisini ve Yitik Düşler Edebiyat Dergisi'ni çıkarttı. Tokat merkezli olarak çıkardığı Polemik Dergisi 12 sayı devam etti.

Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği Tokat Şube Başkanlığı görevini sürdürüyor.

Fatma Rümeysa ve Ahmet Berkay'ın babası Mustafa Uçurum Tokat'ta öğretmenlik yapmaktadır.

Kitapları: Tenhalayın Kalbimi, Dünya Telaşı, Çocuklar Çocukluğunu Bilsin, Konuştukça Memleket.

Nurettin DURMAN

1945 yılında Bingöl'de doğdu. 27 Mayıs 1960 darbesinden sonra İstanbul'a yerleşti. İlk şiiri 1964 yılında yayımlandı. Bu yıldan itibaren birçok süreli yayında şiir ve denemeleri yayınlandı. Şiir ve şiir kitapları üzerine değini ve eleştiri

yazıları kaleme aldı. Kardelen dergisinin kurucuları arasında yer aldı. Düş Çınarı dergisini çıkardı. Dört sayı bir arkadaşıyla birlikte Lamure dergisinin editörlüğünü yaptı.1994 yılından 2008 Ocak ayına kadar Akit - Vakit Gazetesi kültür sayfasında haftalık yazılar yazdı. Bir süre Milli Gazete Düşünce sayfasında kısa bir süre de Yeni Söz gazetesinde yazdı.

Edebiyat dergilerinde şiirlerini yayımlıyor. 1968 yılından itibaren Üsküdar - Beylerbeyi'nde ikamet ediyor.

Şiir kitapları: Şehrin Üzerindeki Bulutlar, Haziran, Savrulan, Uzun Beyaz Bir Çığlık, Hoşça Kal Hüzünbaz Çocuk, Akşam Yedi Suları, Güllerin Ardından, 1şık Oyunları, Kayıp Zaman Atlası, Seni Beklerken Cancağızım, Gidelim mi Dostum.

Nurullah GENÇ

1960'da Erzurum Horasan'da doğdu. 1983'te Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ni bitiren Nurullah Genç, 1984 yılında aynı fakülteye araştırma görevlisi olarak girdi. Yönetim ve Organizasyon alanında yüksek lisans yaptı. 1990'da doktor, 1995'te doçent, 2001 yılında profesör oldu. 2003 yılında Kocaeli Üniversitesine geçti ve orada yedi yıl çalıştı. 1994-2013 yılları arasında kamu ve özel sektör kuruluşlarına danışmanlık hizmetlerinde bulundu. 2010 yılında emekli olan Nurullah Genç, daha sonra İstanbul Ticaret Üniversitesinde çalışmaya başladı.

31 Aralık 2012 de Sermaye Piyasası Kurulu'na Üye olarak atandı.

Üniversite yıllarında şiirlerini edebiyat dergilerinde yayınlanmaya başlayan şair, o yıllarda bir grup arkadaşıyla birlikte Genç Kuşak dergisini çıkardı. Kısa zamanda Türkiye'nin tanıdığı bir şair olan Nurullah Genç'in sanatçı kişiliğinde şairliğinin ve yazarlığının yanı sıra fotoğraf sanatçılığının da ayrı bir yeri vardır.

Nurullah Genç pek çok ödül almıştır. Bunlar arasında Yağmur isimli şiiri ile 1990 yılında TDV Na'at-ı Şerif Büyük Ödülü bugünkü programımız itibariyle de özellikle anılmalıdır.

Yazılı eserleri arasında akademik kitapları, romanları ve şiirleri bulunan Nurullah Genç, şiirlerini Mahrem Münzevi toplu şiirler kitabında bir araya getirmiştir.

Özcan ÜNLÜ

1968, Ordu doğumlu. Denizcilik ve müzik eğitimi aldı. Şair, yazar, gazeteci. Kardelen, Kültür Dünyası gibi dergilerin kurucularından... Ürünleri Mavera, Kardelen, Kültür Dünyası, Hece, Türk Edebiyatı, Bir Nokta, Edeb, Ay Vakti, Yansıma, Kum Yazıları, Yolcu vb. dergilerde yayımlandı.

Televizyon ve radyo programları hazırlayıp sundu. Ulusal gazete ve televizyonlarda kültür sanat muhabirliği, yönetmenliği, yazı işleri müdürlüğü, köşe yazarlığı ve genel yayın yönetmenliği görevleri yaptı.

Şiir kitapları: Benden Önce, Aşk Olur, Korkuya Türkü, Aşk Bu Kadar Yakışmamıştı Bana, Ateş Güzeli, Teslimiyet, Herşeybirdenbire.

Rasim DEMİRTAŞ

Bursa'da 1962'de doğdu. Ankara Ün. DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi (2001). Bursa Devlet Tiyatrosunda oyunculuk yaptı. Bursa Büyükşehir Belediyesi Türk Sanat Musikisi Bölümü ve Muğla İşletmecilik Yüksek Okulunda bir süre öğrenim gördü. İstanbul ve Bursa'da çeşitli liselerdeöğretmenlik yaptı ve yapmakta. Şiirlerini İnsan Saati, Duygu Sayacı, Güneşli Gölge kitaplarında topladı.

Resul TAMGÜÇ

1982, Ankara. BirNokta kitaplığından yayımlanmış üç kitabı var: Güliçi Nöbetleri, Aslında Yok Böyle Şeyler, Kuğu Fırtınası.

Sıddık ERTAŞ

1970 Kars doğumlu. İlahiyat ve edebiyat okudu, felsefeden yüksek lisans yaptı. 1991'de Kardelen dergisinde başlayan şiir yolculuğunu daha sonra Düşçınarı ve Birnokta dergilerinde sürdürdü. Şiir Kitapları: Kuyuya Düşen Harfler, Şiirlerle Peygambeler Tarihi, Mor Sarı+Kırık Odada Kırk Ayna.

Suavi Kemal YAZGIÇ

1972'de İstanbul'da doğdu. Gazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden 1995'te mezun oldu. Yazıları, şiirleri ve hikayeleri İtibar, Birnokta, Türk Dili ve benzeri pek çok dergide yayınlandı. Ayrıca Sağduyu, Yeni Şafak gazetelerinde de yazdı. Haftalık İntermedya Ekonomi dergisinde muhabirlik yapan Gerçek Hayat Dergisinde editörlük, yazı işleri müdürlüğü, yayın danışmanlığı, Skylife dergisinde editörlük yapan Suavi Kemal Yazgıç

halen İSMEK'te yayın editörlüğünde çalışıyor. Evli, iki çocuk babası.

Şiir kitapları: Sebepsiz Serçe, Taş Suya Değince ve Heves.

Şeref AKBABA

1959. Erzurum doğumlu. İlk ve Ortaöğrenimini Erzurum'da tamamladı. Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu. Özel Birikim Eğitim Kurumları yönetiminde yer aldı. Adana ve İstanbul'da çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı ve devam ediyor. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim dalında doktorasını tamamladı. 1983 Erzurum'da Genç Kuşak'la başlayan dergicilik faaliyetleri 2012 de 12. yılını tamamlayan Ay Vakti ile devam ediyor. Evli ve dört çocuk babası.

Şiir kitabı: Ay Olun İnsanlar.

Tayyib ATMACA

1962 Kahramanmaraş Afşin Topaktaş köyünde doğdu. Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesinden mezun oldu. Osmaniye'de Güneysu Kültür Sanat Edebiyat Dergisi, Kırağı Şiir Dergisi'nin yayın yönetmenliklerini yaptı. Eskişehir'de Mustafa Özçelik ile birlikte Ardıç Kültür Sanat Edebiyat Dergisini çıkardı. Eskişehir Odunpazarı Belediyesi'nde çalışıyor.

Şiir Kitapları: Hüzünlerin Düğünü, Külüngün Taşlara Çizdiği Nakış, Sarı Kitap, Bende Yanan Türkü Sende Sönüyor, Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese, Döş Defteri, Uzun İnce Bir Türkü.

Yunus Emre ALTUNTAŞ

1978 Kayseri doğumlu. İlk ve orta öğrenimini Kayseri'de Yüksek Öğrenimini ise Bursa'da tamamladı. İlk şiir ve hikâye çalışmalarını lise yıllarında yayımladı. Bir dönem Ahenk Dergisi Genel Yayın Yönetmenliğini yürüttü. Uzun süredir Bursa'da eğitim yöneticisi olarak görev yapan şair aynı zamanda Türkiye Yazarlar Birliği başta olmak üzere pek çok Sivil Toplum Örgütünün üyesi olarak Bursa'nın kültürel yaşamına katkı sunmayı sürdürmektedir. Evli olan şairin iki çocuğu bulunmaktadır. Şiir kitabı: Huzursuz Rabıta.